

JAARVERSLAG 2020

Lef • Ruimte • Verantwoording

*Laat zien en vertel wat je doet.
Wees verantwoordelijk
voor je omgeving en voor jezelf.*

Inhoudsopgave

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Ondertekening Jaarverslag	4
A1 Bestuursverslag	5
Voorwoord	5
1 Inleiding	6
2 Bestuursverslag	7
2.1 Leeswijzer	7
2.2 Grondslag, doel en ambities	8
2.3 Structuur en organisatie	9
2.3.1 Organisatie	9
2.3.2 Scholen, leerlingenaantallen en marktaandeel	11
2.4 Beleidsterreinen	13
2.4.1 Onderwijs	13
2.4.1.1 Beleid, externe onderwijsontwikkelingen en onderwijskwaliteit	13
2.4.1.2 Kwaliteitszorg, extern toezicht en verbeterprogramma's	14
2.4.1.3 Onderwijsopbrengsten en eindresultaten	16
2.4.1.4 Andere onderwijskundige en -programmatische zaken	20
2.4.1.5 ICT	23
2.4.1.6 Klachten	24
2.4.2 Personeel	25
2.4.2.1 HR beleid	25
2.4.2.2 Externe ontwikkelingen op HR	25
2.4.2.3 HR beleid op deelgebieden	26
2.4.2.4 Ontwikkeling personeelsbeleid naar functie, leeftijd en geslacht	31
2.4.3 Bedrijfsvoering	32
2.4.3.1. Financieel beleid	32
2.4.3.2 Huisvesting en beheer	33
2.4.3.3 Financieel resultaat	36
3 Continuïteitsparagraaf	40
3.1 Kengetallen	40
3.2 Meerjarenbegroting	42
3.2.1 Raming van baten en lasten	42
3.2.2 Balans	44
3.3 Overig	45
3.3.1 Interne risicobeheersing door het bestuur	45
3.3.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden	45
3.3.2.1 Risico-inventarisatie 2020	45
3.3.2.2 Fraude risicoanalyse	47
3.3.3 Intern financieel toezicht door de raad van toezicht	48
4 Jaarverslag raad van toezicht	49
5 Jaarverslag gemeenschappelijke medezeggenschap	52
Bijlage A Lijst met afkortingen	54
A2 Kengetallen	56

B	JAARREKENING	57
B1	Grondslagen	57
B2	Balans per 31 december 2020	63
B3	Staat van baten en lasten 2020	65
B4	Kasstroomoverzicht 2020	66
B5	Toelichting behorende tot de balans	67
B6	Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	74
B10	Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	84
	Gebeurtenissen na balansdatum	85
	Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat	86
	OVERIGE GEGEVENS	87
	Controleverklaring	

Ondertekening bestuur en raad van toezicht

Bestuur

Drs. H.C. van Lingen MCM (voorzitter)

M. Bakker (lid)

Raad van toezicht

Drs. A.P.C. van der Veen (voorzitter)

Drs. J.C. van der Velden RC

Drs. G. Visser MCM

E. Hartman MBA MFE

Drs. S. Unck

Plaats

Datum

Leusden

Voorwoord

Graag bieden we dit jaarverslag 2020 van Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort (PCBO Amersfoort) aan. Hiermee legt het bevoegd gezag, bestuur en toezicht, verantwoording af aan de overheid en haar omgeving.

Dialogoog en verantwoording is voor ons van grote waarde. PCBO geeft dit vorm in de verschillende contacten tussen stakeholders. Naast formele overlegmomenten tussen de raad van toezicht, bestuur en medezeggenschap doen we dit ook door specifieke publicaties zoals Focus op Kwaliteit (2018), Inspirerende Bagage (2019), Een kroonjaar 2019-2020 (2020) en de poster over ons koersplan (2020).

Dit jaarverslag en de jaarrekening geeft de ontwikkelingen binnen PCBO ten aanzien van de beleidsterreinen onderwijs, personeel en bedrijfsvoering in 2020 weer. Het geeft zicht op de continuïteit en op de inzet van de middelen.

Het bestuur bespreekt dit met de GMR en de directeuren. Daarnaast hopen we dat de samenvatting of populaire versie van dit verslag ook voor de geïnteresseerde ouder, collega en partners een goed overzicht biedt van de belangrijkste gebeurtenissen en resultaten.

Voor het opstellen van dit jaarverslag zijn wettelijke bepalingen vanuit het ministerie van OCW van toepassing. Dit heeft effect op de beschrijving van de verschillende aspecten en op de opbouw van dit document.¹

En natuurlijk wordt dit jaarverslag gepubliceerd op de website van PCBO zodat iedereen hier kennis van kan nemen. U vindt daar ook de hierboven genoemde publicaties en de inspectieverslagen.

Als u een vraag heeft of wilt reageren gaan wij graag de dialoog met u aan. Stuur u ons dan een bericht via stichting@pcboamersfoort.nl.

Met vriendelijk groet,

Erik van Lingen en Marie-Elle Bakker,
College van Bestuur.

¹ De Jaarrekening is opgesteld in nauwe samenwerking met Groenendijk onderwijsadministratie te Sliedrecht.

1 Inleiding

2020 was voor de samenleving, het onderwijs en PCBO Amersfoort een zeer bijzonder jaar. We leven nog steeds in een wereld die we ons aan het begin van 2020 niet hadden kunnen voorstellen als gevolg van de pandemie die in maart ook in Nederland uitbrak. Spanning en onzekerheid speelde en speelt in menig gezin en onder onze medewerkers. Er is een groot beroep gedaan op ieders flexibiliteit. We zien dat deze omstandigheden teams nog dichter bij elkaar heeft gebracht en dat het contact tussen ouders en leraren versterkt is. En de goede contacten met ander scholen, de kinderopvang-organisaties en gemeente waren juist dit jaar betekenisvol. Dit alles leidde ook tot meer verbinding. Afstandsonderwijs dat noodgedwongen ontwikkeld moest worden heeft een stevige impuls aan de inzet van ICT-middelen gegeven en digitale vaardigheden van collega's en teams zijn gegroeid. Een webinar voor ouders is bijna gewoon geworden. Vernieuwing in aanpak en werkwijzen was dus de kans die gegrepen is.

Alle kinderen waren en zijn in beeld. Op afstand hebben we gedifferentieerd: door kwetsbare kinderen naar school te halen of extra begeleiding te geven en voor kinderen die extra uitdaging nodig hadden verdiepingstof te maken. In Amersfoort is de zomerschool verdubbeld en alle PCBO-scholen hebben inhaalprogramma's vormgegeven. Inclusief en ambitieus onderwijs proberen we zo waar te maken.

We hebben ons 150-jarig jubileum heel anders afgesloten dan gedacht. Het feest voor de medewerkers was onmogelijk. Met een speciaal magazine is het jubileum afgesloten aan het begin van de zomervakantie. U vindt dat hier: <https://pcboamersfoort.nl/wp-content/uploads/pcbo-amersfoort-2019-2020-een-kroonjaar-digitaal.pdf>

In 2020 zijn we gestart met de uitvoering van ons koersplan onder het motto: *"Jij mag tot je recht komen"*. Dit geeft koers aan de organisatie en kaders voor de ontwikkeling van het onderwijs op elke school. Er zijn 6 focuspunten benoemd waarmee we de ontwikkeling van ons onderwijs richten.

Ook dit is te vinden op de website:

<https://pcboamersfoort.nl/wp-content/uploads/poster-koersplan-pcbo-amersfoort-2020-2023.pdf>

De uitwerking en realisatie hiervan is door de coronacrisis sterk beïnvloed. We zijn ons als eerste blijven richten op de continuïteit van onderwijs, ongeacht of dit op school of thuis gerealiseerd moest worden. Kwaliteit van de lessen en van het contact met de kinderen stond daarbij voorop. Tegelijkertijd heeft deze crisis geresulteerd in een versnelling t.a.v. zowel de investeringen in ICT-middelen als de ontwikkeling van ICT-vaardigheden in de teams. Hiermee is, anders dan vooraf bedacht, stevig invulling gegeven aan inclusief onderwijs, het streven naar goede kwaliteit en de inzet van ICT.

Ook de (bestuurlijke) samenwerking in de stad is geïntensiveerd en verdiept door de pandemie. Frequent vond afstemming plaats tussen de schoolbesturen, kinderopvang en gemeente. Met behulp van extra inzet en middelen zijn in de vakanties veel activiteiten ontwikkeld. Zowel vanuit stichting ABC als door specifieke scholen. De ontwikkeling en inzet van een programma als 'Rekenboost' is door de Windroos aangejaagd. Daarmee was en is sprake van een inhoudelijk gedreven partnerschap in de stad waar PCBO een duidelijke bijdrage aan levert.

Bij het opstellen van dit jaarverslag is niet te overzien wanneer en hoe we de situatie m.b.t. de uitbraak van het coronavirus onder controle hebben, en wel zodanig dat in het onderwijs sprake is van een situatie 'terug naar normaal'. Basisonderwijs op de scholen wordt sinds eind februari 2021 weer gerealiseerd, daarbij is sprake van periodieke uitval. Er worden inhaalprogramma's toegepast, in de vakanties worden veel activiteiten voor kinderen georganiseerd, en recent heeft OCW middelen vrijgemaakt voor het Nationaal Programma Onderwijs dat inhoudelijk zijn beslag nog moet krijgen. Dit moet een soort deltaplan voor het onderwijs worden bij afloop van de pandemie.

Een uitgebreide beschrijving van de ontwikkelingen en de voortgang op gebied van onderwijs, mensen en middelen, is in de verschillende hoofdstukken te vinden. De digitale versie van dit verslag en jaarrekening vindt u hier:

<https://pcboamersfoort.nl/wp-content/uploads/definitief-jaarverslag-pcbo-amersfoort-2020.pdf>

2 Bestuursverslag

2.1 Leeswijzer

Het jaarverslag moet voldoen aan de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Bestuursverslag (H.2)
- Continuïteitsparagraaf (H.3)
- Jaarverslag van de raad van toezicht (H.4)
- Jaarverslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (H.5)
- Jaarrekening (H.6)
- Overige gegevens

Bedragen worden gepresenteerd in duizenden euro's, herkenbaar aan de K achter het getal.

De in dit document gebruikte afkortingen worden in bijlage A toegelicht.

Bestuursverslag

Dit onderdeel geeft informatie over het doel, de visie en de missie van PCBO Amersfoort.

Hierna volgt een korte beschrijving van de interne organisatie en een overzicht van de scholen met hun leerlingenaantallen.

In de daaropvolgende paragrafen komen respectievelijk de beleidsterreinen onderwijs en kwaliteitszorg, personeel, huisvesting en beheer, en financiën aan bod. Verantwoording op deze gebieden vindt plaats aan de hand van de doelstellingen uit het koersplan 2020-2023 en de begroting 2020.

Continuïteitsparagraaf

In een aparte paragraaf wordt aandacht besteed aan de toekomst van de organisatie, conform de meest recente richtlijnen hieromtrent in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

U treft hier de belangrijkste kengetallen (ontwikkeling leerlingenaantal, personele bezetting en exploitatie) alsmede de risico's die het bestuur onderkent en hoe hierop wordt ingespeeld.

Jaarverslag van de raad van toezicht

In dit hoofdstuk geeft de raad weer hoe zij toezicht heeft gehouden op het beleid, de inzet van middelen en hoe zij haar taken heeft uitgevoerd.

Jaarverslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

In dit hoofdstuk geeft de medezeggenschap weer op welke aspecten zij de focus heeft gelegd en hoe zij betrokken is geweest bij de totstandkoming en effectuering van beleid.

Jaarrekening

De jaarrekening is volledig opgenomen in dit jaarverslag vanaf pagina 57, na het jaarverslag van de raad van toezicht en het jaarverslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Overige gegevens

Tot slot is de controleverklaring van de accountant opgenomen. Het bestuur stelt voor om het positieve resultaat over 2020 toe te voegen aan het eigen vermogen.

De algemene reserve is het deel van het eigen vermogen waarover het bestuur zonder belemmeringen kan beschikken voor het doel van de organisatie. De bestemmingsreserves kennen een beperktere bestedingsmogelijkheid gericht op een specifiek doel dat door het bestuur zelf is aangebracht en ook weer kan worden opgeheven.

2.2 Grondslag, doel en ambities

Grondslag

De stichting PCBO Amersfoort is geworteld in de protestants-christelijke traditie en laat zich inspireren door de Bijbelse visie waarin God naar mens en wereld, en de mensen naar elkaar omzien. Vanuit deze overtuiging en bron zijn we een waardengedreven organisatie waarin we in onderwijs en opvoeding naastenliefde, rechtvaardigheid en rentmeesterschap praktisch vorm trachten te geven.

De diversiteit in levensbeschouwelijke overtuigingen in onze samenleving zien wij als waardevol. We gaan daarom intern en extern de dialoog aan, zodat ontmoeting tot stand komt. Hierbij zoeken we naar overeenkomsten en erkennen we de verschillen. Geloof, hoop en liefde zijn leidend op weg naar onze gemeenschappelijke toekomst.

Missie

Binnen onze Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort willen we kinderen op onze scholen vanuit een christelijk-sociale identiteit, en met respect voor het unieke van ieder kind, uitdagen zich veelzijdig en optimaal te ontwikkelen. Wij willen dat kinderen hun eigen verantwoordelijkheid nemen en zelfstandig, kritisch en respectvol leren samen te leven. Op onze scholen is aandacht voor elkaar en worden onze medewerkers uitgedaagd zich verder te ontwikkelen in hun professionaliteit.

Doel

Het doel is bevordering van het basisonderwijs in overeenstemming met de grondslag door:

- de oprichting en instandhouding van scholen voor (speciaal) basisonderwijs
- het borgen van aandacht voor levensbeschouwelijke vorming van de leerlingen
- het onderhouden van contacten en bevorderen van samenwerking met andere scholen en andere relevante partijen, onder meer om ontmoeting met andere levensbeschouwelijke stromingen tot stand te brengen.

Koers en focus

Het bestuur heeft de koers vastgelegd in het Koersplan 2020-2023 "Jij mag tot je recht komen".

Het plan benoemt 6 focuspunten die we deze jaren uitwerken en vormgeven. Dit zijn:

- identiteit en inclusie
- hoge kwaliteit en talentontwikkeling
- ICT en leermiddelen toekomstgericht en duurzaam inzetten
- goed werkgeverschap
- ontmoeting én samenwerking in Amersfoort
- onderscheidend vermogen.

We hebben ook de actoren, rollen benoemd die van groot belang zijn bij het realiseren van deze focuspunten. Dit zijn: de leerling, de leraar, de schoolleider en de school. Vanuit elke rol geven we *eigenaarschap* vorm om daarmee *gedeeld leiderschap* te kunnen laten ontstaan.

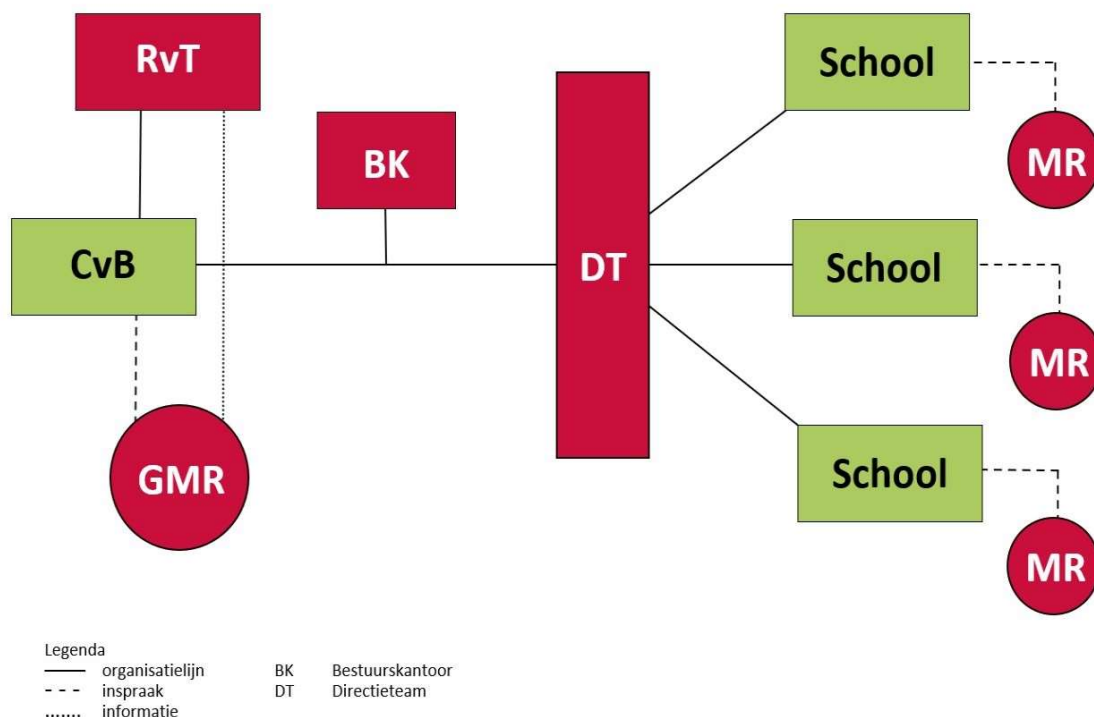
Lef, ruimte en verantwoording zijn onze bekende kernwaarden. We roepen medewerkers en leerlingen graag tot het volgende op:

"Heb moed, toon lef, neem de ruimte om jezelf te ontwikkelen, durf gerust anders en dus "eigen" te zijn. Zie en hoor de anderen, leg contact, biedt ruimte aan de ander en je zult zelf ruimte ervaren. Laat zien en vertel wat je waarom doet. Leer, geniet en wees verantwoordelijk voor je omgeving en voor jezelf."

Ambitie

Kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming wordt op de scholen van PCBO in samenhang nagestreefd. Hiertoe richten we ons onderwijs in en stemmen we af op verschillen tussen kinderen. Voor 2020 was het doel om de focus naast kwalificatie op ICT-ontwikkeling op goed werkgeverschap te richten. De pandemie als gevolg van COVID-19 veranderde alles dit jaar. Zoals bekend zijn de basisscholen in het voorjaar lange tijd en vanaf 16 december opnieuw gesloten geweest. De ICT-ontwikkeling heeft een versnelling doorgemaakt en onze medewerkers hebben een hoge inzet en betrokkenheid getoond om elke leerling in beeld te houden. Continuïteit en kwaliteit van (afstands-)onderwijs is de focus geweest vanaf maart 2020.

2.3 Structuur en organisatie

2.3.1 Organisatie

Juridische structuur

De volledige naam van PCBO Amersfoort luidt Stichting voor Protestants Christelijk Basisonderwijs Amersfoort. Zij heeft haar zetel in de gemeente Amersfoort.

Raad van toezicht (RvT)

Conform de vernieuwde Code Goed Bestuur PO (2017 en 2021) is er sprake van de scheiding van bestuur en toezicht. De RvT houdt intern toezicht op de verwezenlijking van de grondslag en de doelstelling van de stichting, alsmede op het functioneren van het college van bestuur.

De samenstelling, taken en bevoegdheden van de RvT zijn zodanig dat deze een deugdelijk en onafhankelijk toezicht kan uitoefenen.

College van bestuur (CvB)

Het bestuur treedt op als het bevoegd gezag en vertegenwoordigt de stichting in en buiten rechte. Het college van bestuur is belast met het integraal besturen van de stichting en haar scholen, en daarmee eindverantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit en bedrijfsprocessen van de stichting.

Het bestuur zorgt dat de activiteiten van de stichting bestuurlijk, juridisch, organisatorisch en financieel correct verlopen en dat die activiteiten in overeenstemming zijn met het doel van de stichting.

Het bestuur ziet erop toe dat het onderwijs overeenkomstig de grondslag van de stichting wordt gegeven. Het bestuur is bevoegd taken en bevoegdheden op te dragen aan personen binnen of buiten de stichting.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR heeft specifieke bevoegdheden waaronder advies- en instemmingsrecht. De GMR praat mee, adviseert of geeft instemming ten aanzien van diverse onderwerpen die van belang zijn voor alle of een meerderheid van de scholen van de stichting. Leden zijn ouders en personeelsleden van de diverse scholen.

Bestuursbureau (BK) en staf

Het bestuursbureau staat onder leiding van het bestuur. De stafmedewerkers adviseren het college van bestuur gevraagd en ongevraagd over het te voeren beleid. De staf kent vier rollen in relatie tot de scholen: monitoren, ondersteunen, sturen en initiëren. De stafmedewerkers rapporteren hun bevindingen aan de directie van de scholen en het college van bestuur.

De taken van het bestuursbureau houden verband met de verantwoordelijkheid voor het werkgeverschap, de bedrijfsvoering, de kwaliteitszorg en de algemene bestuurlijke taken.

PCBO Amersfoort heeft niet alle deskundigheid zelf in huis; indien nodig wordt expertise ingehuurd.

Directieteam (DT)

Het directieteam bestaat uit alle directeuren. Samen met bestuur en staf wordt vanuit dit team beleid voorbereid en ingevoerd. Hiervoor is een werkwijze en zijn beleidsteams ingericht.

Planning en verantwoording van het onderwijs vindt plaats in de P&V-gesprekken in clusters van 3-4 scholen met het bestuur. Directies belichten de diverse aspecten van het onderwijs en de organisatie, sturen hiermee de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs, leren van elkaar en leggen horizontaal en verticaal verantwoording af.

Hiernaast adviseert het directieteam het bestuur en vormt aldus een klankbord.

Beleidsteams (BT), werkgroepen en netwerken

De beleidsteams ontwikkelen beleid en bespreken dit in het DT met directeuren en CvB. Het bestuur neemt een besluit op advies van de directeuren.

De opdracht tot het ontwikkelen van beleid vloeit voort uit de doelen van het jaarplan en/of externe verplichtingen. De opdracht wordt geëxpliciteerd en is vastgesteld.

De beleidsteams faciliteren, ondersteunen en monitoren de invoering van beleid en de feitelijke uitvoering hiervan. Zij rapporteren hierover aan alle directeuren en het CvB en doen daarbij indien nodig verbetervoorstellen.

In een beleidsteam zitten enkele deskundige directeuren. De (technisch) voorzitter is een directeur.

Stafleden nemen op basis van expertise deel aan beleidsteams. Vanuit het CvB is een lid linking-pin.

Voor specifieke projecten kan een externe adviseur toegevoegd worden.

In 2020 waren vier beleidsteams actief voor vier domeinen:

1. Onderwijs
2. HRM/HRD
3. Bedrijfsvoering
4. ICT

Werkgroepen worden met een specifiek doel voor een bepaalde periode ingericht. Deze werkgroepen werken in opdracht van een beleidsteam aspecten uit, doen specifieke voorstellen of verrichten onderzoek/analyses.

Netwerken bestaan uit medewerkers met een specifieke taak en een enkel directielid. Netwerken kennen een open (uitwisseling, contact) en gesloten (in het kader van het jaarplan) doel. De opdracht aan een netwerk komt voort uit het strategisch plan en/of een jaarplan. Leden van een netwerk kunnen op grond van specialisme deelnemen aan een werkgroep.

In 2020 functioneerden de netwerken voor interne begeleiding, I-coaches, hoogbegaafdheid, interne opleidingscoördinatoren en starters. In 2020 is aanvullend het netwerk jonge kind gestart.

De vertrouwens- en contactpersonen en de administratief medewerkers komen één- of tweemaal per jaar bij elkaar.

Ook nieuw in 2020 waren de stichtingsbrede online platforms in MS-Teams voor leraren per leerjaar.

Hierin konden zij onderling informatie uitwisselen over (afstands-)onderwijs voor hun groep, elkaar vragen stellen en ideeën, en tips en mogelijkheden per leerjaar met elkaar delen.

Verbonden partijen en samenwerkingsverbanden

Als verbonden partijen en/of samenwerkingsverbanden zijn aangemerkt:

1. Stichting Ondersteuning
2. SWV de Eem
3. Stichting ABC

4. Partners in Onderwijs en Ontwikkeling
5. Samenfoort-PO
6. Transvita

2.3.2 Scholen, leerlingenaantallen en marktaandeel

PCBO heeft dertien scholen (12 brinnummers), geografisch verspreid over de diverse wijken van Amersfoort. Er zijn twaalf reguliere basisscholen en één school voor speciaal basisonderwijs (KWS).

De basisgeneratie in Amersfoort is afgenomen de laatste jaren (basisgeneratie is het aantal kinderen in de leeftijd van 4 t/m 11 jaar en 30% van de 12 jarigen). Er was sprake van een stijging van de basisgeneratie naar 17.421 in het jaar 2014. Na dit jaar is een daling te zien tot 15.761 in 2020. Dit is een daling van 8,74% (1.510 kinderen) over 6 jaar. Ondanks de toename van het aantal woningen in de gemeente Amersfoort met 5,49% heeft dit niet geleid tot een toename van de basisgeneratie.

De daling van de basisgeneratie in de gemeente Amersfoort heeft tot gevolg dat het aantal leerlingen dat een PCBO-school bezoekt met 150 leerlingen is gedaald in de periode 2014 tot 2020. Ondanks de daling van absolute aantallen is het belangstellingspercentage met 2,17% toegenomen tot 23,56% (leerlingen PCBO Amersfoort gedeeld door het aantal leerlingen op basisscholen in Amersfoort) en het deelnamepercentage met 1,91% tot 21,43% (aantal leerlingen PCBO Amersfoort gedeeld door de basisgeneratie). Tot aan het jaar 2019 is een toename van deelname en belangstelling te zien ondanks de daling van de basisgeneratie. Vanaf 2020 komt hier verandering in en neemt het deelnamepercentage af.

PCBO Amersfoort heeft in 11 van de 31 wijken in Amersfoort een school. In het verleden zijn diverse scholen gesloten of samengevoegd. Scholen richten zich derhalve op meerdere wijken dan alleen de wijk waar de school gevestigd is. Uit 24 wijken bezoeken leerlingen scholen van PCBO Amersfoort. Het bereik van de PCBO-scholen is geografisch relatief groot.

Naam school	Wijken				
De Parkschool	Schothorst Noord	Schothorst Zuid			
Prins Willem Alexanderschool	Vermeerkwartier	Randenbroek	Stadskern		
't Anker	Soesterkwartier				
De Windroos	Liendert	De Kruiskamp			
De Bolster	Leusderkwartier	De Berg Zuid	De Berg Noord	Vermeerkwartier	
De Berkenschool	Hoogland	Kattenbroek			
De Zonnewijzer	Zielhorst	Schothorst Noord			
Gabrie Mehenschool	Kattenbroek				
De Wonderboom	Nieuwland				
De Vuurvogel	Vathorst-De Laak	Vathorst-De Velden			
Kon-Tiki	Vathorst-De Bron	Vathorst-De Velden	Vathorst-De Laak	Vathorst-centrum	

Met name in de wijken Vathorst en Nieuwland is een sterke daling van de basisgeneratie te zien. Dit zijn de wijken waar op dit moment (naast het Bergkwartier) de grootste scholen staan. Deze daling van de basisgeneratie is in lijn met ontwikkeling die past bij een (voormalige) nieuwbouwwijk. Na een aantal jaren van toename van de basisgeneratie neemt deze af en stabiliseert. In de overige wijken worden de PCBO-scholen bezocht door ongeveer 190 – 240 leerlingen. In veel gevallen is er sprake van een school met 8 groepen.

Tabel Leerlingen PCBO Amersfoort

	Realisatie				Prognose				
	Aantal leerlingen 1-okt-17	Aantal leerlingen 1-okt-18	Aantal leerlingen 1-okt-19	Aantal leerlingen 1-okt-20	Aantal leerlingen 1-okt-21	Aantal leerlingen 1-okt-22	Aantal leerlingen 1-okt-23	Aantal leerlingen 1-okt-24	Aantal leerlingen 1-okt-25
01VI - De Parkschool	227	205	200	189	181	168	190	190	190
08TE - PWA Beekenstein	227	219	223	224	224	224	224	224	224
08TE01 - PWA Randenbroek	82	86	99	89	89	90	90	90	90
10LI - 't Anker	213	218	222	221	225	240	240	242	238
11AT - De Windroos	217	206	208	210	212	208	200	191	191
12QU - De Bolster	432	425	433	432	432	410	395	371	371
13DW - De Berkenschool	244	245	245	243	228	211	222	202	209
21RS - De Zonnewijzer	211	205	208	205	204	193	205	208	208
23PH - Gabrie Mehenschool	200	195	177	173	168	166	157	158	160
27JH - De Wonderboom	475	459	431	419	384	382	375	362	362
27NX - De Vuurvogel	589	597	582	552	537	529	487	464	464
29XR - Kon-Tiki	471	450	445	437	442	426	411	376	352
Totaal PO	3.588	3.510	3.473	3.394	3.326	3.247	3.196	3.078	3.059
KWS	37	41	46	52	53	44	39	45	47
Totaal PCBO	3.625	3.551	3.519	3.446	3.379	3.291	3.235	3.123	3.106
Mutaties	0	-74	-32	-73	-67	-88	-56	-112	-17
%		-2,0%	-0,9%	-2,1%	-1,9%	-2,6%	-1,7%	-3,5%	-0,5%

1 oktobertelling

Op 1 oktober 2020 bedroeg het totale leerlingenaantal 3.446. Dit is een daling van - 2,1% (- 73 leerlingen) ten opzichte van het jaar ervoor. Deze daling licht in lijn met de daling van het leerlingenaantal in de stad.

Van de 13 scholen bij PCBO groeiden twee scholen in absoluut leerlingenaantal, daalden er tien scholen ten opzichte van 1 oktober 2020.

Het leerlingenaantal op 1 oktober van het voorgaande jaar vormt de grondslag voor de bekostiging in het volgende jaar: de telling op 1 oktober 2020 bepaalt de materiële lumpsum voor het kalenderjaar 2021 en de personele lumpsum voor het schooljaar 2021-2022.

Het leerlingenverloop wordt via maandelijkse overzichten gemonitord. Alle scholen werken met het administratie- en leerlingvolgsysteem ParnasSys. Zo kan de leerlingenpopulatie, kwalitatief en kwantitatief, per school en stichtingsbreed op de voet worden gevolgd en geanalyseerd.

2.4 Beleidsterreinen

2.4.1 Onderwijs

2.4.1.1 Beleid, externe ontwikkelingen en onderwijskwaliteit

Strategisch beleid

Het Koersplan 2020-2023 'Jij mag tot je recht komen' noemt 'ambitieuw en inclusief' als het hart van onze kwaliteiten. Het plan kent de eerdergenoemde zes focuspunten. Deze zijn leidend voor de ontwikkeling van het onderwijs en voor de schoolontwikkeling. Scholen hebben eind 2019 hun vierjaarlijkse schoolplannen opnieuw vastgesteld, binnen de kaders van het koersplan. Voor ons onderwijs zijn de eerste drie focuspunten kaderstellend:

1. Identiteit en inclusie
2. Hoge kwaliteit en talentontwikkeling
3. ICT en leermiddelen zetten we toekomstgericht en duurzaam in.

Externe ontwikkelingen

De twee belangrijkste externe ontwikkelingen zijn de maatregelen ten gevolge van COVID-19 en de invoering van het nieuwe onderwijsresultatenmodel.

De pandemie en lockdown heeft tot het ontwikkelen en invoeren van afstandsonderwijs geleid. De eindtoets 2020 is vervallen. Dit alles heeft tot een verschuiving in prioriteiten geleid. Daarbij was sprake van een stevige werklast voor de schoolteams. Dit leidde enerzijds tot aanpassingen, zoals versnelde investering in ICT-middelen en -vaardigheden, en anderzijds tot vertraging van geplande activiteiten. Met ingang van het schooljaar 2020/2021 hanteert de inspectie een nieuw onderwijsresultatenmodel. Dat resultatenmodel werkt met schoolweging en referentieniveaus. De schoolweging is vastgesteld op basis van gegevens van het CBS, waaronder het opleidingsniveau van ouders, de verblijfsduur in Nederland en het al dan niet in de schuldsanering zitten. Hoe complexer de populatie, hoe hoger de weging. De resultaten die een school met haar leerlingen behaald worden aan de populatie gerelateerd. Hierna wordt dit nader toegelicht.

Ook de uitsluitingsgronden zijn sterk ingeperkt waardoor meer leerlingen dan voorheen in de toekomst de eindtoets maken.

Focus op kwaliteit

De oorspronkelijke planning voor 2020 was het kwaliteitsbeleid te actualiseren met de vertaling van de focuspunten en de wettelijke veranderingen, zoals de invoering van referentieniveaus en de nieuwe schoolweging. Aan het eind van het eerste kwartaal gingen de scholen dicht en van maart t/m mei schakelden deze over naar afstandsonderwijs. Vanaf half mei draaiden de schoolteams gedurende vier weken halve groepen op hele dagen. Toen de kinderen weer volledig naar school mochten bleef voor volwassenen de anderhalve meter samenleving gelden, met alle restricties van dien. Na de zomer leek het jaar weer even 'normaal' te starten, maar al snel moesten alle niet-noodzakelijke contacten en bewegingen worden afgeschaald en uiteindelijk gingen de scholen voor de twee keer dicht. Het jaar 2020 eindigde hierdoor met aangepaste en vervroegde Kerstvieringen.

Het frequent aanpassen en schakelen in 2020 betekende dat veel aandacht uitging uit naar de primaire processen; het vormgeven van (afstands-)onderwijs, het in beeld krijgen en houden van alle kinderen, het ontwikkelen van extra activiteiten zoals o.a. de zomerscholen en het inrichten van de inhaalprogramma's. De geplande beleidsontwikkelingen zijn hierdoor fors aangepast en liepen deels vertraging op. De ICT-ontwikkeling verliep juist sneller dan gepland.

De reguliere focus op kwaliteit werd deels vervangen door het ontwikkelen van (vaardigheden voor) afstandsonderwijs. Bij de start van de eerste lockdown is een kwaliteitsdocument opgesteld als richtinggevend kader voor de scholen en is de structuur van kernteams per school en een bovenscholings kernteam/crisisteam ingesteld. Daarin staat o.a. verwoord dat afstandsonderwijs echt 'onderwijs' is, wat betekent dat er sprake moet zijn van heldere lesdoelen, instructie, controle van begrip en feedback. En dat onderwijs ook een sociaal gebeuren is, dus dat ook de verbinding tussen kinderen bevorderd dient te worden.

Afstandsonderwijs was nieuw en scholen verschilden in de mogelijkheden om digitaal les te gaan geven. Daarom is bij de start ruimte gegeven aan experimenten. Na twee weken is onderzocht hoe ouders de kwaliteit van het contact met de school en van het onderwijs ervoeren. Naast erg veel waardering kwamen hier praktische tips uit. Een belangrijke aanbeveling was om binnen de school tot standaardisatie van manieren en momenten van communicatie te komen. De scholen hebben hierop verbeteringen doorgevoerd.

Daarnaast hebben scholen veel energie besteed aan het realiseren van de digitale voorwaarden, zoals het (aanschaffen van) en ter beschikking stellen van devices en aan het contact houden met de kwetsbare kinderen. Dat is gelukt, alle leerlingen zijn uiteindelijk bereikt met afstandsonderwijs.

De E-toetsen uit het leerlingvolgsysteem zijn zoals gepland afgenomen vóór de zomervakantie. Bij de analyse ervan bleek dat er verschillen zijn tussen de resultaten van de verschillende scholen, tussen groepen leerlingen binnen eenzelfde school en tussen leerlingen in eenzelfde groep. Met andere woorden; op de ene school wisten ze met de kinderen betere resultaten te behalen dan op een andere school. En binnen elke school waren er leraren die hun groep beter wisten te bedienen dan hun collega leraren.

Ook zijn er (groepen) leerlingen binnen de klas waarbij de ontwikkeling van schoolse vaardigheden tijdens het afstandsonderwijs hoger zijn dan verwacht, er zijn leerlingen waarbij er weinig verschil was met de gewone ontwikkeling, en er waren leerlingen waarbij er (soms grote) lacunes ontstonden. Deze verschillen zijn mede veroorzaakt door verschillen in thuissituaties. De ene leerling had meer gelegenheid tot leren en support dan de andere leerling.

De verschillen tussen kinderen, tussen groepen en tussen scholen zijn groter geworden. Dit beeld wordt inmiddels landelijk herkend. Oorzaken hiervoor zijn dus verschillen in thuissituatie, verschillen tussen (vaardigheden van) leraren en tussen de werkwijze van schoolteams.

Scholen konden met de analyse nagaan waar sprake was van goede praktijken en waar ruimte was voor verbetering. Belangrijke punten hieruit zijn samengevat in adviezen voor de tweede lockdown-periode.

De ervaringen kort samengevat: tijdens de eerste periode van afstandsonderwijs lag de focus op het 'zenden'; de leraar die materiaal meegeeft, filmpjes plaatst en feedback geeft op het door de leerling geüploade materiaal. Daar waar de resultaten beter waren, was vaak sprake van online (wederkerig) lesgeven, een goede interactie tussen leraar en leerlingen en het organiseren van de verbinding tussen de leerlingen onderling.

Staand beleid was het uitvoeren van de verbeterprogramma's per school en de onderlinge afstemming tussen IB-ers en directies. De uitvoering hiervan is doorgegaan, maar heeft op onderdelen vertraging opgelopen omdat er geen fysieke bijeenkomsten konden zijn en doordat de klassenbezoeken door externen, een belangrijk onderdeel van verbeterprogramma's, afgeschaald moesten worden.

2.4.1.2 Kwaliteitszorg, extern toezicht en verbeterprogramma's

Kwaliteitszorg

In vervolg op de schoolscans en 'Focus op Kwaliteit' is eind 2018 het kwaliteitsbeleid vastgesteld.

In 2020 zou dit worden geactualiseerd op basis van de feedback van de onderwijsinspectie, het nieuwe koersplan en de wetgeving rond referentieniveaus en de schoolweging. Een werkgroep heeft een concept gemaakt, de afronding ervan is in het voorjaar 2021 gepland.

Onderdeel van de bijstelling is het toetsbeleid voor jonge kinderen, ten gevolge van het kamerbesluit dat jonge kinderen niet meer getoetst mogen worden. Eén van de scholen heeft een pilot gedaan met een nieuw plannings- en observatiesysteem (leerlijnen ParnasSys). De pilot is geëvalueerd en het systeem goedgekeurd. Omdat de landelijke expertgroep nog weinig systemen heeft goedgekeurd, en de periode waarmee scholen nog met de huidige systemen mogen werken verlengd is tot augustus 2022, is verdere besluitvorming opgeschort.

De collegiale visitaties en de overige schoolbezoeken zijn in een vierjarencyclus ingepland. De eerste collegiale visitatie, op PWA Beekenstein, is uitgevoerd, tot grote tevredenheid van de school en het visitatieteam. De vervolgafspraken zijn uitgesteld vanwege de pandemie.

Deze visitatie maakte inzichtelijk dat er verschil zit tussen de instrumenten die bij de visitatie gebruikt worden en die van de gesprekkencyclus (WMK). Een werkgroep heeft beide geanalyseerd, daaruit bleek dat instrumenten uit WMK niet meer voldoen aan de huidige kwaliteitscriteria. BT Onderwijs en BT HR hebben een werkgroep ingesteld om de instrumenten te actualiseren en op elkaar af te stemmen.

In 2020 is er geen eindtoets voor groep 8 uitgevoerd. OCW heeft deze laten vervallen.

Data-analyse en bespreking van onderwijsopbrengsten is daarmee beperkt gebleven tot de toetsen uit het Cito leerlingvolgsysteem. Zie 2.4.1.3.

Extern toezicht

In 2020 heeft de onderwijsinspectie volgens planning een vervolgonderzoek gedaan naar de kwaliteit op 't Anker. Verder heeft er geen extern toezicht plaatsgevonden. Wel zijn er enkele thema-onderzoeken uitgevoerd. Daarover wordt niet gerapporteerd door de onderwijsinspectie. Deze onderzoeken worden gebruikt om een landelijk beeld te verkrijgen waarover in algemene zin in het jaarverslag van de onderwijsinspectie wordt gerapporteerd. Zo is er op enkele scholen van PCBO onderzoek gedaan naar: instructiekwaliteit, het in beeld brengen van de populatie en het afstandsonderwijs.

Verbeteractiviteiten

Op basis van de eigen waarneming en analyse, alsmede het oordeel en de suggesties van de onderwijsinspectie en de invoering van de referentieniveaus, heeft het bestuur het volgende ondernomen.

1. Actualiseren en aanscherpen van de streefnormen

De kwaliteit van het onderwijs en de resultaten wordt besproken in planning- en verantwoordings-gesprekken (P&V's) aan de hand van factsheets met kengetallen. De streefnormen waren tot nu toe gebaseerd op de gemiddelde citoscore, met de invoering van de referentieniveaus is deze komen te vervallen. Scholen hebben hun resultaten nu afgezet tegen het nieuwe resultatenmodel. Daaruit blijkt dat alle scholen boven de signaleringswaarde van de inspectie zitten. Twee scholen zitten boven het landelijk gemiddelde van hun wegingsgroep. Het algemene beeld is dat de PCBO-scholen de functionele doelen behalen en dat er vooral ruimte voor groei zit bij de streefdoelen. De scholen die onder het landelijk gemiddelde zitten van hun wegingsgroep hebben ambities naar boven bijgesteld. IB-ers en directies zijn geschoold in het werken met referentieniveaus in ParnasSys en het IB-netwerk is gestart met het opnemen van de referentieniveaus in de analyseformulieren.

2. Zicht op ontwikkeling en kwaliteitszorg

Bestuur en inspectie constateerden ook op een aantal scholen dat de onderdelen 'zicht op ontwikkeling' en 'kwaliteitszorg' aangescherpt kunnen worden. In 2020 heeft de werkgroep van IB-ers en directie de in gebruik zijnde instrumenten en werkwijzen op alle scholen geanalyseerd. Er is sprake van een grote diversiteit tussen de scholen die mogelijk ten grondslag ligt aan verschillen in kwaliteit en diepgang. Op basis daarvan is een set van analyse-instrumenten ontwikkeld die door alle scholen gebruikt gaat worden. In 2021 wordt dit geïmplementeerd.

3. Verbinden van kwaliteitszorg op schoolniveau met de werkpraktijk in de klas

In 2019 is gestart met het maken van het onderscheid tussen de 'grote kwaliteitscyclus' en de 'kleine kwaliteitscyclus'. De 'grote kwaliteitscyclus' is het halfjaarlijks naar de resultaten kijken en het aanbod aanpassen aan de hand van de citotoetsen, de 'kleine cyclus' is dit per blok of lesdoel doen.

Hierdoor wordt er waar nodig sneller bijgestuurd. In 2020 is dit onderscheid opgenomen in de hierboven genoemde kwaliteitsdocumenten.

Daarnaast zijn de collegiale visitaties en gespreksrondes met de scholen bedoeld om de verbinding tussen beleid en praktijk te versterken. Deze zijn ingepland in een vierjaarlijkse cyclus. Door de lockdown kon er slechts één visitatie plaatsvinden. De uitkomst was dat de verbinding op deze school goed op orde was, en dat de school winst kan boeken door scherper naar het onderwijsproces te kijken. De structuur van de lessen stond als een huis, op de inhoud van de lessen (de vakdidactiek) is winst te boeken.

4. Verbeterprogramma's op specifieke scholen

Naar aanleiding van het inspectiebezoek van 2019 hebben enkele scholen in 2020 verbeterprogramma's uitgevoerd.

't Anker heeft met externe begeleiding hier planmatig aan gewerkt. Op 22 september heeft de inspectie het herstelonderzoek uitgevoerd. De inspectie beoordeelt de school nu als voldoende en constateert dat de school grote stappen heeft gezet. Er is een rustig en positief leerklimaat, een doorgaande lijn in klassenmanagement en de werkwijze van de leraren. Wel is er nog een opdracht om voor de standaard 'Zicht op ontwikkeling' het planmatig werken te verbeteren voor leerlingen die op- of uitvallen. De school kan nog ambitieuzere doelen gaan stellen en daarbij de referentieniveaus betrekken. Voor de school past deze aanvullende opdracht in de geplande ontwikkeling. Hiervoor is een plan ontwikkeld dat met externe ondersteuning wordt uitgevoerd. Onderdeel daarvan is een externe audit in maart 2021. De Windroos heeft een herstelopdracht voor didactisch handelen, analyse, afstemming in de groepen en aansturing van de verbetering. In een bestuurlijke audit in februari 2020 is gezien dat de school dit aspect goed ontwikkeld en dat er verdere verbetering mogelijk is. De geobserveerde lessen bevatten goede elementen, maar de doelgerichtheid en de samenhang ervan kan beter. Ook is er winst te boeken in het versoepelen van de overdracht van de verantwoordelijkheid van de leraar naar de verantwoordelijkheid van de leerling. De school heeft de acties geïntensiveerd en externe deskundigheid ingeroepen. Deze heeft een onderzoek gedaan en een rapport met aanbevelingen opgeleverd. De deskundige is betrokken bij de uitvoering van deze aanbevelingen. Door de omschakeling naar afstandsonderwijs en de lockdown verloopt deze ontwikkeling anders en trager dan gepland.

De Vuurvogel heeft een herstelopdracht voor de kwaliteit van de opbrengstanalyses. De school werkt hiertoe een plan uit. In een bestuursaudit in februari 2020 leek de school goed op weg te zijn, bij een wisseling van IB-ers bleek dit echter onvoldoende gedocumenteerd te zijn. De school heeft daarop de structuur beschreven en de protocollen geactualiseerd, en is deze nu aan het implementeren en vervolgt hiermee het traject.

5. Netwerk jonge kind

Eind 2020 is het netwerk jonge kind gestart. Doel van het netwerk is dat iedere school binnen de eigen visie de kwaliteit van het onderwijs aan het jonge kind verbetert en daarmee de aantrekkelijkheid voor ouders vergroot. Het netwerk bestaat uit een vertegenwoordiger per school. Iedere school heeft een presentatie gemaakt waarin staat wat hun visie is, wat ze willen bereiken en wat ze voor andere scholen kunnen betekenen. Door de lockdown is het netwerk digitaal ingericht. Het netwerk organiseert binnen het doel haar eigen scholing.

2.4.1.3 Onderwijsopbrengsten en eindresultaten per school

Omdat de onderwijsinspectie een nieuw model hanteert voor de opbrengsten volgt een beknopte toelichting.

Met ingang van 2020/2021 hanteert de onderwijsinspectie een nieuw onderwijsresultatenmodel. Zij houdt daarbij op een aangescherpte manier rekening met de leerlingenpopulatie, de schoolweging. De schoolweging wordt bepaald door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Zij berekent deze op basis van de volgende kenmerken:

- het opleidingsniveau van de ouders
- het gemiddelde opleidingsniveau van alle moeders op school
- het land van herkomst van de ouders
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland
- of ouders in de schuldsanering zitten.

De score loopt van 20 tot 40, waarbij 20 staat voor een 'eenvoudige' schoolpopulatie en 40 voor een 'complexe'. Landelijk is de frequentie normaal verdeeld.

De spreiding is een indicatie voor de homogeniteit van de populatie. Deze loopt landelijk van 0,83 tot 9,93. Het landelijk gemiddelde daarvan is volgens de berekening van PCBO 5,95. Een lage spreiding is een homogene populatie, een hoge spreiding staat voor een diverse populatie.

De onderwijsinspectie gebruikt het driejarig gemiddelde van de schoolweging. De spreiding gebruikt de onderwijsinspectie niet bij het vaststellen van haar oordeel. Zoals vermeld heeft er in 2020 geen eindtoets groep 8 plaatsgevonden en betreft het driejarig gemiddelde de periode 2017-2019.

De verdeling van de schoolweging van PCBO

Naam school	Driejaarlijks gemiddelde	2019-2020	Spreiding 2019-2020
De Bolster	21,27	21,18	4,86
De Berkenschool	25,69	25,92	5,79
PWA Beekenstein	26,28	25,51	7,03
De Wonderboom	26,57	26,54	6,28
Gabrie Mehenschool	26,63	26,56	5,86
De Vuurvogel	27,3	26,9	6,12
Kon-Tiki	27,72	27,53	6,7
't Anker	27,96	27,68	7,72
De Zonnewijzer	29,35	29,19	6,61
De Parkschool	30,89	31,06	7,4
De Windroos	36,27	36,43	6,51
PWA Randenbroek	39,04	38,68	4,39

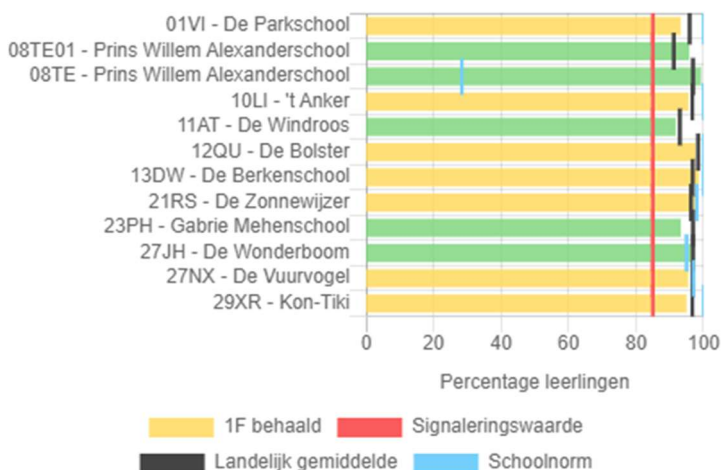
Volgens deze indicatoren heeft PCBO één school met een lage weging, een weinig complexe populatie, de Bolster. Twee scholen hebben een (zeer) complexe leerlingenpopulatie te weten de Windroos en PWA Randenbroek. De Parkschool en de Zonnewijzer zitten op het landelijk gemiddelde qua complexiteit. De Berkenschool, PWA Beekenstein, de Wonderboom, Gabrie Mehenschool, Vuurvogel en Kon-Tiki hebben een populatie die rond het gemiddelde ligt.

De PCBO-scholen kennen een hoge mate van diversiteit. Deze diversiteit, hier weergegeven als 'spreiding', is het grootst op 't Anker, daarna op de Parkschool en PWA Beekenstein. De homogeniteit is het grootst op PWA Randenbroek, daarna op de Bolster. Beide scholen zijn uitersten in de range van complexiteit.

Het nieuwe onderwijsresultatenmodel gaat niet meer uit van gemiddelde scores op de eindtoets, maar op het percentage leerlingen dat de referentieniveaus behaalt. Deze referentieniveaus zijn vastgesteld voor lezen, taalverzorging en rekenen. Er zijn twee niveaus: het fundamentele niveau (F-niveau) en het streefniveau (S-niveau). Het fundamentele niveau moet door zoveel mogelijk leerlingen behaald worden, het streefniveau is voor leerlingen die meer aankunnen.

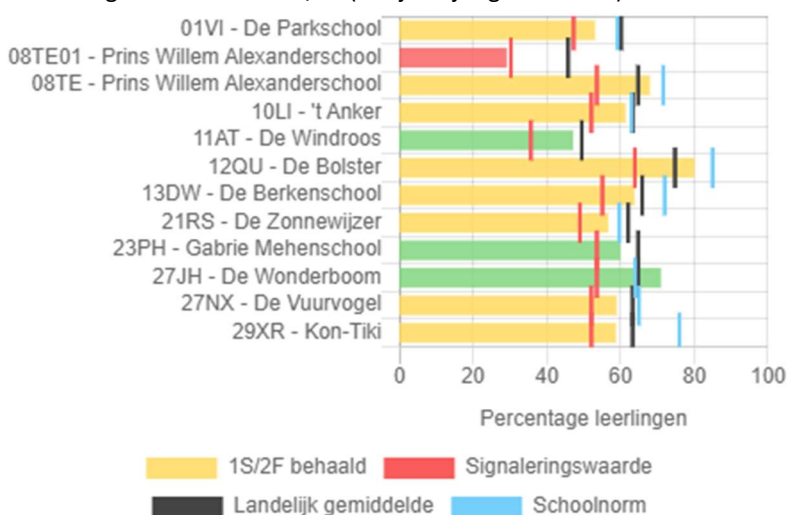
Het basisniveau voor taal en rekenen heet 1F. Het streefniveau voor rekenen is 1S en voor taalverzorging en lezen 2F. De ondergrens voor 1F is 85%, voor 1S en 2F is het afhankelijk van de schoolweging. Iedere goedgekeurde eindtoets presenteert de gegevens volgens de referentieniveaus zodat de resultaten onderling vergelijkbaar zijn. De onderwijsinspectie neemt voor haar oordeel het resultaat van drie schooljaren. Door het ontbreken van de eindtoets 2020/2021 betreft de onderwijsinspectie de resultaten niet in haar eindoordeel als de beoordeling van criterium OR1 (onderwijsresultaten) onvoldoende zou zijn. De criteria als zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en veiligheid blijven onverkort gelden.

Percentage Functioneel niveau 1F (driejaarlijks gemiddelde)

Alle scholen behalen gemiddeld genomen royaal de signaleringswaarde van de inspectie. En bijv. beide PWA-scholen doen het voor deze leerlingen beter dan het landelijk gemiddelde voor hun wegingsgroep. De scholen met de groene balk behalen ook de eigen schoolnorm, het eigen ambitieniveau. Scholen met de gele balk hebben hun ambitieniveau hoger gesteld dan de resultaten die ze nu halen. Scholen zonder blauwe balk dienen hun ambitieniveau nog vast te stellen.

Percentage Streefniveau 1S/2F (driejaarlijks gemiddelde)

Deze grafiek laat zien dat op één na alle scholen boven de signaleringswaarde van de inspectie m.b.t. het streefniveau scoren. Twee scholen, PWA Beekenstein en de Bolster, scoren ook boven het landelijk gemiddelde voor hun scholengroep. PWA Randenbroek scoort op dit aspect onder de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie.

De referentieniveaus in de tabel hierboven zijn het driejarig gemiddelde niveau voor lezen, rekenen en taalverzorging. Per vakgebied zijn de resultaten per jaar te analyseren. De gegevens van 2018/2019 laten zien dat de scholen het goed doen voor lezen en dat rekenen voor veel scholen een aandachtspunt is. Voor taalverzorging geldt dit op minder scholen.

In 2021 wordt nagegaan of dit beeld -op basis van de eindtoets- nog actueel is en zo ja, of daar bovenscholens actie op ondernomen moet worden.

Uitstroom leerlingen groep 8 (zomer 2020)

Doordat er geen eindtoets is geweest was het advies van de school leidend bij plaatsing in het VO. De adviezen zijn vóór de lockdown opgesteld, afgesproken is dat deze na de lockdown niet naar beneden bijgesteld zouden worden. Hieronder staat de uitstroom in grafiek weergegeven.

We zien dat het percentage waarbij het schooladvies overeenkomt met het eindtoetsadvies de afgelopen jaren is gedaald van 40% naar ongeveer 30%.

Het percentage waarbij de eindtoets boven het schooladvies uitkwam is gestegen van ca. 15% naar ca. 35%. Er lijkt een trend te zijn dat de scholen 'meer voorzichtig' zijn gaan adviseren.

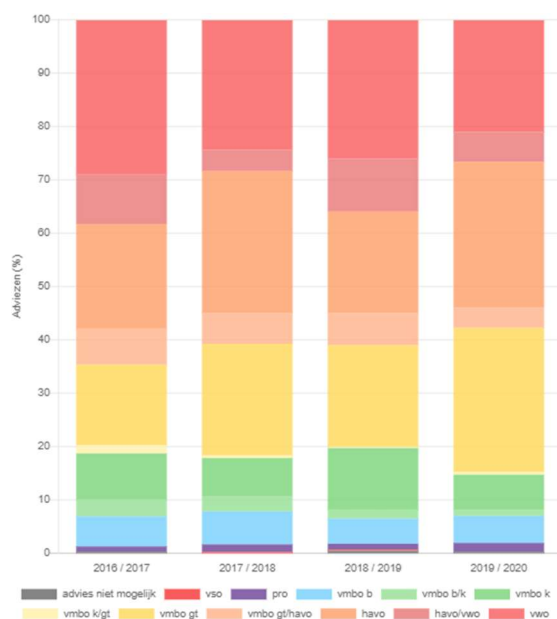
Als de eindtoets hoger is dan het schooladvies moet het advies heroverwogen worden. Dit leidt scholen niet altijd tot bijstelling van het advies.

Het toenemende verschil tussen het schooladvies en het toetsadvies en het kleine aantal bijstellingen roept vragen op. Daarom hebben we dit jaar een eerste verdiepende analyse gedaan naar de relatie tussen schooladvies, resultaten eindtoets en de plek op het VO in het eerste en derde jaar leerjaar. Gemiddeld zit 82,5% op het door de school geadviseerde niveau, dat is iets hoger dan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare scholengroepen. In het derde jaar zit 77% op het geadviseerde niveau, landelijk gezien is dat 65%. Ook hier zit PCBO boven dit gemiddelde.

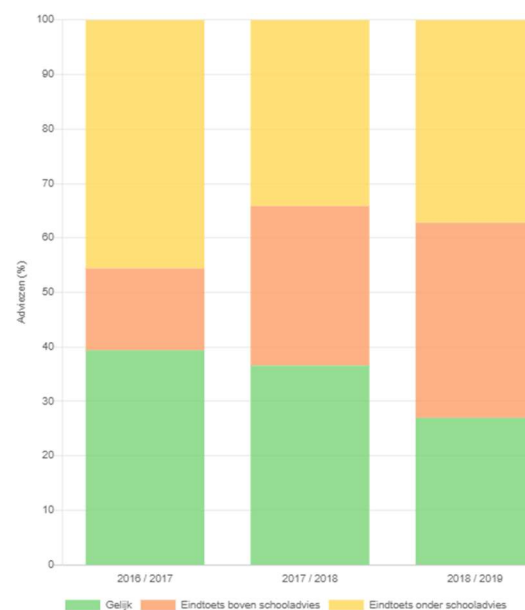
Daarbij zien we verschillen tussen de scholen. De ene school adviseert heel stimulerend zoals de Berkenschool, een ander vooral voorzichtig zoals Kon-Tiki en de Windroos.

De resultaten in het derde jaar VO zijn lastig te duiden. De leerlingen van de ene VO-school laten meer afstroom zien dan die van een andere school.

Het nader analyseren en duiden van deze resultaten is een punt van onderzoek en gesprek in 2021 voor het IB-netwerk en de leraren groep 8.

Deze grafiek laat een verschuiving zien naar iets meer vmbo gt, vmbo gt/havo en iets minder havo/vwo en vwo t.o.v. het jaar daarvoor.

Deze grafiek laat zien voor welk % in voorgaande jaren de eindtoetsresultaten overeenkomen met het schooladvies.

Tussenopbrengsten groep 1-7

De tussenresultaten zijn sterk beïnvloed door de maanden afstandsonderwijs en discontinuïteit in het onderwijsproces. Mede daardoor is de vooraf gestelde ambitie voor de resultaten niet waargemaakt. Er zijn wel verschillen tussen scholen en binnen scholen tussen groepen.

De Parkschool, PWA Beekenstein, Windroos, Bolster, Vuurvogel, Gabrie Mehenschool en de KWS zijn erin geslaagd de resultaten gemiddeld (vrijwel) op vergelijkbaar peil te houden. De resultaten op de E-toetsen 2020 wijken weinig af van die in 2019. Op 't Anker, Berkenschool, Zonnewijzer, Wonderboom, PWA Randenbroek en Kon-Tiki zijn de resultaten gemiddeld lager dan in voorgaande jaren.

Als we naar de groepen kijken laat groep 3 stichtingsbreed de sterkste daling in resultaten zien, gevolgd door groep 7. In groep 5 zijn de resultaten vergelijkbaar met het vorig jaar. In groep 3 is sprake van sterk door de leraar en het programma gestuurd onderwijs gericht op het verwerven van basisvaardigheden zoals technisch lezen.

Als we naar de vakken kijken zien we bij rekenen en in mindere mate bij spelling de grootste daling. Maar ook hier zijn er grote verschillen tussen scholen en binnen de scholen tussen groepen. De resultaten voor begrijpend lezen zijn relatief weinig gedaald. De gemiddeldes laten niet zien dat er ook binnen groepen (grote) verschillen zijn. Leraren geven aan dat ruim 10% van de leerlingen zich beter heeft ontwikkeld dan verwacht en bijna 20% zich minder goed heeft ontwikkeld.

Concluderend zien we dat de verschillen tussen scholen, tussen groepen en tussen kinderen groter zijn geworden. Ook de verschillen in de mate waarin men (tijdens afstandsonderwijs) de gewenste opbrengsten realiseert zijn tussen scholen en leraren dus sterk verschillend. Daarbij heeft de continuïteit van het onderwijs sterk onder druk gestaan.

Voor diverse groepen kinderen zijn (en worden nog steeds) extra onderwijsactiviteiten ontwikkeld en zijn de inhaalsubsidies aangevraagd en toegekend. Op 't Anker na hebben alle scholen meegedaan met de eerste tranche (van de zomervakantie tot 31 december 2020), alle scholen doen mee met de tweede tranche (van januari 2021 tot de zomer 2021). De inhaalprogramma's worden, conform wettelijke voorschriften ingezet, dat wil zeggen dat ze doelgericht zijn, voldoende omvangrijk en voor voldoende uren buiten het reguliere programma gegeven worden.

2.4.1.4 Andere onderwijskundige en -programmatische zaken

Sturing tijdens de Corona-crisis.

Tijdens de eerste lockdown is direct een kernteam samengesteld, belast met het adviseren en het sturing geven aan de ontwikkelingen op de scholen. Ze deed dit door het ontwikkelen van kwaliteitskaarten voor scholen, het verzamelen en verspreiden van goede voorbeelden en het ontwikkelen van een kwaliteitskaart voor ouders "zo leert uw kind thuis". Ook organiseerde dit team een webinar voor ouders. Het team is voor de zomervakantie opgeheven.

Stedelijk was er intensief bestuurlijk overleg en afstemming met gemeente en kinderopvang. Extra personeel is aldus ingezet en een intensief zomerprogramma is vormgegeven. Ook heeft de inhoudelijke werkgroep inzake kwetsbare kinderen, bestaande uit medewerkers van de besturen, praktische werkwijzen met en de opvang van kwetsbare kinderen vormgegeven.

Na de zomervakantie is het Corona Coördinatie Team ingesteld, bestaande uit een bestuurder, de voorzitters van de beleidsteams en de manager onderwijskwaliteit. Tijdens de tweede lockdown periode overlegde dit team wekelijks. Gaf vorm aan richtlijnen en werkwijzen en bood aldus het directieteam input en ondersteuning.

Inhaalprogramma's

Het ministerie heeft middelen ter beschikking gesteld om achterstanden, opgelopen tijdens de scholensluiting en het afstandsonderwijs, in te halen. Om daar zo snel mogelijk gebruik van te kunnen maken zijn voor de zomervakantie toetsen afgenomen, de resultaten geanalyseerd, en plannen gemaakt. Hierdoor was het mogelijk om al voor de eerste tranche middelen aan te vragen, zodat de programma's in of direct na de zomervakantie konden starten. De scholen doen mee met het Nationaal Cohortonderzoek naar de effecten van de inspanningen. Doordat door tijdsdruk niet alle data van scholen tijdig worden aangeleverd, is nog geen gedetailleerde analyse mogelijk.

Onderzoek ervaringen ouders

In de eerste periode van afstandsonderwijs is via Microsoft Forms een onderzoek onder ouders uitgevoerd naar hun ervaringen met het afstandsonderwijs. Naast veel positieve waardering kwamen er tips en verbeterpunten die de scholen hebben doorgevoerd.

Deze en ervaringen elders leidden tot een nieuwe kwaliteitskaart met 10 aanbevelingen. Hierdoor kon in de tweede periode afstandsonderwijs op een hoger niveau worden gegeven. In 2021 wordt deze kaart opnieuw geactualiseerd.

Passend onderwijs

Na een weergave van het doel van passend onderwijs en het samenwerkingsverband, wordt kort ingegaan op de deelonderwerpen toelatingsbeleid, onderwijs asielzoekerskinderen, TAALEntklas, Pr8chtklas, Plusklas en het hoogbegaafdheidsbeleid.

Doel van passend onderwijs is dat alle leerlingen onderwijs ontvangen en een plek krijgen op een school die past bij hun mogelijkheden. Scholen bieden de basisondersteuning, en voor extra steun of plaatsing op een andere school werken scholen samen in een samenwerkingsverband. PCBO Amersfoort is aangesloten bij het samenwerkingsverband SWV de Eem. In het beleidsplan 2019-2023 “Keuzes en Kansen” staan vijf pijlers centraal. Scholen regelen de basisopvang, zij krijgen daarvoor een basisbudget. Preventie staat daarbij centraal. Om de basisondersteuning te kunnen realiseren maken scholen een SOP, een schoolontwikkelingsprofiel.

De inzet van de middelen van SWV de Eem is in eerste instantie gericht op de basisondersteuning. PCBO ontving in 2020 van het samenwerkingsverband een bijdrage van € 105 per leerling (€ 356 K) voor het versterken van de basisondersteuning. Deze is overwegend besteed aan scholingen voor teamleden waardoor zij de vaardigheden verwerven om meer leerlingen de basisondersteuning te bieden. Voorbeelden daarvan zijn scholing in rekendidactiek voor leerlingen die achterblijven, dyslexie, omgaan met verschillen en skills, sociale vaardigheden. Het samenwerkingsverband heeft in 2020 aanvullend € 70 K ter beschikking gesteld ter bestrijding van de gevolgen van COVID-19.

Wanneer sprake is van een ondersteuningsbehoefte die de basisondersteuning op schoolniveau overstijgt, kan er voor specifieke (groepen) leerlingen een zogenaamd arrangement worden aangevraagd. Een arrangement beschrijft de onderwijsbehoefte van de specifieke leerling en kent daarbij middelen toe: personele bekostiging en/of materiële bekostiging en/of inzet van expertise van het SWV.

Op de Windroos en PWA Randenbroek waren er zoveel individuele arrangementen dat er overgegaan is tot het aanvragen van een schoolarrangement. Voor PWA Randenbroek is dit toegekend, voor de Windroos is deze aanvraag gestart in 2020.

Het SWV kent arrangementen toe voor moeilijk leren, fysieke beperkingen en gedrag. In geval van visuele beperkingen of gehoor-/spraak-/taalproblemen wordt het arrangement toegekend door respectievelijk Bartiméus en Auris.

In 2020 is € 204 K ontvangen voor het uitvoeren van arrangementen op de verschillende scholen van PCBO.

Toelatingsbeleid

Alle kinderen in Amersfoort zijn welkom op de PCBO-scholen, we vragen ouders om de uitgangspunten en doelstellingen van PCBO onderschrijven. De school spant zich in om iedere leerling die wordt aangemeld goed onderwijs te bieden.

De school heeft zorgplicht: wanneer de school concludeert dat er in een bepaald geval onvoldoende mogelijkheden zijn om passend onderwijs te kunnen bieden en waar te maken, wordt samen met de ouders, en waar nodig het samenwerkingsverband SWV de Eem, gezocht naar een wél passende onderwijsplek in de regio.

Onderwijs voor asielzoekerskinderen

Kinderen van asielzoekers gaan zo snel mogelijk, in ieder geval binnen 3 maanden nadat ze in Nederland zijn aangekomen, naar school. In Amersfoort krijgen kinderen tussen 6 en 12 jaar gedurende het eerste jaar in Nederland onderwijs in een internationale taalklas (Meerkring – Wereldwijzer). De kinderen stromen vervolgens door naar een school van eigen keuze.

TAALEntklas

De TAALEntklas richt zich op leerlingen in groep 7 en 8 van het basisonderwijs die op basis van hun capaciteiten in vmbo-t of havo geplaatst kunnen worden maar het risico lopen op onderpresteren vanwege talige belemmeringen.

In Amersfoort wordt in zes wijken (acht scholen) een TAALEntklas georganiseerd om kinderen te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun competenties, zodat zij door kunnen stromen naar hogere vormen van voortgezet onderwijs.

Geselecteerde leerlingen krijgen wekelijks twee uur extra leertijd. Tijdens deze lessen is veel aandacht voor taal en “kennis van de wereld”, maar ook voor het ontwikkelen van een “academische houding”.

De lessen stimuleren nieuwsgierigheid, een kritische houding, discussievaardigheden en meningsvorming.

Door COVID-19 heeft de TAALEntklas voor een deel van de leerlingen stilgelegen. De TAALEntklas wordt bekostigd uit de UPJO-gelden van de gemeente Amersfoort (€ 113 K in 2020). PCBO is penvoerder namens de deelnemende scholen.

Pr8klas

De Prachtklas is speciaal ontwikkeld voor leerlingen die naar verwachting uitstromen naar VMBO-basis of -kader en praktisch ingesteld zijn. De Prachtklas is een unieke samenwerking tussen PCBO Amersfoort en het Element (voortgezet onderwijs). Regelmatig krijgt de coördinator van het Element vragen uit het hele land over hoe dit in Amersfoort werkt.

Wekelijks krijgen leerlingen de kans om van praktisch passend onderwijs te genieten. Zij worden aangemeld in groep 7 en nemen deel aan de Prachtklas in groep 8. Zij komen hiervoor één middag in de week naar het Element. In het afgelopen schooljaar namen 20 leerlingen deel van 9 PCBO-scholen. Het unieke van de Prachtklas is dat het leerlingen niet alleen een positieve ervaring biedt, maar dat er ook wordt ingestoken op het opdoen van een positief zelfbeeld en het verhogen van de motivatie om te leren. Samen met de mentor en de vakdocenten ontdekken leerlingen hun talenten. Daar hebben zij vervolgens in het voortgezet onderwijs profijt van. De Prachtklasleerlingen stromen uit naar de verschillende VO-scholen, in 2020 ca. 1/3 naar het Element.

De mentor van de Prachtklas is een leraar vanuit PCBO Amersfoort. Zij is het eerste aanspreekpunt voor de leerlingen en begeleidt hen op sociaal-emotioneel gebied. Deze is betrokken bij de lessen op het Element. De lessen worden gegeven door docenten van het Element. De subsidie voor de Pr8klas stopt aan het eind van dit schooljaar. PCBO en het Element beraden zich op de financiering van de voortgang die zeer gewenst is.

Plusklas

De bovenschoolse Plusklas heeft als doel uitdagende en creatieve leerstof te bieden aan bovengemiddelde tot hoogbegaafde leerlingen. De Plusklas is een samenwerking tussen PCBO en het Farel College. De lessen worden één middag per week op het Farel College gegeven. De leerlingen krijgen complexe uitdagende opdrachten die zij deels ook in de eigen klas uitvoeren. De leerstof komt niet in het reguliere VWO aan bod.

De Plusklas biedt ruimte aan ongeveer dertig leerlingen uit de groepen 7 en 8 van alle PCBO-scholen. Plusklas leerlingen geven aan echt uitgedaagd te worden en bewust bezig zijn om hun executieve functies te verbeteren. Leraren bevestigen dit en zien dat deze leerlingen extra hun best moeten doen om het werk tot een goed einde te brengen.

De Plusklas wordt gecoördineerd door een stuurgroep met daarin leraren van PCBO en het Farel College.

In 2020 konden de lessen op het Farel College grotendeels doorgang vinden, behalve tijdens de eerste lockdown. Na de opening van basisscholen is tot de zomervakantie een online lessenserie verzorgd.

Beleid inzake hoogbegaafdheid

Naast de bovenschoolse Plusklas heeft PCBO sinds 2018 het beleid inzake hoogbegaafdheid aangescherpt. Doel is op vergelijkbare wijze onderwijskwaliteit ten behoeve van deze doelgroep te bieden. Hiertoe wordt systematisch gescreend op hoogbegaafdheid onder leerlingen en wordt een programma voor deze doelgroep uitgewerkt waarin leerlijnen versneld en compact worden aangeboden. Scholen voeren dit beleid gefaseerd in. Elke school heeft een hoogbegaafdheidscoördinator. De school draagt zorg voor een structureel verrijkingsaanbod in alle groepen. De hoogbegaafdheidscoördinator begeleidt het aanbod in specifieke aandachtsgroepen of peergroups. In 2021 komt het netwerk hoogbegaafdheid met aanbevelingen voor een actualisering van het beleidsplan.

Daarnaast heeft het samenwerkingsverband bij OCW een aanvraag gedaan voor subsidiering van wijkgerichte aanpakken in enkele wijken voor het herkennen van hoogbegaafdheid en stimuleren van onderwijs in de scholen. Doel daarvan is onder andere het aantal mogelijk hoogbegaafde thuiszitters terug te dringen. In Nieuwland is de Wonderboom betrokken bij het plan. In andere wijken is dit voor de verbinding met de PCBO-scholen nog niet bepaald.

Overige Amersfoortse voorzieningen

PCBO neemt deel aan of is actief betrokken bij de vormgeving van een aantal Amersfoortse projecten. Hieronder volgen achtereenvolgens de ABC scholen en Amersfoort Onderwijsstad 2020-2021.

Amersfoortse Brede Combinaties

Stichting ABC geeft vorm aan de brede voorzieningen in de wijken van Amersfoort. De ontwikkeling van ABC's startte in 2000. In eerste instantie in prioriteitswijken en de toen nog nieuwe woonwijk Vathorst en vanaf 2008 in heel Amersfoort. Inmiddels is in steeds meer wijken ABC actief. Daarin werken basisscholen, kinderopvang en welzijn samen om een breed naschools aanbod te realiseren. Kinderen en ouders met een heel verschillende achtergrond komen zo met elkaar in contact en gesprek. Diverse scholen van PCBO werken samen met partners in de wijk aan de realisatie van een doorgaande lijn en een breed aanbod van voorschoolse, schoolse en naschoolse voorzieningen. PCBO bekleedt het voorzitterschap van deze stichting die in Amersfoort voor ongeveer € 500 K aan projecten uitvoert, gebaseerd op gemeentelijke doelstellingen en middelen.

Amersfoort Onderwijsstad 2020/2021

Amersfoort was in 2020 geselecteerd voor Onderwijsstad 2020 op basis van een bidbook dat door het PO, VO en de gemeente was opgesteld. Vanwege de pandemie is dit uitgesteld naar 2021. PCBO werkt hier van harte aan mee, dit betreft o.a. het maken van plannen voor activiteiten tijdens de Nationale Onderwijsweek in oktober 2021. Amersfoort zet hiermee haar onderwijs en scholen op de kaart.

Internationaal onderwijs

De gemeente Amersfoort heeft in haar collegeprogramma de ambitie verwoord om de mogelijkheid van internationaal onderwijs te willen verkennen. De PO-besturen in de stad agenderen in het bestuurlijk overleg met de gemeente een bredere onderwijsagenda. Internationalisering is in 2020 geen speerpunt geweest. De PO-besturen blijven t.a.v. dit punt benadrukken dat mondiale oriëntering voor een brede doelgroep betekenisvol kan zijn.

2.4.1.5 ICT

Beleid en marktontwikkelingen

ICT wordt bij PCBO duurzaam en toekomstgericht ingezet. Digitale geletterdheid en investeren in digitale middelen spelen hierbij een belangrijke rol.

ICT en ICT-beleid bestaat uit twee onderdelen de technische kant en de wijze waarop ICT ondersteunt bij het onderwijsproces gekoppeld aan de visie en het onderwijsconcept. Voor de technische ondersteuning wordt gebruik gemaakt van de diensten van Heutink-ICT.

De afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor de ICT-infrastructuur, dit is de basis voor ICT binnen de stichting. In 2020 zijn de laatste activiteiten opgestart om de infrastructuur goed neer te zetten, dit zorgt ervoor dat de basis op veel scholen op orde is. Hierdoor kan de aandacht van de technische kant van de ICT naar de onderwijskundige kant verlegd worden.

COVID-19 en de sluiting van de scholen heeft grote invloed gehad op het ICT-beleid en dan met name op de wijze waarop ICT kan ondersteunen bij het aanbieden van kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Een nadelig effect is dat er door de landelijke ontwikkelingen sprake is van schaarste als het gaat om digitale middelen en dit prijsstijgingen tot gevolg heeft.

Resultaten/toelichting 2020

In 2020 hebben twee aanbestedingstrajecten gelopen binnen het domein ICT:

1. Aanbesteding devices, dit is afgerond in juli 2020. Hierbij is de opdracht met ingang van september gegund aan Buy-IT. De vorige leverancier was Four-IT.
2. Het werkplekbeheer is aanbesteed. Deze aanbesteding is gegund aan Heutink-ICT, onze bestaande leverancier. In het 4e kwartaal 2020 heeft dit geleid tot een migratie van de werkplekken die succesvol is afgerond.

Een voorwaarde voor de werkplekmigratie is het werken in de cloud. Hiervoor is er een traject gestart om Office 365, waarvan de implementatie in 2018 heeft plaatsgevonden, uit te breiden. Voor de uitbreiding van het gebruik van Office 365 zijn trainingen gegeven en is een nieuwe structuur ingericht. In 2021 wordt dit traject verder uitgerold.

De ontwikkelingen op het gebied van afstandsonderwijs en hybride onderwijs zijn groot. Door scholensluiting en uitval van leraren en leerlingen door COVID-19 en quarantaine heeft online onderwijs een belangrijke positie ingenomen. Aan het begin van de periode van de scholensluiting bestond het thuisonderwijs met name uit lespakketten en opdrachten. Gaandeweg is de positie van ICT groter geworden, waarbij er op sommige scholen volledig online onderwijs wordt aangeboden gedurende de dag. Ook het hybride aanbieden van onderwijs vond op scholen plaats.

In december van 2020 is extra geïnvesteerd in devices voor de medewerkers van PCBO Amersfoort. Dit is gedaan in lijn met het koersplan waarin we beloven dat we goede werkplekken en prettige arbeidsomstandigheden willen realiseren. Hieronder vallen ook de ICT-voorzieningen.

2.4.1.6 Klachten

Met de externe vertrouwenspersonen wordt jaarlijks geëvalueerd. Opvallende zaken en eventuele trends worden in dialoog tussen bestuur en vertrouwenspersonen besproken. Over 2020 zijn geen specifieke inhoudelijke zaken te melden betreffende klachten. Vanzelfsprekend is de procesgang en werkwijze ook dit jaar geëvalueerd.

2.4.2 Personeel

2.4.2.1 HR beleid

Als goede onderwijswerkgever belooft PCBO Amersfoort haar medewerkers dat zij tot hun recht mogen komen en erop mogen rekenen dat ze zich verder kunnen ontwikkelen. Dit doet we door het boeien en binden van onze professionals, door ze erkenning, ruimte en tijd te geven om zich te ontwikkelen. Dit alles om kwalitatief goed onderwijs aan de leerlingen van PCBO Amersfoort te waarborgen.

Op basis van onze missie en visie vragen wij aan onze medewerkers: *Heb moed, toon lef, neem de ruimte om jezelf te ontwikkelen, durf gerust anders en dus 'eigen' te zijn. Zie en hoor de anderen, leg contact, biedt ook ruimte aan de ander en je zult zelf ruimte ervaren. Laat zien en vertel wat je waarom doet. Leer, geniet en wees verantwoordelijk voor je omgeving en voor jezelf.*

Het HR beleid krijgt vorm en inhoud op basis van de volgende deelgebieden:

- Vinden, binden en boeien.
- HR als middel voor onderwijskwaliteit.
- Verhogen vitaliteit en verminderen van verzuim.

Aan deze aspecten zijn programma's, doelstellingen en acties gekoppeld. Het HR-beleid staat niet op zich, is sterk verbinden met het onderwijsproces. Er zijn daarbij ook altijd (externe) ontwikkelingen die van invloed zijn.

2.4.2.2 Externe ontwikkelingen op HR

In 2020 zijn de volgende externe factoren van invloed geweest:

COVID-19

De impact van de wereldwijde uitbraak van COVID-19 is ook op het onderwijs groot. De scholensluitingen, hybride onderwijs en de vervangingsproblematiek rondom quarantainemaatregelen vragen om flexibiliteit en wendbaarheid van de medewerkers, de directies en het college van bestuur. Vanuit Onderwijs en HR zijn de scholen ondersteund bij de uitoefening van het geven van kwalitatief hoogwaardig onderwijs in deze turbulente tijd. Dit gaat om het organiseren van vervangingen, het bieden van kaders en richtlijnen m.b.t. veiligheid en het verzorgen van effectieve communicatie rondom testen, ziekte/thuiswerk, begeleiding en ondersteuning, specifieke risico's voor medewerkers, aanvragen van subsidies, etc.

Cao – Wet en regelgeving

De CAO PO had een looptijd tot 1 maart 2019. Na langdurige onderhandelingen en stakingen van onderwijspersoneel is op 11 december 2019 tussen de PO-Raad en de vakbonden een onderhandelaarsakkoord gesloten. In de cao zijn salarisverhogingen afgesproken: 4,5% voor alle medewerkers, een eenmalige uitkering in februari 2020 van 33% van het maandloon en een eenmalig bedrag van 875 euro naar rato van de werktijdfactor. De CAO PO loopt officieel tot 1 november 2020. Door het openbreken van de lopende cao is het mogelijk geweest om deze met twee maanden te verlengen van 1 november 2020 tot en met 31 december 2020 met aanvullende afspraken over drie onderwerpen, waaronder een eenmalige uitkering van 0,7% in december 2020.

De huidige CAO PO heeft ook geresulteerd in het vernieuwen van het functiegebouw, professionalisering, het 'van werk naar werk'-beleid en de transitievergoeding. Tevens biedt de CAO PO ruimte voor beloningsbeleid en vergoedingsbeleid.

Het functiegebouw voor de functies op de scholen is najaar 2020 ingevoerd na instemming door de PGMR. PCBO Amersfoort hanteert voor de meeste functies 2 niveaus waardoor loopbaanperspectief is gecreëerd voor alle medewerkers ongeacht welke functie zij uitoefenen.

2.4.2.3 HR beleid op deelgebieden

Deelgebied Vinden, binden en boeien

Vinden van de juiste medewerkers is noodzakelijk om invulling te geven aan onze doelstelling: het geven van kwalitatief goed onderwijs aan iedere leerling. Dit doen we door goede werving en selectieprocedures die aansluiten bij de situatie op de arbeidsmarkt, het adequaat begeleiden van stagiaires en de nieuwe medewerkers, het werken aan een goed werkgeversmerk, samenwerking met o.a. de Marnix Academie. De arbeidsmarkt voor leraren is krap. Bij PCBO Amersfoort merken we dit met name bij het invullen van kleine en kortdurende vacatures veroorzaakt door ziekteverzuim, vervangingen zwangerschapsverlof en verlof gedurende het schooljaar. In de grotere, structurele vacatures kon goed voorzien worden.

Onze medewerkers zijn belangrijke ambassadeurs, zij geven de stichting een gezicht en hebben contact met leerlingen en hun ouders. Het behouden en binden van medewerkers vinden is cruciaal. We doen dit door middel van zorgvuldige selectie, begeleiding, coaching en beoordeling van nieuwe medewerkers om de kwaliteit van het onderwijs en het werkplezier te waarborgen.

Instroom en uitstroom

In 2020 is de uitstroom lager (45) is dan in 2019 (56). De meeste wisselingen vinden plaats aan het begin van het schooljaar. In 2020 zijn alle LIO-ers (Leraren In Opleiding) nadrukkelijker dan andere jaren bij het wervingsproces voor het vervullen van leraar functies betrokken: 7 van de 11 LIO-ers zijn als startende leraar in dienst gekomen. Alle leraar-vacatures konden worden ingevuld, met uitzondering van enkele kleine vacatures van minder dan 1 dag.

Ook is PCBO er in 2020 opnieuw in geslaagd om haar directie-vacatures succesvol te vervullen, deels met ondersteuning van een werving en selectiebureau.

Aan de start van het schooljaar 2020-2021 is met de LIO-ers een tripartite leer-arbeidsovereenkomst aangegaan. LIO-ers zijn daarmee werknemer en ontvangen voor het eerst een stagevergoeding.

Overzicht in- en uitstroom

Functie	Instroom 2020	Instroom 2019	Uitstroom 2020	Uitstroom 2019
OP	44		32	
OOP	4		9	
Directie	3		4	
LIO	17		n.v.t.	
Totaal	67	28	45	56

Uitstroom redenen 2019 en 2020

Ontslagredenen	Aantal 2020	Aantal 2019
(Keuze) pensioen	5	6
Eigen verzoek	32	43
Tijdelijk dienstverband niet verlengd vanwege onvoldoende functioneren	0	4
Geen vaste benoeming aanvaard	1	4
Blijvende arbeidsongeschiktheid	3	1
Wederzijds goedvinden	4	2

Interne mobiliteit

In januari werd de “in de benen week” georganiseerd. Dit om kennisveroudering te voorkomen en dynamiek te behouden. Medewerkers en 4e-jaars pabo studenten krijgen tijdens de “in-de-benen-week” de mogelijkheid om in het kader van hun duurzame inzetbaarheid en persoonlijke ontwikkeling op andere PCBO-scholen te gaan kijken met als doel interne mobiliteit te bewerkstelligen. Dit heeft in 2020 geleid tot interne mobiliteit van 7 medewerkers.

Young professionals en nieuwe leraren

De ICO-ers (schoolopleiders) van PCBO bieden coaching en begeleiding aan startende leraren en stagiaires. Aanvullend hierop biedt PCBO alle startende leraren een coachingstraject aan in het eerste jaar. Aan de tweede- en derdejaars startende leraren en de ervaren nieuwe leraren wordt coaching naar behoefte aangeboden. Naast de startersbijeenkomst komt het netwerk startende leraren driemaal per jaar bijeen en worden masterclasses bij de Marnix Academie gevolgd.

Startende leraren ontvangen overeenkomstig de CAO PO 80 in plaats van 40 jaaruren (deeltijders naar rato) voor professionalisering, begeleiding en ingroeien in het vak.²

Schooljaar	Startende leraren			Ervaren, nieuwe leraren
	1e-jaars	2e-jaars	3e-jaars	
2018-2019	13	11	1	12
2019-2020	10	13	12	10
2020-2021	18	10	13	26

Begeleiden van studenten

PCBO hecht eraan om studenten een goede leerplek te bieden. PCBO ziet dat als maatschappelijke verantwoordelijkheid en als een adequate wervingsbron voor toekomstige medewerkers.

Bij de start van schooljaar 2019-2020 waren er rond de 80 studenten. Het betreft grotendeels studenten van de Marnix Academie met daarnaast een beperkt aantal studenten van de Hogeschool Windesheim (Zwolle) en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE).

Vanuit het Partnerschap Opleiden en Ontwikkelen met de Marnix Academie is de Vuurvogel in 2020 gecertificeerd. De ICO-ers zijn verantwoordelijk voor het plaatsen en begeleiden van studenten.

Beleid coaching

Richtlijnen en kaders over de inzet van interne coaches, externe coaches en de onderwijscoach zijn beschreven in een coaching protocol dat in 2020 is ontwikkeld. Hierin is beschreven wat leraren, coaches en leidinggevendenden kunnen verwachten bij een coaching traject van medewerkers.

Kweekvijver

PCBO kent sinds 2012 kweekvijverbeleid voor managementposities. In 2020 is voor 2 leraren budget en tijd beschikbaar gesteld om een managementopleiding te volgen.

Duurzame inzetbaarheid voor oudere medewerkers

Duurzame inzetbaarheid betreft het vermogen om werk te houden en nieuw werk te krijgen. Er wordt samen met de medewerker gekeken en besproken of werk op dit moment nog aantrekkelijk en passend is. Tegelijkertijd wordt er nagedacht over de toekomstwensen en mogelijkheden. PCBO hanteert diverse personeelsinstrumenten om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen, waarbij maatwerk wordt gehanteerd. En de cao-regeling 'duurzame inzetbaarheid ouderen' biedt werknemers op arbeidsvoorwaardelijk gebied vanaf 57 jaar de mogelijkheid om extra verlof te nemen en zo "fit de finish" te halen. Van de 54 medewerkers van 57 jaar en ouder hebben het afgelopen jaar 32 medewerkers dit verlof opgenomen. De werkelijke kosten bedroegen hiervan bedroegen in € 195 K. Er was € 231 K begroot.

Regionaal Transfercentrum Transvita

PCBO Amersfoort is aangesloten bij het Regionaal Transfercentrum Transvita (RTC zoals beschreven in het sectorplan PO). RTC Transvita bedient de regio Midden-Nederland. RTC Transvita bemiddelt invallers op invalvragen, begeleidt leraren van de Talentenpool en de Zilverpool en verleent loopbaandiensten. Het afgelopen jaar is centraal door RTC Transvita de regionale subsidie aanpak lerarentekort aangevraagd. Deze is toegekend. Met deze subsidie is het loopbaancentrum verder uitgebreid en is er een regionaal loket voor de werving en selectie van zij-instromers ingericht. Diverse medewerkers hebben gebruik gemaakt van het loopbaancentrum.

Werkdrukmiddelen

Middelen voor werkdrukverlaging zijn beschikbaar gesteld door OCW. Omvang bij PCBO Amersfoort is € 873 K voor het schooljaar 2020-2021. Deze middelen zijn op alle scholen ingezet in de eigen formatie (leraren en ondersteunend personeel), in additionele formatie, en andere inzet bijvoorbeeld extern.

² Alle medewerkers hebben recht op 40 uur per jaar (deeltijders naar rato) om in overleg met hun leidinggevende te besteden aan doelen als peerreview, studieverlof, coaching, oriëntatie op mobiliteit en loopbaan, niet tijd- of plaatsgebonden werkzaamheden. In overleg met de leidinggevende en HR kan ook gekozen worden voor andere doelen die bijdragen aan de duurzame inzetbaarheid.

Elke school heeft de bestedingsdoelen, geplande uitgaven en eventuele niet-financiële maatregelen om de werkdruk te verminderen na overleg in de teams vastgelegd in een bestedingsplan. Dit bestedingsplan is een bijlage bij het schoolformatieplan 2020-2021 waarop de P-MR van elke school instemming heeft gegeven. De middelen zijn op alle scholen conform het bestedingsplan ingezet.

In de periode januari t/m juli 2020 is € 540 K ingezet voor werkdrukverlaging. Hiermee zijn de volledige middelen die door OCW voor werkdrukverlaging beschikbaar gesteld zijn besteed. In de periode augustus t/m december 2020 is € 301 K ingezet voor werkdrukverlaging. Dit ligt iets onder de beschikbaar gestelde inkomsten voor deze periode (5/12^e). Dit komt omdat een aantal scholen de gelden specifiek inzetten, bijvoorbeeld voor een instroomgroep vanaf januari 2021 of voor specialistische inzet op bepaalde momenten.

Inzet van werkdrukmiddelen in 2020 (in € 000's)

Bestedingscategorie	Besteed bedrag 2020
Personeel	€ 805
Materieel	€ 29
Professionalisering	€ 0
Overig	€ 0
Totaal	€ 834

Uitzendarbeid en detachering

PCBO wil bij voorkeur leraren aan zich binden door middel van een arbeidsovereenkomst. Soms doen zich situaties voor waarin dit toch niet gewenst of onmogelijk is. Om onder andere vervuiling op de arbeidsmarkt te voorkomen en onderwijsgeld zo efficiënt mogelijk in te zetten, is er in het voorjaar beleid ontwikkeld om alternatieven aan te dragen en zo de inzet van uitzendkrachten, ZZP-ers te ontmoedigen. Voor specifieke rollen en expertises wordt wel gebruik gemaakt van externe inzet.

In 2020 is er sprake geweest van detachering naar:

- Stichting ABC
Acht leraren hebben zich op detacheringsbasis ingezet voor de Vakantieacademie. Daarnaast hebben zeven leraren zich ingezet voor de zomerschool om kinderen met achterstand vanwege COVID-19 extra te ondersteunen.
- Transvita
Negen leraren zijn gedetacheerd als talentpooler bij Transvita. Ultimo 2020 ging het om 3,3 fte. Detachering is ook ingezet om een andere werkring te vinden bij re-integratie en/of mobiliteit. Hierdoor kon een succesvolle overgang naar een nieuwe werkgever worden gerealiseerd.

Mutaties bij directies, staf en bestuur.

In 2020 hebben er een aantal mutaties plaats gevonden op directiefuncties:

- De Wonderboom (juni 2020) van duo directie naar één enkele directeur
- De Bolster (september 2020 en december 2020) van duo directie naar één enkele directeur, aanvang nieuwe directeur 1 maart 2021
- De Zonnewijzer, nieuwe directeur per 1 september 2020.

Naast mutaties in de directiefuncties, waren er enkele wisselingen in de staf. De vacature van bovenschools ICT-coördinator is in 2020 doorlopen en ingevuld per 1 april 2021. De invulling van de vacature Onderwijscoach in de huidige vorm wordt heroverwogen ingaande schooljaar '21-'22. Door de benoeming van een lid college van bestuur bestaat het bestuur sinds het begin van het schooljaar 2020-2021 uit een voorzitter en een lid college van bestuur.

Beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Wanneer een medewerker niet langer bij PCBO in dienst is en een WW-uitkering ontvangt, komen de werkloosheidskosten voor rekening van het bestuur. Het bestuur kan deze laten vergoeden door het Participatiefonds. Daarvoor moet worden aangetoond dat er sprake was van goed werkgeverschap. PCBO is hiervoor verplicht verzekerd bij het fonds. PCBO kende door correcte naleving gedurende 2020 geen eigen wachtgelders.

Deelgebied HR als middel voor onderwijskwaliteit

Goed werkgeverschap en de manier waarop HR-beleid wordt uitgevoerd op de scholen is van invloed op de kwaliteit van het onderwijs. Overleg en samenwerking tussen de staffunctionarissen en de beleidsteams HR en onderwijs is van cruciaal belang. Onderwerpen waar de beide teams bij betrokken zijn hebben direct betrekking op de medewerker en de manier waarop de medewerker invulling geeft aan het bieden van onderwijs. Dit heeft raakvlakken met het thema binden en boeien.

In dit kader zijn de volgende onderwerpen uitgewerkt 2020.

Gesprekkencyclus en de relatie met onderwijskwaliteit

In Youforce Performance Management stellen medewerkers hun persoonlijk ontwikkelplan samen en worden de afspraken die gemaakt zijn in de voorgang-, functionering- en beoordelingsgesprekken vastgelegd en gemonitord. De bevindingen vanuit de lesobservaties uit Mijnschoolteam (MST) vormen een onderdeel van de gesprekkencyclus.

Mijnschoolteam richt zich op de ontwikkeling van leraren en teams op het gebied van onderwijs en brengt deze systematisch in beeld. Mijnschoolteam is een module uit het kwaliteitszorgsysteem ParnasSys dat alle scholen bij PCBO Amersfoort gebruiken.

Vanuit de behoefte om de gesprekken op een ontwikkelingsgerichte en inspirerende manier te voeren, zijn de directeuren en de bouwcoördinatoren in 2020 getraind in waarderende gespreksvoering (Appreciative Inquiry). In dialoog wordt samen met medewerkers gewerkt en gesproken over verbetering van de onderwijskwaliteit én (persoonlijke) ontwikkeling. Doel is inhoud van onderwijs en ontwikkeling van de medewerker samen te laten vallen.

Professionalisering

Professionalisering is in 2020 met name gericht geweest op verbetering van de onderwijskwaliteit, en door de pandemie ook sterk gericht op ICT. Daarnaast richt professionalisering zich op leerlingenzorg, zowel ten aanzien van kinderen met extra onderwijsbehoeften als kinderen die meer en hoogbegaafd zijn.

In 2020 is totaal € 355 K besteed aan professionalisering en leerlingenzorg. In 2020 werd € 242 K besteed door de scholen. In 2020 zijn een aantal scholen vooral intern aan de slag geweest met kwaliteit, waardoor minder inhuur voor professionalisering heeft plaatsgevonden. Niet bestede middelen mogen worden toegevoegd aan de professionaliseringsreserve, zodat deze in een volgend jaar alsnog kunnen worden ingezet door de school.

De school overstijgende uitgaven bedroegen € 113 K. Hierbij gaat het met name om de professionalisering van (school-)directies, staf en netwerken, professionalisering van ICT en overige advisering rondom strategische aspecten.

Leraren kunnen gedurende hun loopbaan eenmaal de persoonsgebonden lerarenbeurs aanvragen. PCBO stimuleert medewerkers om gebruik te maken van deze mogelijkheid, die deel uitmaakt van het Actieplan Leerkracht van Nederland. PCBO ontvangt een subsidie om de deelnemende leraar te vervangen tijdens het studieverlof (€ 40 K in 2020 voor 7 leraren).

Deelgebied Verzuim en Vitaliteit

Door stijgend ziekteverzuim heeft het bestuur medio 2019 besloten tot het Programma Verbeteren Vitaliteit & Verminderen Verzuim (VV&VV). In eerste instantie lag de focus op het verminderen van het verzuim. Enerzijds zijn de bronnen van verzuim onderzocht en verminderd. Anderzijds is de permanente alertheid en acties hierop vanuit het management versterkt. Op basis van het verzuimcijfer (VVP en ZMF) stichtingsbreed kan de conclusie getrokken worden dat het programma VV&VV stichtingsbreed effect heeft. Verschillen tussen scholen blijven zich hierbij voordoen. Dit wordt situationeel gemonitord.

In 2020 is een daling van het verzuimpercentage gerealiseerd van 1,2% ten opzichte van 2019. De meldingsfrequentie is enigszins gedaald naar 0,95. Een kanttekening bij de verzuimcijfers is dat het een bijzonder jaar is, en dat het op dit moment lastig is om in te schatten wat de effecten van COVID-19 op de verzuimcijfers zullen worden.

Naast de cijfers is er stichtingsbreed bewustzijn gecreëerd als het gaat om verzuim. Dit bewustzijn is ontstaan door verzuim bespreekbaar te maken binnen het directieteam, de schoolteams, (P)GMR, de (P)MR-en, en door externe begeleiding, trainingen en ludieke activiteiten. Het komende jaar is het van belang dat we onze aandacht blijven richten op vitaliteit én verzuim om er samen voor te zorgen dat onze medewerkers gezond blijven en dat we de behaalde resultaten van het afgelopen jaar borgen.

Verzuimcijfers

	PO-sector 2017	PCBO ^a 2017	PO-sector 2018 ^a	PCBO 2018	PO-sector 2019	PCBO 2019	PO-sector 2020 Q1 en Q2	PCBO 2020
VP	6	4.7	5.9	6.8	5.7	7.1	6.9	5.5
MF	1	1.1	1.1	1.1	1	1	Niet bekend	0,95

Het verzuimpercentage (VP) is het deel van de werktijd die verloren is gegaan wegens verzuim. De meldingsfrequentie (MF) is het gemiddeld aantal verzuimdagen over een periode.

Verzuim naar functiecategorie

	VP Sector			VP PCBO				MF Sector			MF PCBO			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2020
OP		6,0	5,8	4,2	7,0	7,6	5,8		1,1	1,0	1,1	1,1	0,5	1
OOP	6,4	6,3	6,3	5,8	6,6	2,9	5,8	0,9	1,1	1,0	1,4	1,4	1,4	1,2
Dir		4,7	4,5	8,4	5,0	8,8	0,9		0,7	0,6	0,4	0,5	1,1	0,2
LIO					0,8	0	0,2					2,9	2,9	0,4

Verzuim naar leeftijd

	VP Sector			VP PCBO				MF Sector			MF PCBO			
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2020
< 35	3,7	3,9	3,9	2,1	4,6	2,8	3,5	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	0,9	1,1
35-44	5,0	5,2	4,9	4,6	10,8	8,1 ⁷	4,2	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	0,7
45-54	6,1	6,0	5,8	7,2	5,3	7,2	5,9	0,9	1,0	1,0	1,4	1,0	1,0	1,1
55-64	9,6	9,3	9,1	6,1	8,6	12,8	7,7	1,0	1,2	1,1	0,9	1,1	1,1	0,9
> 64	10,5	10,0	12,3	17,4	1,4	13,6	15,8	0,3	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4	0,2

Door de daling van het van het ziekteverzuim zijn de kosten gerelateerd aan vervanging van het verzuim afgenomen naar € 513 K, begroot was € 604 K.

In 2020 is in het kader van VV&VV ook aandacht besteed aan de onderstaande onderwerpen:

- Inzet van extra HR-expertise
Er is extra expertise ingezet bij specifieke casuïstiek als het gaat om juridische ondersteuning, ontslagprocedures, coaching, loopbaanbegeleiding, detachering, onderzoek naar belastbaarheid, functionele mogelijkheden, arbeidsdeskundig onderzoek, tweede spoor, WIA-aanvragen en mediation.

- Toerusting van leidinggevenden
Coaching on the job in het begeleiden en verminderen van verzuim, deze coaching is gericht op de professionele ontwikkeling van preventieve en curatieve verzuimaanpak. Hierbij is het in de werkpraktijk mogelijk om voor iedere deelnemer te werken aan eigen professionele leerpunten.
- Pensioenbewustzijn
Om zich bewust te worden van de bestaande mogelijkheden in de laatste fase van het werkzame leven en eventueel inzet te minderen door bijvoorbeeld deeltijdpensioen toe te passen, kunnen medewerkers online een gesprek voeren met een ABP-deskundige over hun (pre-)pensioen.
- Aanbesteden Arbozorg
De aanbestedingsprocedure voor de bedrijfsgezondheidszorg is medio april van start gegaan en eind september afgerond. De PGMR is hierbij betrokken overeenkomstig de WMS. Het contract met de huidige bedrijfsarts wordt voortgezet met aanscherping van de samenwerkingsafspraken.

2.4.2.4 Ontwikkeling personeelsbestand

Op 31 december 2020 zijn er 359 medewerkers in dienst (233 fte). Het aantal fte neemt sinds 2018 af van 245 naar 230. Dit is overeenkomstig de lijn om de ontwikkeling tussen inkomsten en uitgaven in balans te brengen en te houden.

De verhouding tussen OP (onderwijzend personeel) en OOP (onderwijsondersteunend personeel) verschuift, in 2018 bedraagt het percentage OP t.o.v. OOP 80,8% en in 2020 daalt dit naar 78,7%. Dit is in lijn met de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, waarbij er een (tijdelijk) tekort is aan lesgevend personeel. incidenteel wordt dit aangevuld met tijdelijke inzet.

De leeftijdsopbouw van de medewerkers van PCBO Amersfoort is ondanks dat 49% van de medewerkers zich in de categorie 35 tot 55 jaar bevindt evenredig verdeeld. In 2020 zien we een toename van het aantal medewerkers tussen de 15 en 25 jaar. Dit komt omdat we vanaf schooljaar 2020-2021 LIO-ers (die zich in het laatste jaar van de opleiding bevinden) in dienst nemen om ze te kunnen binden. Er zijn bij PCBO Amersfoort overwegend vrouwen in dienst (90%), dit is in lijn met branche.

Basisgegevens personeel

	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020
Onderwijzend personeel (OP)				
Aantal	294	293	273	276
Formatie (in fte)	187	198	183	183
Gemiddelde aanstellingsomvang	0,64	0,68	0,67	0,66
OP, OOP en directie				
Aantal	361	366	348	359
Formatie (in fte)	231	245	229	233
Gemiddelde aanstellingsomvang	0,64	0,67	0,66	0,65
Leeftijdopbouw				
15-25 jaar	3%	5%	5%	10%
25-35 jaar	31%	31%	24%	22%
35-45 jaar	26%	23%	28%	26%
45-55 jaar	22%	22%	22%	23%
55-65 jaar	17%	17%	18%	16%
65+ jaar	1%	1%	3%	2%
Verdeling mannen en vrouwen				
% mannen*	16%	11%	11%	10%
% vrouwen*	84%	89%	89%	90%

You Force, rapportage nummer 12800, excl. Korttijdelijken * berekeningen percentages o.b.v. aantallen.

2.4.3 Bedrijfsvoering

2.4.3.1 Financieel beleid

Een groot deel van de inzet van middelen ligt op de korte en middellange termijn vast: personele verplichtingen, overige contractuele afspraken en het leeuwendeel van de huisvestingslasten. Waar het gaat om de vrij besteedbare middelen ligt de focus op het verwezenlijken van de ambities en thema's welke zijn bepaald in het koersplan 'Jij mag tot je recht komen'. Met name de PAB-bekostiging en de Prestatiebox bieden financiële ruimte voor activiteiten in de beleidsdomeinen onderwijs, HR en ICT en worden t.b.v. onderwijsontwikkeling en professionalisering ingezet. De beleidsteams ontwikkelen beleid gericht op de realisatie van de doelen uit het jaarplan, monitoren en stimuleren de implementatie.

De 13 scholen van PCBO sturen zelf op de inzet van middelen met inachtneming van de kaders die hiervoor gelden of zijn opgesteld. Allocatie van de middelen naar schoolniveau is vastgelegd in het financieel beleid.

Scholen stellen begroting en jaarplan op en zijn verantwoordelijk voor de inzet en het beheer van de middelen aan hen toegewezen. Door de mogelijkheid om een begrensde reserve te vormen, worden scholen gestimuleerd de middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten en waar nodig risico's te nemen, of middelen te reserveren voor geplande uitgaven in de nabije toekomst. Het zijn die baten en lasten die schooldirecties zelf kunnen beïnvloeden welke deel uitmaken van het materiële schoolbudget (bijv. medegebruik gebouw, leermiddelen, kopiëren, klein onderhoud etc.). Door de school gegenereerde extra inkomsten, en het schooldeel van de verhuur conform de PCBO-regeling inzake medegebruik, worden toegevoegd aan de schoolbegroting.

Het personele schoolbudget bestaat uit de volgende componenten:

- lumpsum personele bekostiging (incl. achterstandsbekostiging)
- PAB-component werkdrukmiddelen (deze worden specifiek op schoolniveau ingezet ter dekking van zowel personele als materiële uitgaven voor werkdrukvermindering)
- groeibekostiging op schoolniveau
- middelen van het SWV voor basiszorg
- middelen van SWV, Auris/Kentalis en Bartimeüs voor extra ondersteuning en zorg
- gemeentelijke bijdrage TAALentklas.

De bekostigingscomponenten als dekking voor de uitgaven professionalisering en leerlingenzorg zijn:

- gemeentelijke bijdrage voor preventieve zorg in en om de school
- Prestatiebox PO (exclusief de component cultuureducatie van € 15,15 per II. Dit komt ten gunste van het materieel schoolbudget.)
- PAB-budget (component schoolbegeleiding).

Voor zowel baten als lasten is bepaald of deze een school overstijgend karakter hebben. Dit betreft activiteiten, voorzieningen of aankopen die niet school-gebonden zijn, waar de school niet voor verantwoordelijk wordt gehouden of die betrekking hebben op de professionalisering van het management. Deze worden collectief gedragen.

Voor een viertal scholen worden onderwijsachterstandsmiddelen ontvangen. Deze middelen worden ingezet voor het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van factoren gelegen in de thuissituatie van kinderen. De inzet van deze middelen vindt voornamelijk plaats door extra ondersteuning in de klassen, alsmede specifieke ondersteuning van individuele leerlingen.

Het bestuur beoordeelt de vermogenspositie van de stichting op basis van twee indicatoren:

1. de bandbreedte voor het weerstandsvermogen is gesteld op drie procentpunten onder of boven het sectorgemiddelde voor besturen met een vergelijkbare omvang
2. het minimaal benodigde kapitaal en eigen vermogen.

Genoemde indicatoren hebben een signalerende functie. In de continuïteitsparagraaf is een toelichting opgenomen over de maatschappelijke dialoog bij de omvang van het vermogen. En de gevolgen van de meerjarenbegroting op de omvang van het vermogen in de komende jaren.

Eind 2020 heeft OCW aangegeven een norm voor het eigen vermogen van schoolbesturen te ontwikkelen. PCBO volgt deze ontwikkelingen actief.

2.4.3.2 Huisvesting en beheer

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van de gebouwen in 2020.

De dertien scholen van PCBO zijn gehuisvest in 13 schoolgebouwen en 3 multifunctionele accommodaties (MFA's).

Ontoereikendheid materiële bekostiging

Jaarlijks wordt geconstateerd dat de opbouw van de materiële rijksvergoeding aan de hand van programma's van eisen (de zogenaamde VeLo die stamt uit de vorige eeuw) niet meer aansluit bij de werkelijke kosten (onderhoud, energie, schoonmaak, ICT) en onvoldoende ruimte biedt om de schoolgebouwen aan te passen aan de huidige onderwijsbehoeften noch aan de duurzaamheidseisen van deze tijd. Tijdens de Corona-crisis werd dit a.g.v. de discussie over ventilatiemogelijkheden weer actueel. De discrepantie tussen materiële inkomsten en uitgaven moet in andere domeinen worden "terugverdiend" om de totale inkomsten en uitgaven in evenwicht te brengen en te houden. Dit is een landelijk fenomeen en heeft grotere impact naarmate de gebouwen ouder zijn. De modernisering van de bekostiging is een permanent onderwerp van gesprek tussen het ministerie van OCW en de PO-Raad. In 2020 is binnen PCBO gestart met een huisvestingsanalyse. Vanuit deze analyse is het MOP beleidsrijker ingericht. Dit zal in 2021 een verdere vertaalslag en uitwerking krijgen. Tevens worden flankerende maatregelen genomen om te kosten te blijven beheersen en gebouwen te verduurzamen.

Outsourcing beheer en onderhoud bij Anculus

Het beheren en onderhouden van schoolgebouwen is complex en kostbaar, hiervoor is specialistische kennis vereist. Anculus BV ondersteunt PCBO bij het beheer van de schoolgebouwen. Daarnaast voert Anculus een periodieke gebouweninspectie uit, stelt een meerjaren onderhoudsplan (MOP) op en actualiseert dit jaarlijks. In overleg met PCBO worden de geplande en geaccordeerde onderhoudswerkzaamheden tijdig uitgevoerd. Tevens zorgt Anculus voor klachtenafhandeling en ondersteuning bij het toepassen van wettelijke regels en normen met betrekking tot het onderhoud, duurzaamheid, veiligheid en aanbesteding.

Meerjarenonderhoud

Voor 2020 was een bedrag van € 739 K begroot voor groot onderhoud van de scholen. De werkelijke uitgaven bedroegen € 707 K. De voorziening groot onderhoud, inclusief de voorziening groot onderhoud voor MFA de Zonneparel, stijgt van € 1.786 K op 31 december 2019 naar € 2.171 K op 31 december 2020. De stijging komt door een aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud d.m.v. het toevoegen van de reserveringen bijdrage gebruikersonderhoud in voorgaande jaren.

Begrote en werkelijke onttrekking aan de voorziening groot onderhoud (€ 000's)

School	Projecten	Begroting	Realisatie
Parkschool (Stadspark)	Bebording, wanden, groen schoolplein, toilet	2	2
Parkschool (Koningspark)	Groen schoolplein, zonwering, dak	2	7
PWA Beekenstein	Groen schoolplein, gevelherstel, schilderwerk	56	54
PWA Randenbroek	Schilderwerk, stucwerk, schoolplein	65	28
't Anker	Schilderwerk, akoestische platen, gietvloer, schoolplein	33	36
De Bolster	Groen schoolplein, boiler, schilderwerk	20	10
De Bolster (Stek)	Schilderwerk, zonwering, scheidingswand, CV	102	90
De Berkenschool	Renovatie toiletgroepen	110	150
De Zonnewijzer	Klimaatinstallatie, gevel herstel, schilderwerk, schoolplein	107	118
Gabrie Mehenschool	Schilderwerk, vloer	57	72
De Wonderboom (Bonte Koe)	Vervangen keukens, schilderwerk	43	33
De Wonderboom (Waterkers)	Vervangen keukens, schilderwerk, schoolplein	91	49
School overstijgend	Anculus- beheer en uitvoering	51	60
Totaal		739	707

Het verschil tussen begroting en realisatie betreft vooral het doorschuiven van een deel van de werkzaamheden van 2019 naar 2020 en van 2020 naar 2021. Deze werkzaamheden zijn voornamelijk

vertraagd om de uitvoering efficiënter in gezamenlijkheid tussen scholen en/of in combinatie met andere werkzaamheden uit te voeren. Dit betreft voor 2021: het buitenschilderwerk bij 't Anker, de brandmeldinstallaties bij 't Anker en de Berkenschool, en de CV-ketel, radiatoren en keukenblokken bij de Bolster (57 K).

Groot onderhoud van de multifunctionele accommodaties

De gemeente is economisch en juridisch eigenaar van de MFA's. PCBO maakt in deze gebouwen deel uit van het gebruikerscollectief. Doordat de MFA's de Zonneparel (de Windroos), de Laak (de Vuurvogel) en de Bron (Kon-Tiki) niet onder het juridisch eigendom van PCBO vallen, maken deze scholen geen deel uit van het PCBO meerjarenonderhoudsplan. In 2019 is besloten dat PCBO, als penvoerder van de MFA de Zonneparel, de voorziening voor groot onderhoud op de balans opneemt. (Voor de Bron is dat belegd bij Meerkring en voor de Laak bij SRO).

In 2017 heeft SRO de meerjarenonderhoudsplannen voor de MFA's opgesteld. Deze plannen zijn inmiddels goedgekeurd voor de start van het groot onderhoud. Dit is in 2020 grotendeels geformaliseerd en krijgt vanaf eind 2020 uitvoering. Omdat het groot onderhoud vanaf 2020 zou plaatsvinden is op basis van het meerjarenonderhoudsplan is een dotatie voorziening groot onderhoud opgenomen voor de aankomende jaren. Deze wordt gedeeltelijk doorberekend aan de medegebruikers. Medio 2021 zal het meerjarenonderhoudsplan op basis van een her-inspectie aan een actualisatie onderworpen worden.

PCBO heeft aanvullend een voorziening gevormd voor het achterstallige onderhoud voor schilderwerk en onderhoud van de brandveiligheidsvoorzieningen aan de eigen lokalen in de MFA's. De hoogte van de voorziening bij de penvoerder lijkt niet voldoende om al het noodzakelijke onderhoud te kunnen uitvoeren. De reeds opgebouwde reserveringen onder de kortlopende schulden zijn overgeheveld naar de voorziening groot onderhoud.

Doordecentralisatie en het Integraal huisvestingsplan (IHP)

Eind 2017 hebben de gemeenteraad en alle Amersfoortse schoolbesturen het besluit genomen tot doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting. Dit betekent dat de schoolbesturen verantwoordelijk worden voor de realisatie (ver)nieuwbouw voor een periode van tenminste 40 jaar.

De gemeente behoudt de wettelijke zorgplicht maar besteedt de uitvoering ervan uit aan twee (in 2020 geformaliseerde) coöperaties (Samenfoort-PO en VO). Alle schoolbesturen zijn als lid toegetreden.

De uitvoering is vastgelegd in het IHP en heeft twee hoofddoelen: enerzijds het maken van een inhaalslag om de verouderde Amersfoortse schoolgebouwen in de gewenste staat te brengen (de gemiddelde leeftijd is ruim 48 jaar) en anderzijds de transitie naar duurzame schoolgebouwen.

Als eerste wordt in de periode 2020-2024 de onderwijshuisvesting in Schothorst vernieuwd.

In 2020 zijn de volgende stappen gezet:

- Er is meermaals gecommuniceerd naar de omgeving in de wijk Schothorst.
- In gezamenlijkheid met de andere besturen in Schothorst is aan het bouwmanagementbureau, de architect en de aannemer opdracht gegeven.
- Het projectplan voor Schothorst is opgesteld en door middel van een aanvraag bij de coöperatie Samenfoort PO ingediend. Het hieraan gekoppelde voorbereidingskrediet is beschikbaar gesteld.
- Stuurgroep, programmagroep en werkgroep voor project Schothorst zijn samengesteld en hebben frequent overlegd.
- Het eerste project (KC Bruispad van Meerkring) is aangevangen en het hieraan gekoppelde bouwteam is geformeerd.
- Bestuurlijke overleggen en ALV's van Samenfoort PO hebben plaatsgevonden.

In de jaarrekening van 2020 zijn de gemaakte advieskosten (€ 21 K deel PCBO) opgenomen. Op de balans zijn de vorderingen van de voorfinanciering van kosten ten behoeve van de nieuwbouw van de Parkschool op Samenfoort PO verantwoord. Een groot deel van de advieskosten is eind 2020 d.m.v. een declaratie (€ 98 K) bij de coöperatie ingediend.

Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Vanuit eerdere advisering (2019) diende de Berkenschool energiebesparende maatregelen uit te voeren. In 2020 zijn deze gerealiseerd. Daarnaast zijn er vanuit de huisvestingsanalyse een aantal scholen onderworpen aan een businesscase ten aanzien van plaatsing zonnepanelen (Schooldakrevolutie). Deze businesscases krijgen een vervolg in 2021.

Medegebruik van de schoolgebouwen

PCBO wil alle ruimtes in de schoolgebouwen optimaal benutten. Niet alleen vanuit financieel oogpunt, maar tevens om een doorgaande leerlijn met kinderopvang en eventuele wijkvoorzieningen te realiseren. Dit medegebruik staat soms op gespannen voet met de ruimtebehoefte van de school. Op gemeentelijk niveau is afgesproken dat er geen onderwijshuisvesting buiten het gebouw zal worden gezocht. Waar mogelijk probeert de school samen met de partner een oplossing te vinden, bijvoorbeeld door van enkel- naar volgtijdelijk medegebruik over te gaan.

In 2020 hadden alle scholen een in pandige peuterschool en/of buitenschoolse opvang.

Naast de structurele verhuur vindt op initiatief van de scholen ook incidentele verhuur plaats. Dit betreft vaak avondverhuur, bijv. van een speellokaal.

Gerealiseerde medegebruik opbrengsten in 2020

School	Begroting 2020 (in € 000's)	Realisatie 2020 (in € 000's)
de Parkschool	40	41
PWA Beekenstein	34	35
PWA Randenbroek	3	4
't Anker	27	28
de Windroos	10	10
de Bolster	52	53
de Berkenschool	27	28
de Zonnewijzer	27	28
Gabrie Mehenschool	15	15
de Wonderboom	38	39
de Vuurvogel	15	13
Kon-Tiki	2	3
Schooloverstijgend	3	0
PCBO totaal	294	295

Aanbestedingsbeleid

Conform de Richtlijn Jaarverslaggeving Onderwijs en het PCBO-inkoopbeleid, doorloopt PCBO Europese en meervoudig onderhandse aanbestedingstrajecten volgens de planning op de inkoopkalender. In 2020 hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden met betrekking tot aanbestedingen en contracten:

- Raamovereenkomst afgesloten voor hardware.
- Raamovereenkomst afgesloten voor ICT-beheer.
- Raamovereenkomst afgesloten voor bedrijfsgezondheidszorg.
- Gezamenlijk met de andere stichtingen binnen Schothorst zijn er raamovereenkomsten afgesloten met het bouwmanagementbureau, de architect, de aannemer en het bouwteam.
- PCBO heeft ingeschreven op deelname aan collectieve aanbesteding inzake Energie voor scholen, hierbij zijn in 2020 nieuwe contracten op energie afgesloten.

Anculus bewaakt de inkoopkalender en treedt op als extern ondersteuner bij aanbestedingen.

2.4.3.3 Financieel resultaat

Verlies- en Winstrekening

In 2020 is een positief resultaat van € 346 K gerealiseerd. Begroot was € 631 K negatief.

In € 000's	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking 2020	Afwijking %
Rijksbijdragen	20.478	20.150	20.803	653	3%
Overige overheidsbijdragen en subsidies	246	281	290	9	3%
Overige baten	638	592	633	41	7%
Totaal Baten	21.362	21.022	21.726	703	3%
Personele lasten	16.791	17.457	17.362	-95	-1%
Afschrijvingen	578	524	497	-27	-5%
Huisvestingslasten	2.188	2.135	1.937	-198	-9%
Overige instellingslasten	1.538	1.543	1.584	41	3%
Totaal Lasten	21.095	21.659	21.380	-279	-1%
Saldo Baten en Lasten	267	-636	345	982	-154%
Financiële baten en lasten	1	5	1	-4	-88%
Exploitatiesaldo	268	-631	346	978	-155%

Baten

De totale baten zijn 3% (€ 698 K) hoger dan begroot:

- De rijksbijdragen zijn € 653 K hoger dan begroot.
Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de (met terugwerkende kracht) aangepaste bekostiging voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021. Daarnaast is een subsidie toegekend voor inhaalprogramma's.
- Overige baten zijn € 41 K hoger.
Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de teruggaaf van de afgedragen WHK-premies over de jaren 2016 tot en met 2019 (€ 87 K). Hiertegenover staan lagere vergoedingen voor gedetacheerde personen, doordat detacheringen vroegtijdig tot een overstap hebben geleid.

Lasten

De totale lasten zijn 1% (€ 279 K) lager dan begroot.

- Personele lasten zijn € 95 K lager dan begroot. Er zijn verschillende aspecten welke invloed hebben op deze afwijking:
 - Toename loon- en salariskosten door de eenmalige uitkering van 33% van het maandloon en een eenmalig bedrag van € 875 per medewerker in de CAO PO naar rato van de werktijdfactor (totale kosten € 549 K). Hiervan is de bekostiging reeds in 2019 ontvangen en in het resultaat van 2019 verwerkt.
 - Lagere loonkosten door relatief meer starters dan in het bestuursformatieplan was voorzien. Daarnaast worden vacatures van directeuren, leraren en medewerkers bestuurskantoor niet altijd direct ingevuld of volledig vervangen (-/- € 406 K).
Een deel van de vacatures wordt tijdelijk door externe inhuur van zzp-ers/interim-medewerkers ingevuld, omdat op de arbeidsmarkt vast personeel moeilijk te vinden is (€ 269 K).
 - Lagere loonkosten/kosten van inhuur voor vervangingen (-/- € 91 K). In 2020 is PCBO actief aan de slag gegaan met verzuim, het programma VV&VV. Dit heeft effect gehad op het verzuimpercentage. Daarnaast is een deel van de vervanging intern ingevuld.
 - Lagere kosten voor professionalisering (-/- € 145 K) doordat de nadruk heeft gelegen op de interne professionalisering, met name op het gebied van ICT-vaardigheden door I-coaches. Externe trainingen gingen niet door vanwege COVID-19. Aan studiedagen werd voornamelijk intern en op eigen locatie invulling gegeven.
 - Hogere uitkeringen ontvangen, onder andere door de tegemoetkoming voor betaalde transitievergoedingen indien beëindiging heeft plaatsgevonden wegens langdurige arbeidsongeschiktheid (uit eerdere jaren) € 192 K.

- Afschrijvingen zijn per saldo € 27 K lager dan begroot door lagere investeringen in OLP (ideaalcomplex).
- Huisvestingslasten zijn per saldo € 198 K lager dan begroot, dit betreft vooral een teruggave van kosten IHP/DDC in de periode 2014 tot en met 2019 van € 177 K.
- Overige instellingslasten zijn € 41 K hoger dan begroot door hogere kosten voor administratie en beheer (€ 52 K) en voor onderwijsleerpakket (€ 96 K). Hiertegenover staan lagere kosten voor cultuureducatie (-/- € 20 K) en leerlingenzorg (-/- € 89 K). De lagere kosten zijn voornamelijk veroorzaakt door de beperkte en andere mogelijkheden ten tijde van afstandsonderwijs.

Balans

Het balanstotaal is per 31-12-2020 met 8% toegenomen naar € 11.497 K.

In € 000's	31-dec-20	31-dec-19	Mutatie	Mutatie %
Materiële vaste activa	2.701	2.844	-143	-5%
Financiële vaste activa	36	24	12	50%
Vlottende activa	1.428	1.053	374	36%
Liquide middelen	7.332	6.677	655	10%
Totaal activa	11.497	10.599	898	8%
Eigen vermogen	6.425	6.079	346	6%
Voorzieningen	2.610	2.147	463	22%
Langlopende schulden	165	171	-5	-3%
Kortlopende schulden	2.297	2.202	94	4%
Totaal passiva	11.497	10.599	898	8%

Activa

De materiële vaste activa zijn gedaald met € 143 K (5 %) naar een waarde van € 2.701 K met name als gevolg van lagere investeringen in meubilair en de desinvestering op de waardering van het ideaalcomplex van het onderwijsleerpakket (OLP). Dit is in lijn met de verwachting op basis van de trend in uitgaven aan onderwijsmethoden. De digitalisering binnen onderwijs verlaagt de jaarlijkse investeringen in OLP en maakt dat de ICT investeringen en jaarlijkse licentiekosten stijgen.

	Investerings 2020	MIP 2020	Uitputting %
Investerings ICT	262	228	115%
Investerings Meubilair	22	120	19%
Investerings OLP*	51	107	48%
Totaal	335	455	74%

De vlottende activa stijgt met € 374 K door de vooruit ontvangen gelden.

De liquide middelen (€ 7.332 K) waren ultimo december 2020 € 655 K (10%) hoger dan het jaar ervoor. Dit is een gevolg van het positieve exploitatieresultaat over 2020 en vooruit ontvangen subsidiegelden.

Passiva

Het eigen vermogen stijgt met 6% naar € 6.425 K. De bestemmingsreserves (€ 483 K) maken hier deel van uit. Deze zijn als volgt samengesteld:

Bestemmingsreserve	31-dec-20	31-dec-19
Onderwijsmethodes	234	233
Professionalisering en leerlingenzorg	101	64
Budgetresultaat scholen (personeel & materieel)	148	151
Totaal	483	448

Het saldo van de schoolbudgetten voor personeel en materieel is licht gedaald. De personele reserve (budget formatiemiddelen + budget voor ziektevervanging – feitelijke personele inzet) is afgenomen door het negatieve budgetresultaat over het schooljaar 2019-2020. Hiertegenover staat een positief budgetresultaat op de materiële reserve over 2020. Het negatieve resultaat is onttrokken aan de bestemmingsreserve.

De voorzieningen zijn met € 463 K gestegen naar € 2.610 K. De stijging wordt veroorzaakt door een extra dotatie aan de voorziening duurzame inzetbaarheid en een dotatie aan de voorziening voor langdurig zieke medewerkers. Daarnaast zijn de in het verleden opgebouwde reserveringen voor onderhoud bij de MFA's toegevoegd aan de voorziening groot onderhoud.

De kortlopende schulden zijn met 4% (€ 94 K) gestegen. De stijging komt door de overlopende subsidies. Hiertegenover staat de mutatie op de reserveringen voor gebruikersonderhoud.

Treasury

Financiële baten

De rentebaten bedroegen € 1 K. In de begroting was rekening gehouden met € 5 K. In verband met de negatieve rente bij de huisbankier ABN AMRO werd op de betaalrekening een saldo aangehouden ten behoeve van de dagelijkse transacties. De resterende middelen van de stichting zijn verspreid over verschillende typen rekeningen bij de ABN AMRO Bank. Als gevolg van de negatieve rentestand heeft dit treasurybeleid afgelopen jaar geen effect gehad. Alle gelden zijn direct opeisbaar.

Gezien de liquiditeit van PCBO was er in het afgelopen jaar geen noodzaak tot het aantrekken van externe financiering. Er zijn geen beleggingen.

Financiële kengetallen

Door het positieve exploitatieresultaat in 2020 geeft de rentabiliteit weer een positief percentage weer en is het weerstandsvermogen toegenomen.

De financiële kengetallen voldoen (zeer)ruim aan de signaleringsnormen van de inspectie.

	2017	2018	2019	2020	Signalering inspectie
Vermogensbeheer - de behoefte aan kapitaal voor investeringen, risico's e.d.					
Solvabiliteit 1: eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen	60,7%	55,7%	57,4%	55,9%	
Solvabiliteit 2: eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen	75,9%	76,4%	77,6%	78,6%	< 30%
Weerstandsvermogen incl. MVA: eigen vermogen / totale baten	34,5%	28,3%	28,5%	29,6%	< 5%
Weerstandsvermogen excl. MVA: eigen vermogen -/- materiële vaste activa / rijksbijdragen	22,2%	14,8%	15,8%	17,9%	< 5%
Budgetbeheer - beheer van kasstromen, evenwicht tussen baten en lasten					
Liquiditeit: vlottende activa / kortlopende schulden	3,47	3,31	3,51	3,81	< 0,75
Huisvestingsratio: huisvestingslasten / totale lasten	8,6%	9,4%	10,4%	9,1%	> 10%
Rentabiliteit: resultaat / totale baten	3,1%	-4,1%	1,3%	1,6%	3 jarig < 0
Personele lasten als % van totale lasten	82,1%	81,4%	79,6%	81,2%	

Toelichting op het weerstandsvermogen

Het eigen vermogen is per ultimo 2020 gestegen naar € 6,4 miljoen.

Het weerstandsvermogen (inclusief MVA) is gestegen naar 29,6%.

Het eigen vermogen en het weerstandsvermogen wordt beoordeeld op basis van de vastgestelde indicatoren:

1. Het minimaal benodigde kapitaal en eigen vermogen. Op basis van de jaarrekening 2020 bedraagt het minimaal benodigde eigen vermogen € 4,8 miljoen, waarmee het eigen vermogen van 2020 tevens aan deze indicator voldoet.
2. De bandbreedte voor het weerstandsvermogen is gesteld op drie procentpunten onder of boven het sectorgemiddelde voor besturen met een vergelijkbare omvang. Dit sectorgemiddelde bedroeg in 2019 26% (benchmarkrapport Van Ree Accountants). Het weerstandsvermogen van PCBO Amersfoort bevindt zich ultimo 2020 boven de gewenste bandbreedte.

3. Continuïteitsparagraaf

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de toekomstbestendigheid van PCBO. Deze zgn. continuïteitsparagraaf is geen doel op zich. Het geeft een beeld van de keuzes die het bestuur maakt en de financiële effecten daarvan op de langere termijn.

Eerst worden belangrijke kengetallen gepresenteerd en toegelicht. Vervolgens wordt ingegaan op de financiële koers voor de komende jaren met als basis de in december 2020 opgestelde meerjarenbegroting 2021-2025 en de daaruit resulterende balansposities en het effect op het resultaat. Hierna wordt beschreven welke risico's en onzekerheden het bestuur onderkent en hoe deze worden beheerst. Ter afsluiting geeft de raad van toezicht aan hoe zij het bestuur adviseert over de beleidsvraagstukken en financiële kwesties.

3.1 Kengetallen

Leerlingenaantallen

Het aantal basisschoolleerlingen in Amersfoort daalt. De stad wordt aangemerkt als een regio met beperkte krimp. Het leerlingenaantal van PCBO daalde in 2020 met 2,1% ten opzichte van 2019. De leerlingenprognose is tot stand gekomen met inachtneming van de gemeentelijke gegevens, de lokale kennis per wijk en de opbouw van de leerlingenpopulatie bij PCBO alsmede een uitgebreide analyse van de basisgeneratie binnen Amersfoort. Op basis hiervan houdt het bestuur voor de komende jaren rekening met een dalende trend. Om dit te beperken is enerzijds behoud van marktaandeel in (voormalige) groeiwijken een voorwaarde. Anderzijds wordt ingezet op profilering en zichtbaarheid van onze stichting en scholen. De leerlingenprognose is de basis voor de meerjarenbegroting 2021-2025.

	Realisatie				Prognose				
	Aantal leerlingen 1-okt-17	Aantal leerlingen 1-okt-18	Aantal leerlingen 1-okt-19	Aantal leerlingen 1-okt-20	Aantal leerlingen 1-okt-21	Aantal leerlingen 1-okt-22	Aantal leerlingen 1-okt-23	Aantal leerlingen 1-okt-24	Aantal leerlingen 1-okt-25
01VI - De Parkschool	227	205	200	189	181	168	190	190	190
08TE - PWA Beekenstein	227	219	223	224	224	224	224	224	224
08TE01 - PWA Randenbroek	82	86	99	89	89	90	90	90	90
10LI - 't Anker	213	218	222	221	225	240	240	242	238
11AT - De Windroos	217	206	208	210	212	208	200	191	191
12QU - De Bolster	432	425	433	432	432	410	395	371	371
13DW - De Berkenschool	244	245	245	243	228	211	222	202	209
21RS - De Zonnewijzer	211	205	208	205	204	193	205	208	208
23PH - Gabriele Mehenschool	200	195	177	173	168	166	157	158	160
27JH - De Wonderboom	475	459	431	419	384	382	375	362	362
27NX - De Vuurvogel	589	597	582	552	537	529	487	464	464
29XR - Kon-Tiki	471	450	445	437	442	426	411	376	352
Totaal PO	3.588	3.510	3.473	3.394	3.326	3.247	3.196	3.078	3.059
KWS	37	41	46	52	53	44	39	45	47
Totaal PCBO	3.625	3.551	3.519	3.446	3.379	3.291	3.235	3.123	3.106
Mutaties	0	-74	-32	-73	-67	-88	-56	-112	-17
%		-2,0%	-0,9%	-2,1%	-1,9%	-2,6%	-1,7%	-3,5%	-0,5%

Personele aantallen

De omvang en lasten van de personele formatie voor het schooljaar 2020-2021 zijn in lijn met de inkomsten. De daling van het aantal leerlingen zet nog enkele jaren door. Het streven naar evenwicht van inkomsten en uitgaven blijft een uitgangspunt voor iedere school. In de jaren na 2021 is derhalve begroot op een daling van de personele bezetting in lijn met de trend van het aantal leerlingen.

In 2021 is eerst een stijging ten opzichte van 2020 zichtbaar m.b.t. de personele bezetting. Dit wordt veroorzaakt door het grote aantal startende leraren welke met ingang van het schooljaar 2020-2021 zijn begonnen en uitstroom van een aantal pensioengerechtigde medewerkers. In de loonkosten is uitgegaan van onderstaande personele bezetting.

Gemiddelde personele bezetting (fte) in eigen dienst	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Directie/management	13	13	13	13	13	13
Onderwijzend personeel	185	189	186	182	179	177
Overige medewerkers	34	34	34	34	34	34
Totaal gemiddeld aantal fte	233	236	233	229	226	224

PCBO kent op dit moment geen personeelstekort. Er is zelfs sprake van een surplus aan stagiairs en tijdelijk personeel. Dit is op zichzelf gunstig. PCBO Amersfoort wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor nieuwe medewerkers, door uitbreiding van huidige benoemingen, en door goede begeleiding en goed werkgeverschap.

Financiële kengetallen

De meerjarenbegroting laat de eerste jaren een negatief exploitatieresultaat zien. Dit wordt veroorzaakt door een dalend leerlingenaantal en doordat de omvang van de huisvestingslasten niet aansluiten bij de MI-vergoeding. Gedurende de jaren 2021 tot en met 2024 is sprake van incidentele projectkosten en impuls-investeringen om toekomstbestendig te zijn en kostenbesparingen te realiseren. Met ingang van 2025 wordt gekoerst op een sluitende begroting.

	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Signalering inspectie
Vermogensbeheer - de behoefte aan kapitaal voor investeringen, risico's e.d.							
Solvabiliteit 1: eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen	55,9%	58,2%	55,8%	53,9%	53,5%	54,4%	
Solvabiliteit 2: eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen	78,6%	80,2%	80,9%	81,0%	80,8%	80,2%	< 30%
Weerstandsvermogen incl. MVA: eigen vermogen / totale baten	29,6%	28,9%	29,2%	28,3%	27,6%	27,4%	< 5%
Weerstandsvermogen excl. MVA: eigen vermogen -/- materiële vaste activa / rijksbijdragen	17,9%	18,9%	19,7%	18,4%	19,1%	20,2%	< 5%
Budgetbeheer - beheer van kasstromen, evenwicht tussen baten en lasten							
Liquiditeit: vlottende activa / kortlopende schulden.	3,81	4,21	4,38	4,29	4,29	4,27	< 0,75
Huisvestingsratio: huisvestingslasten / totale lasten	9,1%	8,9%	9,1%	9,1%	8,9%	8,9%	> 10%
Rentabiliteit: resultaat / totale baten	1,6%	-0,5%	-0,9%	-1,3%	-1,0%	-0,6%	3 jarig < 0
Personele lasten als % van totale lasten	81,2%	81,5%	81,8%	81,8%	82,1%	82,2%	

In 2020 is een hoger resultaat gerealiseerd dan waarmee in de meerjarenbegroting 2021-2025 rekening is gehouden. Deze verschillen hebben geen effect op het verwachte resultaat in 2021-2025.

Conform de meerjarenbegroting daalt het eigen vermogen de komende jaren naar 5,5 mln en het weerstandsvermogen naar 27,4 %. Gezien de maatschappelijke discussie omtrent het eigen vermogen en de briefing van het ministerie van OCW over normering en de verwachtingen omtrent de omvang van het eigen vermogen binnen het primaire onderwijs, zal landelijk tevens een daling in het sectorgemiddelde zichtbaar worden. De verwachting is dat het weerstandsvermogen van PCBO afgezet tegen het landelijke gemiddelde binnen de gestelde bandbreedte blijft. De financiële positie van de stichting blijft ruimschoots voldoen aan de signaleringsgrenzen van de inspectie.

Vermogen

Om proactief te besturen is in de meerjarenbegroting onderscheid gemaakt tussen de reguliere bedrijfsvoering ten behoeve van het onderwijsproces en eenmalige investeringen voor een specifieke impuls. Daarmee wordt gestreefd naar een budgetneutrale exploitatiebegroting voor de reguliere bedrijfsvoering. Hiermee wordt voorkomen dat er structurele kosten worden gemaakt die niet gefinancierd kunnen worden vanuit de reguliere bekostiging. Aanvullend wordt door het bestuur (jaarlijks) bepaald voor welke projecten en/of investeringen middelen worden ingezet vanuit het eigen vermogen. Voorwaarden voor het inzetten van deze middelen zijn dat de kosten of investeringen een strategisch belang dienen en gekoppeld zijn aan de doelstellingen uit het koersplan. Het uitgangspunt is daarbij dat het eigen vermogen van de stichting middelen betreft om risico's op te vangen en de continuïteit van de stichting te borgen. Het eigen vermogen zal worden beoordeeld en kan eventueel gesplitst worden in een deel dat nodig is om de risico's op te vangen (buffer) en een deel dat planmatig ingezet wordt voor strategische doeleinden.

Op dit moment is het mogelijk om binnen de gestelde eigen signaleringswaardes voor het eigen vermogen (EV) dit financieel beleid te effectueren. Het begrote EV van de stichting bedraagt naar verwachting op 31 december 2025 € 5 miljoen. Er is daarmee voldoende vermogen om enerzijds te investeren in onderwijs en de borging van de onderwijskwaliteit op projectbasis en anderzijds het opvangen van reguliere exploitatietekorten ondanks de daling van het leerlingenaantal. Op deze wijze worden de beschikbare middelen ingezet ten behoeve van het onderwijs en neemt het EV naar verwachting de komende 5 jaar af met 1 miljoen. Door deze werkwijze te volgen wordt een periode van 5 jaar overbrugd waarin er sprake is van een voorziene leerlingendaling.

Vanaf het jaar 2025 streeft het bestuur naar een nihil begroting als het gaat om de reguliere exploitatie. Ook na 2025 blijft het bestuur het van belang vinden, als het eigen vermogen van de stichting dit toe laat, om op projectbasis eenmalige investeringen en kosten te maken t.b.v. het onderwijs.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

3.2 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting (MJB) 2021-2025 is opgebouwd vanuit de begroting 2021. In de MJB is rekening gehouden met de ontwikkelingen gedurende het lopende jaar, de verwachtingen voor de komende jaren en de geactualiseerde risicoanalyse. De risicoanalyse is in het najaar van 2020 geactualiseerd in een dialoog over de strategische en operationele risico's met leden van het stafbureau, de GMR, het directieteam en het college van bestuur.

3.2.1 Raming van baten en lasten

De meerjarenbegroting toont een negatief resultaat. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een daling van de leerlingenaantallen waardoor de bekostiging lager is. Anderzijds is sprake van huisvestingslasten die niet snel beïnvloed kunnen worden en (extra) investeringen in ICT en nieuwe schoolgebouwen. Hier voorziet de Rijksbekostiging niet in. Om op het gewenste resultaat te sturen is het belangrijk dat de huisvestingskosten meer in lijn komen met de te ontvangen MI-bekostiging. Voor 2025 zullen, met deze leerlingenaantallen en huisvestingslasten, keuzes gemaakt moeten worden in de personele bezetting. De feitelijke ontwikkeling van de leerlingenaantallen (baten) en de sturing op huisvestingskosten zal van invloed zijn op de uiteindelijke effectuering hiervan.

De staat van baten en lasten van de (meer)jarenbegroting bevat de posten die samenhangen met de reguliere bedrijfsvoering; het faciliteren van onderwijs op de scholen. Er zijn echter ook lasten opgenomen die samenhangen met incidentele impulsen, eenmalige investeringen of tijdelijke projecten. Deze worden gemaakt op basis van strategische keuzes. Hieronder wordt ook verstaan investeringen in de duurzaamheid, zowel om huisvestingslasten te verlagen als het streven naar duurzaamheid.

In € 000's	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rijksbijdragen	20.803	21.045	20.359	20.091	19.843	19.581
Overige overheidsbijdragen	290	263	59	59	51	50
Overige baten	633	500	500	500	500	500
Totaal baten	21.726	21.808	20.919	20.651	20.394	20.131
Personele lasten	17.362	17.866	17.271	17.101	16.914	16.650
Afschrijvingen	497	571	585	571	532	492
Huisvestingslasten	1.937	1.961	1.920	1.912	1.828	1.794
Overige instellingslasten	1.584	1.520	1.336	1.334	1.327	1.323
Totaal lasten	21.380	21.918	21.111	20.918	20.600	20.259
Financiële baten	1	-8	0	0	0	0
Resultaat	346	-118	-193	-267	-206	-129

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

Toelichting op de bijzonderheden in de baten:

- De baten zijn gebaseerd op de leerlingentelling van 1 oktober van het voorgaande jaar. Door een afname van het aantal leerlingen dalen de baten. Deze afname heeft betrekking op de Rijksbijdragen, personele en materiële bekostiging, maar tevens op de bijdrage van het SWV.
- Subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma's: deze subsidie (2021) geeft de mogelijkheid om leerlingen extra ondersteuning te bieden vanwege leer- en ontwikkelachterstanden, veroorzaakt door de sluiting van scholen als gevolg van de uitbraak van COVID-19.
- De gemeentelijke subsidies voor TAALEntklas en preventieve zorg in en om de school vanuit het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs (UPJO), lopen tot en met 2021. In welke vorm deze subsidies vanaf 2022 invulling zullen krijgen is nog onduidelijk.

Lasten

De lasten worden weergegeven in de componenten personele lasten (bestaande uit lonen en salarissen en overige personeelskosten), afschrijvingen, huisvestingslasten en overige instellingslasten. De lasten zijn gebaseerd op de huidige verwachte kosten in 2021 rekening houdend met verwachte prijsstijgingen. Waar mogelijk is bij de inschatting van de lasten rekening gehouden met de trend van de inkomsten. Bij de personele lasten is direct aan te sluiten op de daling van inkomsten als gevolg van de daling in leerlingenaantallen. Materieel ingrijpen heeft echter niet altijd direct effect, doordat het aantal leerlingen niet altijd een direct verband heeft met de kosten.

Toelichting op bijzonderheden in de lasten:

- De CAO PO loopt tot met 31 december 2020. Op dit moment is nog geen informatie beschikbaar over de nieuwe CAO PO en de status van de onderhandelingen.
- In de loonkosten is rekening gehouden met een stijging door de jaarlijkse periodiek per medewerker, de gevolgen van de dalende leerlingaantallen en het nieuwe functiebouwwerk. Op basis van de formatiespiegel is het benodigde aantal groepen en daarmee fte OP berekend. De daling heeft geen directe gevolgen voor de fte van directeuren en OOP-functies.
- Loonkosten vervanging ziekteverzuim: In de begroting 2021 zijn de verwachte vervangingskosten gebaseerd op het landelijke gemiddelde (2019) van 5,8% met een verwachte vervangingsbehoefte van 65%.
- In de huisvestingskosten is een dalende trend zichtbaar, welke gerealiseerd zal worden met energiebesparende en duurzaamheidsmaatregelen. De verwachte oplevering van de nieuwe locatie van de Parkschool wordt in 2023 verwacht.
- Instellingslasten dalen na 2021 in lijn met de (vooralsnog) beëindiging van de gemeentelijke subsidies voor TAALEntklas en zorg in/om de school lopen. De lasten voor leerlingenzorg en TAALEntklas zijn met hetzelfde bedrag verlaagd, in afwachting van evt. nieuwe subsidiegelden.

3.2.2 Balans

De onderstaande begrote meerjarenbalans 2021-2025 is aangepast op basis van de realisatie 2020.

in € 000's	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Materiële vaste activa	2.701	2.313	2.098	2.151	1.850	1.543
Financiële vaste activa	36	36	36	36	36	36
Vlottende activa	1.428	1.428	1.428	1.428	1.428	1.428
Liquide middelen	7.332	7.048	7.395	7.214	7.217	7.117
Totaal activa	11.497	10.825	10.957	10.829	10.531	10.124
Eigen vermogen	6.425	6.307	6.115	5.848	5.642	5.513
Voorzieningen	2.610	2.386	2.752	2.931	2.871	2.617
Langlopende schulden	165	123	82	41	9	0
Kortlopende schulden	2.297	2.009	2.009	2.009	2.009	1.994
Totaal passiva	11.497	10.825	10.957	10.829	10.531	10.124

Toelichting op de balans

Investerings

De investeringen in ICT, OLP en meubilair zijn gebaseerd op de meerjareninvesteringsplannen van de scholen.

Liquide middelen

De kasstroomprognose opgenomen in de meerjarenbegroting geeft het volgende beeld.

De stand van de liquide middelen per 1 januari 2021 is in onderstaande kasstroomprognose aangepast conform de jaarrekening 2020, alsmede het effect van de vooruit ontvangen subsidiegelden.

in € 000's	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Liquide middelen begin jaar	6.677	7.332	7.048	7.395	7.214	7.217
Netto resultaat	346	-118	-193	-267	-206	-129
Afschrijvingen	497	571	585	571	532	492
Mutaties dotaties voorzieningen	1.187	631	631	631	631	631
Mutaties tlv voorzieningen	-724	-855	-265	-452	-690	-886
Mutaties vlottende middelen	-280	-288	0	0	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.026	-58	758	483	266	109
Kasstroom uit investeringen	-365	-183	-370	-623	-231	-185
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-5	-42	-41	-41	-33	-24
Liquide middelen einde jaar	7.332	7.048	7.395	7.214	7.217	7.117

Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen betreffen het groot onderhoud van de gebouwen, exclusief de MFA's, dat wordt uitgevoerd in de komende jaren. De begrote jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud bedraagt € 590 K.

Verwachte uitgaven bedragen:

In € 000's	Realisatie 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Uitgaven groot onderhoud	707	855	265	452	690	886

3.3 Overig

3.3.1 Interne risicobeheersing door het bestuur

Het bestuur maakt voor haar interne toezicht gebruik van:

- planning- en verantwoordingsgesprekken, waarin signaleringen gedaan worden op basis van managementinformatie over onderwijsresultaten, leerlingenaantallen, personeel en financiën. Deze gesprekken vinden tweemaal per jaar plaats, in Q1 en in Q3. In vier P&V-groepen van 3 tot 4 scholen leggen scholen aan elkaar en het CvB verantwoording af over hoe zij sturen op doelen en resultaten. Naast verantwoorden staat het leren en ontwikkelen in deze gesprekken centraal.
- een jaarlijkse risicoanalyse met deelname vanuit de staf, de GMR en een afvaardiging van directeuren. Dit mede ter voorbereiding op het maken van de meerjarenbegroting.
- schoolbezoeken, waaronder klassenbezoek en teamgesprek.
- voortgangs- en functioneringsgesprekken met directieleden en staf.
- intervisie met collega bestuurders.

3.3.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden

3.3.2.1 Risico-inventarisatie 2020

In het kader van het cyclisch risicomanagement is het uitvoeren van de risicoanalyse opgenomen in de jaarkalender van het DT, GMR en staf. Jaarlijks worden de risico's in kaart gebracht en beoordeeld op actuele relevantie. In de kwartaalrapportages worden de actuele risico's met een inschatting van de financiële consequenties toelicht. In het najaar van 2020 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd.

Risico's worden gedefinieerd als 'voorstelbaar, maar niet voorspelbaar'. De gesignaleerde risico's zijn na weging door het bestuur in verschillende groepen ingedeeld waar het beheersmaatregelen betreft.

1. risico's die al bekend zijn en waarvoor directe maatregelen/activiteiten noodzakelijk zijn ter beperking van de gevolgen.
2. risico's die al bekend zijn en waarop maatregelen/activiteiten ontwikkeld zijn ter beperking van de gevolgen.
3. risico's waarop d.m.v. beheersmaatregelen de komende periode geanticipeerd moet worden.
4. risico's waarop voorlopig geen beheersmaatregelen worden getroffen.

Deze indeling laat onverlet dat de gesignaleerde risico's in het cyclische proces gemonitord zullen worden.

Het eigen vermogen van de stichting is voldoende om de risico's op te kunnen vangen.

In de meerjarenbegroting zijn voldoende middelen opgenomen voor een adequate invoering van de beheersmaatregelen.

Top 10 risico's actueel en relevant ultimo 2020

	Risico
1	Bekostiging en plannen voor nieuwbouw /renovatie lopen niet in de pas met wetgeving voor duurzaamheid huisvesting.
2	Er ontstaan zeer moeilijk vervulbare vacatures.
3	Het bestuur en de schooldirecties realiseren de onderwijsdoelstellingen uit de plannen niet / vernieuwingsprocessen komen niet (voldoende) van de grond of worden niet (goed) afgerond.
4	Bij uitval van een sleutelfunctionaris is er geen achterwacht.
5	De scholen brengen leerlingen niet op het niveau dat zij aan kunnen.
6	Digitale faciliteiten ondersteunen het onderwijs onvoldoende.
7	Het ziekteverzuim stijgt boven het landelijk gemiddelde.
8	Daling van het aantal leerlingen, waardoor scholen (onder) rond de opheffingsnorm zitten en te klein zijn om de school op een goede wijze te kunnen organiseren en de kwaliteit van het onderwijs te kunnen borgen.
9	Er is sprake van een pandemie, met als gevolg discontinuïteit van het onderwijsproces door afwezigheid van leraren en/of leerlingen.
10	Voorgaand jaar heeft de PO-Raad gepubliceerd dat meerdere accountants een striktere interpretatie van de jaarverslaggevings-voorschriften rondom de voorziening groot onderhoud vragen. De kern is dat de voorziening voor groot onderhoud per component moet worden bekeken en dat voor elke component naar tijdsgelang moet worden gereserveerd. Dit heeft een hogere dotatie tot gevolg. Hiermee is in de begroting 2021 nog geen rekening gehouden.

Geconcludeerd wordt dat er geen gesignaleerde risico's zijn die acuut ingrijpen vereisen, met uitzondering van het risico "pandemie". Daarnaast wordt blijvend verhoogde aandacht gevraagd voor het ziekteverzuimrisico.

Onderstaand worden de risico's toegelicht op basis van de eerdergenoemde indeling:

1. Risico's waarbij directe maatregelen noodzakelijk zijn:
 - Er is sprake van een pandemie, met als gevolg discontinuïteit van het onderwijsproces door afwezigheid van leraren en/of leerlingen.
Beheersingsmaatregelen: borgen van de onderwijsontwikkeling en de -kwaliteit. Het onderzoeken van en het daar waar mogelijk is inzetten van alternatieven (voorbeelden: ICT-middelen als het gaat om afstandsonderwijs, het monitoren van de onderwijsresultaten).
2. Risico's waarbij reeds beheersmaatregelen van toepassing zijn:
 - Er ontstaan moeilijk vervulbare vacatures.
Beheersmaatregel: specifieke en moderne wervingsacties. Aanbod voor LIO en zij-instroom. Sturing op de juiste persoon op de juiste plek.
 - Het bestuur en de schooldirecties realiseren de onderwijsdoelstellingen uit de plannen niet, vernieuwingsprocessen komen niet (voldoende) van de grond of worden niet (goed) afgerond.
Beheersmaatregel: keuzes maken in elk jaarplan en goed monitoren. Innovaties 'on hold' voor scholen met kwaliteitsissues. Voeren van P&V-gesprekken en stellen van doelen op basis van de periodieke evaluaties.
 - Scholen brengen leerlingen niet op het niveau dat zij bereiken kunnen.
Beheersmaatregel: Op scholen met kwaliteitsproblemen wordt gestuurd de kwaliteit van de analyses, verbeteren van didactiek en waar nodig afscheid nemen van medewerkers met onvoldoende competenties en leervermogen. Digitalisering is geen compensatie voor matig didactisch handelen, maar eerder een risicofactor bij onvoldoende gekwalificeerde medewerkers. Kansen en risico's worden groter bij groeiende personeelstekorten.
 - Digitale faciliteiten ondersteunen het onderwijs onvoldoende.
Beheersmaatregel: vragen en verwachtingen t.a.v. digitale faciliteiten beter uitlijnen en hier met leveranciers afspraken over maken. Doelstellingen voor digitale geletterdheid leraren zijn smart

bepaald in het jaarplan 2020. Aandachtspunt voor de begrotingsronde is de MIP ICT i.c.m. ontwikkelingen op de school en de kwaliteit van onderwijs.

- Het ziekteverzuim stijgt boven het landelijk gemiddelde. Oorzaken zijn divers. Risico's zijn groot, zowel financieel als qua werkdruk.
Beheersmaatregel: beleggen van eigenaarschap bij de werknemer, directeur en BT HR. Preventie en toerusten (training) van directeuren. Extra inzet van leidinggevende en HR, aangevuld met externe expertise. Arbeidsomstandigheden en werkplekinrichting voor medewerkers. (Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het programma VV&V).
- 3. Risico's waarop geanticipeerd moet worden in formuleren van beheersmaatregelen:
 - Bekostiging nieuwbouw /renovatie loopt mogelijk niet in de pas met wetgeving voor duurzame huisvesting. Hiervan is permanent sprake. Situationeel worden maatregelen genomen en kan er een investering gedaan worden. Anderzijds zal er altijd een grens zijn aan flankerende acties. De coöperatie krijgt steeds meer vorm. Samenwerking in Schothorst o.a. op het gebied van bouwmanagement en communicatie naar de wijk en omgeving. Eventueel realiseren van kostenbesparing door bestuurlijke samenwerking. Aandacht voor dit risico bij de uitwerking van het plan huisvesting.
 - Daling van leerlingenaantal, waardoor meerdere scholen rond de opheffingsnorm zitten en te klein worden om de school nog op een goede wijze te kunnen organiseren en de kwaliteit van het onderwijs te kunnen borgen.
Beheersmaatregel: Op schoolniveau monitoren en plan van aanpak, met aandacht voor een strategische visie bij scholen onder de 200 leerlingen.
- 4. Risico's die in de cyclus terugkomen en waar we ons van bewust zijn als voorstelbaar, maar waar nog geen specifieke beheersmaatregelen voor getroffen zullen worden:
 - Bij uitval van sleutelfunctionarissen is er geen achterwacht.
Bij een organisatie van geringe omvang doet dit zich situationeel voor. Waar mogelijk ondervangen door documentatie en anderszins situationeel een oplossing toepassen. De situatie is onveranderd. Dit risico is gezien de omvang van de organisatie niet volledig weg te nemen. Het stichtingshandboek en de proces- en taakomschrijvingen op een vaste plaats vast leggen, direct benaderbaar voor eenieder, zal met SharePoint worden gerealiseerd.
 - Voorgaand jaar heeft de PO-Raad gepubliceerd dat meerdere accountants een striktere interpretatie van de jaarverslaggevings-voorschriften rondom de voorziening groot onderhoud vragen. De kern is dat de voorziening voor groot onderhoud per component moet worden bekeken en dat voor elke component naar tijdsgelang moet worden gereserveerd. Dit heeft een hogere dotatie tot gevolg. Hiermee is in de begroting 2021 nog geen rekening gehouden.
De eerste berekening komt uit op een benodigde aanvullende dotatie van € 3,7 miljoen. Voor dit risico is geen beheersmaatregel te implementeren. We zijn afhankelijk van de dialoog tussen het ministerie van OCW, de PO-Raad en de accountants in de sector onderwijs.

3.3.2.2. Fraude risicoanalyse

In de risicoanalyse is ook stilgestaan bij de fraude- en beveiligingsrisico's welke PCBO onderkent.

Geconcludeerd is dat er onder de benoemde fraude-risicofactoren geen gesignaleerde risico's zijn die acuut ingrijpen vereisen, omdat daarop al beheersmaatregelen van toepassing zijn. Voor elk risico zijn beheersmaatregelen opgesteld die moeten voorkomen dat de risico's realiteit worden.

Frauderisico's waarop al beheersmaatregelen van toepassing zijn:

- Toetsfraude: leraren die (cito-)resultaten beïnvloeden of zelfs manipuleren. Impact: verkeerd beeld en de volgende leraar en school hebben geen adequaat beeld van het onderwijsniveau.
Beheersmaatregelen: Er zijn heldere procedures geformuleerd op welke wijze toetsen afgenomen moeten worden. Directeuren en IB-ers zijn alert op afwijkende scores. De resultaten worden op teamniveau beoordeeld en twijfels worden besproken met leraren. Tijdens de P&V-gesprekken worden de resultaten met collega's en het CvB besproken. De grootste aandacht gaat uit naar leerlingen in groep 8, het jaar waar resultaten de grootste impact hebben.

- Kasgeld/contant geld ontvreemden.
Beheersmaatregel: de scholen werken in principe niet met contant geld. Iedere school heeft een kasrekening. Declaraties en betalingen vinden digitaal plaats. Indien er contant geld is, wordt dit direct afgestort. De kasstaten worden maandelijks opgesteld en door een ander gecontroleerd.
- Risico van ontvreemden van inventaris/kantoorbenodigdheden.
Beheersmaatregelen: de voorraden worden zo beperkt mogelijk gehouden. Inkopen worden door de administratieve medewerkers gedaan en facturen worden door directeurs geautoriseerd.
- Meldplicht datalekken. De wetgeving is gewijzigd per 1 januari 2016. Het niet naleven van deze regelgeving kan resulteren in een boete.
Beheersmaatregel: de protocollen worden geactualiseerd en er wordt actief gewerkt aan de bewustwording en kennis van directeurs en medewerkers omtrent de AVG-wetgeving. De rol en taak van de Security Officer is ingevuld. Samen met de Functionaris Gegevensbescherming wordt de toepassing van de AVG-regels gecontroleerd.

3.3.3 Intern financieel toezicht door de raad van toezicht

De RvT heeft een auditcommissie ingesteld die in het bijzonder belast is met de (voorbereiding van het) toezicht op het bestuur ten aanzien van:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen
- de financiële informatieverschaffing door het college van bestuur
- de naleving van aanbevelingen en de opvolging van opmerkingen van de accountant
- de relatie met de externe accountant, waaronder in het bijzonder zijn onafhankelijkheid, de bezoldiging en eventuele niet-controlewerkzaamheden van de externe accountant ten behoeve van de rechtspersoon
- de stichtingsreserve en de financiële geldstromen in relatie tot de begroting en de jaarrekening
- de uitvoering van het treasurybeleid.

De samenstelling van de auditcommissie in 2020 is:

Drs. J.C. van der Velden RC	voorzitter
Dhr. E. Hartman MBA MFE	lid (vanaf eind juni 2019)
Drs..H.C. van Lingen MCM	adviseur (college van bestuur)
Mevr. M.E. Bakker	adviseur (college van bestuur vanaf 1-9-2020)
Mevr. M. Verheul-Burger	adviseur (controller)

De auditcommissie is in 2020 vier keer bij elkaar geweest. Naast het voorbereiden van de beoordeling en goedkeuring door de voltallige RvT van de begroting 2020 en 2021 en het jaarverslag 2019, is door de commissie gesproken met de externe accountant over de kwaliteit van de jaarrekening en de gevoerde financiële administratie.

Risicoanalyse in de RvT

Zie het jaarverslag van de raad van toezicht in hoofdstuk 4.

De raad wordt geïnformeerd over de belangrijkste kengetallen op alle in dit verslag genoemde beleidsterreinen, waaronder onderwijsopbrengsten, bevindingen van de onderwijsinspectie, leerlingenaantallen, ziekteverzuim, klachten, financiële resultaten en prognoses.

4. Jaarverslag raad van toezicht

De raad van toezicht heeft als kerntaak het integraal toezichthouden op de strategie en het beleid van het college van bestuur (CvB) en op de uitvoering van dit beleid binnen PCBO Amersfoort. Het toezicht is erop gericht dat de doelstellingen worden behaald die wettelijk en maatschappelijk van PCBO Amersfoort mogen worden verwacht, en dat de algemene gang van zaken geschiedt op een te verantwoorden wijze. De raad van toezicht vervult daarnaast het werkgeverschap van het CvB en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het CvB.

Samenstelling

De samenstelling van de raad inclusief jaar van aantreden, aandachtsgebieden en nevenfuncties (situatie op 31 december 2020) is als volgt:

E. Hartman MBA MFE (2019) lid auditcommissie	1. Betaald: Bedrijfseigenaar voor interim- en consultancy opdrachten gericht op MKB en zorginstellingen 2. Betaald: Docent Hogeschool Rotterdam 3. Betaald: Credion adviseur Nevenactiviteiten: - Stg. Meldpunt Misbruik (bestuurslid) - Stg Osotua - Gorinchem (non executive penningmeester) - Stg NGZN - Bunschoten (secretaris bestuur) - Stg Amersfoort - Santimreu (lid RvT)
Drs. S. Unck (2020) Voordracht-lid GMR	1. Betaald: Zelfstandig adviseur in het onderwijs 2. Onbetaald: Vicevoorzitter bestuur Stichting Petje Af Utrecht T.a.v. advieswerkzaamheden voor PO-besturen die Amersfoort als werkgebied hebben is een voorbehoud gemaakt
Drs. A.P.C. van der Veen (2016) voorzitter, werkgeverschap, agendacommissie	1. Betaald: Rabobank: senior HR business partner CEO 2. Betaald: Mede eigenaar Ornamental Growers Group (Mexico)
Drs. J.C. van der Velden RC (2016) vice-voorzitter, voorzitter auditcommissie	1. Betaald: Partner van adviesbureau Casu Quo 2. Onbetaald: Bestuurslid Stg Gabrie-Mehen Met het bestuur van de Stg Gabrie-Mehen is afgesproken dat dhr. van der Velden zich bij steunverzoeken vanuit PCBO zal onthouden van discussie en besluitvorming.
Drs. G. Visser MCM (2014) Werkgeverschap	1. Betaald: Zelfstandig adviseur in de gezondheidszorg (Bureauvanbuiten) 2. Onbetaald: commissielid AV Triathlon Racerunning Amersfoort

De raadsleden krijgen een vergoeding voor hun werkzaamheden. De vergoeding blijft ruim binnen de handreiking van de VTOI-NVTK in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De samenstelling van het college van bestuur inclusief jaar van aantreden en nevenfuncties (situatie op 31 december 2020) is als volgt:

M.E. Bakker (2020) lid CvB	
Drs. H.C. van Lingen (2017) voorzitter CvB	1. Lid RvT CNV-Connectief

Vergaderingen en Speerpunten

De raad is het afgelopen jaar zes keer bij elkaar gekomen. Hiervan waren vier formele vergaderingen met het CvB, een heisessie tezamen met het CvB, en een informele ontmoeting ten behoeve van de onderlinge verstandhouding en samenwerking.

Over de volgende onderwerpen is goedkeuring gegeven dan wel heeft besluitvorming plaatsgevonden:

- koersplan 2020-2023
- begroting 2020
- meerjarenbegroting 2020-2024 (vastgesteld na goedkeuring RvT februari 2020)
- jaarverslag 2019 bestaande uit een bestuursverslag, de jaarrekening en meerjarenbalans
- jaarrekening stichting ondersteuning PCBO 2019
- keuze van de accountant
- benoeming lid RvT Suzanne Unck
- herbenoeming lid RvT Joost van der Velden
- herbenoeming voorzitter RvT Sander van der Veen
- benoeming lid CvB Marie-Elle Bakker
- bestuursreglement
- treasurystatuut
- treasuryplan kalenderjaar 2021 incl. schatkistbankieren
- klasse-indeling WNT
- verplichtingen inz aannemer en architect scholenbouw Schothorst

In alle gesprekken en vergaderingen nemen we voldoende ruimte om met name het gesprek te voeren over de onderwijskwaliteit. Dit is uiteindelijk waar het aan het eind van de dag om gaat. Iedere vergadering tussen de RvT en het CvB wordt afgesloten met een reflectie op de vraag wat deze vergadering heeft bijgedragen aan het beter functioneren van de organisatie.

De belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar lagen op het gebied van:

Samenstelling college van bestuur

Marie-Elle Bakker is met ingang van 1 september benoemd als lid CvB. Erik van Lingen is per die datum voorzitter van het CvB. Daarmee is per die datum weer een gewenst tweehoofdig CvB actief.

Het bestuursreglement werd aangescherpt op de rol van de voorzitter en de onderlinge verhouding tussen voorzitter en lid en hun verhouding tot de raad.

Beide bestuurders zijn verantwoordelijk voor de strategie, de koers van de organisatie.

De bestuurlijke opdracht 2020-2021 wordt op een later moment bijgesteld. Hier is mee gewacht zodat het nieuwe lid CvB voldoende is ingewerkt en ook haar inbreng kon worden meegenomen.

Samenstelling raad van toezicht

Suzanne Unck werd in mei benoemd als lid RvT met aandachtsgebied onderwijs. In verband met haar werkzaamheden als zelfstandig adviseur in het onderwijs is met het oog op mogelijke belangenverstrengeling als voorbehoud afgesproken dat zij geen werkzaamheden zal verrichten voor PO-besturen die Amersfoort als werkgebied hebben. Suzanne Unck is voordracht-lid vanuit de GMR.

Inhoudelijke vraagstukken

Het koersplan laat zien waar PCBO gemeenschappelijk aan werkt. Ambities zijn duidelijk beschreven. Het geeft koers en kaders aan op de middellange termijn.

De raad is door het CvB goed geïnformeerd over de ontwikkelingen op het gebied van de onderwijskwaliteit en onderwijsresultaten. De raad waardeert hoe PCBO de coronacrisis heeft opgepakt in een variëteit van acties met devices, buddy's, vragenlijsten, afstandsonderwijs en inhaalprogramma's.

Commissies

De RvT kent de volgende commissies:

- Agendacommissie
- Werkgeverscommissie
- Auditcommissie

De agendacommissie bestaat uit de voorzitter van de raad van toezicht en de leden van het college van bestuur. Een aantal weken voorafgaand aan de geplande vergadering tussen RvT en CvB wordt in gezamenlijkheid de agenda bepaald en voorbereid.

De werkgeverscommissie is in 2020 vier keer bijeen geweest. Onderwerpen op de agenda waren:

- Bestuurlijke opdracht
- Taak- en portfeuilleverdeling CvB
- Voorbereiding heidag
- Beoordeling CvB
- Reflectie n.a.v. eerste 100 dagen lid CvB

De auditcommissie is in 2020 vier keer bij elkaar geweest. Naast het voorbereiden van de goedkeuring door de voltallige RvT van de begroting 2020 (inclusief meerjarenbegroting) en het jaarverslag 2019, is door de commissie gesproken met de externe accountant over de kwaliteit van de jaarrekening en de manier waarop de stichting invulling geeft aan de verwachte toekomstige verplichting om in het jaarverslag ook te rapporteren over de doelmatigheid van besteding van middelen. Met het college van bestuur is het gesprek gevoerd over op welke wijze te komen tot een meerjaren exploitatie waarbij inkomsten en uitgaven weer met elkaar in evenwicht zijn. De ontwikkeling van het aantal leerlingen in de stad is daarvoor bepalend. De jaarlijkse update van de risico-inventarisatie is aan bod geweest. In de auditcommissie is aandacht geweest voor de financiële consequenties van het huidige ziekteverzuim en van de maatregelen die het College daartegen neemt. Tenslotte is het effect van de huidige negatieve spaarrente besproken en de maatregelen die genomen kunnen worden om dit negatieve effect zo klein mogelijk te maken.

Governance en werkwijze

De RvT neemt de Code Goed Bestuur, zoals die is vastgesteld door de PO-Raad in acht. Om de toezichthoudende verantwoordelijkheid naar behoren te vervullen, heeft de RvT in samenspraak met het CvB zijn ijkpunten van toezicht expliciet gemaakt in een toezichtkader. Dit kader biedt een 'lerende en levende' werkwijze. Er is gekozen voor een ordening in zes domeinen van toezicht:

1. Waarborgen onderwijskwaliteit
2. Waarborgen identiteit
3. Strategisch positioneren
4. Verbinden met stakeholders
5. Versterken financiën en bedrijf
6. Vormgeven aan goed werkgeverschap

De raad hecht eraan, in het kader van onafhankelijke informatievoorziening en om kennis te verkrijgen van de onderwijspraktijk, om diverse stakeholders te spreken gedurende het jaar.

In 2020 hebben de volgende ontmoetingen plaatsgevonden:

- Er heeft tweemaal een gesprek plaatsgevonden tussen de RvT en de GMR.
- Er heeft tweemaal een gesprek plaatsgevonden tussen de RvT en een afvaardiging van het Directeurenteam.
- De controller nam deel aan de auditcommissie en de besprekingen in de RvT op het gebied van financiën en bedrijfsvoering.
- Er heeft een gesprek met de accountant plaatsgevonden.
- Voor zover RvT leden kinderen hebben op één van de scholen van de stichting, geven de contacten in en rond de school ook relevante informatie over het reilen en zeilen van de stichting.
- Door de coronamaatregelen in het voor- en najaar werden in 2020 geen werkbezoeken afgelegd aan een PCBO-school.
- Het jaarlijkse bestuursdiner voor alle directie-, GMR- en RvT-leden en de voorzitters van de MR-en om de binding tussen de management- en besturingslagen te versterken kon dit najaar door corona niet doorgaan.

De heidag van RvT en CvB op 22 juni 2020 stond in het teken van samenwerking in Amersfoort en de identiteit van PCBO-scholen. Er is daarnaast een nieuwe datum geprikt begin 2021 om ook het functioneren van de Raad te evalueren.

5. Jaarverslag gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Wet Medezeggenschap Scholen (WMS)

In de WMS zijn de wettelijke kaders voor medezeggenschap op scholen geregeld, samengevat:

- recht op overleg met het bestuur,
- adviesrecht en instemmingsrecht bij belangrijke besluiten op thema's uit de WMS,
- initiatiefrecht over zaken in de stichting waarvan de GMR vindt dat dit aan de orde moeten komen,
- recht op informatie over zaken die belangrijk zijn voor alle scholen in de stichting.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR buigt zich over zaken die voor alle scholen van de stichting belangrijk zijn en het schoolniveau overstijgen. De GMR heeft advies- of instemmingsrecht bij zaken zoals het bestuursformatieplan; het taakbeleid; de directiestructuur; school overstijgende onderwijszaken; beleid gericht op veiligheid, AVG, gezondheid en welzijn; (na)scholingsplannen. Het gaat om medezeggenschap bij Stichtingsbeleid, vooral op gebied van financiën/beheer, personeel en onderwijsinhoud.

De GMR bestaat uit 12 leden: zes personeelsleden en zes ouders. Ieder lid van de GMR dient het belang van alle scholen van de stichting. De bevoegdheden zijn voor ouders en personeel niet altijd dezelfde, conform de WMS. Daarom is het nastreven van een gelijke verdeling tussen personeelsleden en ouders vereist.

In september zijn vier leden wegens het volbrengen van hun termijn dan wel om andere redenen afgetreden: twee ouders en twee personeelsleden. Er kwamen drie nieuwe leden in de GMR: twee ouders en één personeelslid. De totale bezetting bestaat per 31 december 2020 uit vijf ouders en vier personeelsleden en kent daarmee drie vacatures. De Koningin Wilhelminaschool en de Prins Willem Alexanderschool hadden gedurende het gehele jaar geen rechtstreekse afvaardiging in de GMR. Zij werden vertegenwoordigd door respectievelijk de afgevaardigde van de Parkschool en de voorzitter van de GMR.

De vacatures hebben de aandacht zowel vanuit de GMR als vanuit het CvB.

Ingaande augustus werd een lid van de oudergeleding als nieuwe voorzitter benoemd. De GMR wordt ondersteund door een externe secretaris.

De vergaderingen zijn in beginsel openbaar en vinden plaats volgens een vergaderrooster en een jaarplanner met vaste terugkerende agendapunten. Daarnaast kunnen de GMR-leden en secretaris verzoeken om een onderwerp op de agenda te plaatsen. Ook de bestuurders brengen agendapunten in en wonen een deel van de vergadering bij voor het gesprek met de GMR over de actuele ontwikkelingen en beleid.

Voor elke vergadering vindt overleg en afstemming plaats tussen de voorzitter van de GMR en het CvB. De notulen van elke vergadering worden na vaststelling verstuurd naar de GMR-leden en het bestuur. De MR-en van de scholen ontvangen de actie- en besluitenlijst.

De GMR heeft in 2020 zeven keer vergaderd. Normaliter vergadert de GMR op wisselende locaties, maar door COVID-19 vonden de meeste vergaderingen online plaats.

De vergadering van 29 september 2020 was een verdiepings-/kennismakingsavond van de GMR-leden samen met een CNV-medewerker. Het ambitieplan met de verwachtingen en doelen die de GMR voor het komende jaar belangrijk vindt werd verder uitgewerkt. Daarnaast was er in deze vergadering met relatief veel nieuwe leden aandacht voor de rollen van de personele en ouder leden.

De GMR is vooraf met een afvaardiging betrokken geweest in de trajecten voor een nieuw lid RvT, een nieuwe bestuurder, het functiebouwwerk en de aanbesteding bedrijfsgezondheidszorg.

De gezamenlijke bijeenkomsten met CvB en RvT gingen wegens corona niet door. Ook de twee gezamenlijke avonden met de MR-en werden gecancelled door corona.

In 2020 is er tijdens de vergaderingen met de volgende voorstellen ingestemd of positief advies gegeven:

Op 18 februari 2020:

- De begroting van 2002 én de GMR-begroting 2020.
- Met het 'Koersplan 2020-2023' het vierjarig beleidsplan PCBO.
- Het jaarverslag 2019 van de GMR.

Op 19 mei 2020:

- Benoeming van de nieuwe voorzitter van de GMR, de heer J. Piet.
- Het bestuursformatieplan 2020-2021.
- Kaders en gedragslijn lerarentekort en ZZP. Inzet (flexibele) medewerkers en stagiaires.
- Benoeming RvT mw S. Unck als voordracht(lid) GMR.

Op 29 juni:

- Positief advies op de benoeming van mevrouw M.E. Bakker als nieuw lid College van Bestuur.
- Ziektevervanging spelregels.
- Het voorstel van de GMR inzake toevoeging indeling in 3 categorieën: 200 II - 400 II en Speciaal Onderwijs werd daarbij overgenomen.

Op 14 oktober:

- Functieboek deel 1 (functies scholen).
- Bedrijfsgezondheidszorg verlenging overeenkomst.

De medezeggenschap bij beleidszaken binnen de Stichting wordt door de GMR als positief ervaren.

Amersfoort, januari 2021

Jan Piet, GMR-voorzitter PCBO Amersfoort

Bijlage A LIJST MET AFKORTINGEN

ABC	Amersfoortse Brede Combinaties
AO	Arbeidsongeschiktheid
ARBO	Arbeidsomstandigheden
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen
BFP	Bestuursformatieplan
BK	Bestuurskantoor/-bureau
BMI	Brandmeldinstallatie
BOA	Bestrijding onderwijsachterstanden
BOC	Bovenschools opleidingscoördinator
BPA	Budget personeels- en arbeidsmarktbeleid
BRIN	Basisregistratie Instellingen
BSO	Buitenschoolse Opvang
BT	Beleidsteam
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCT	Corona Coördinatie Team
CITO	Instituut voor toetsontwikkeling
CV	Centrale verwarming
CvB	College van Bestuur
DDC	Doordecentralisatie
DGO	Decentraal georganiseerd overleg
DI	Duurzame inzetbaarheid
DT	Directieteam
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EFJ	Elektronisch Financiële Jaarrekening
ERD	Eigenrisicodrager
EV	Eigen vermogen
FUWA	Functiewaardering
GGL	Gewogen gemiddelde leeftijd
GPL	Gemiddelde personeelslast
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
HB	Hoogbegaafd
HR/HRM	Human Resource / HR Management
IB	Interne Begeleider
ICO	Interne coördinator opleidingen
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IPB	Integraal Personeelsbeleid
KMS	Kwaliteitsmanagementsysteem
L10, L11	Salarisschalen leraren
LEA	Lokaal educatieve agenda
LIO	Leraar in opleiding
LIn	Leerlingen
Londo	Materiële bekostigingsnormen van het ministerie van OCW
MD	Management Drives
MF	Meldingsfrequentie
MFA	Multifunctionele Accommodatie
MI	Materiële Instandhouding
MINOCW	Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
MJB	Meerjarenbegroting
MOP	Meerjarenonderhoudsplan
MR	Medezeggenschapsraad
MST	Mijnschoolteam (observatie-instrument)
MVA	Materiële vaste activa

OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OLP	Onderwijs leerpakket
OP	Onderwijzend personeel
OOP	Onderwijs ondersteunend personeel
OR	Ouderraad
OR1	Oordeel standaard Resultaten.
OSV	Ouderschapsverlof
P(G)MR	Personeelsdeel van de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad
PAB	Personeels- en arbeidsmarktbeleid
PCBO	Protestants Christelijk Basisonderwijs (Amersfoort)
Pf	Participatiefonds
PiO	Personeel invalpool oproepleraren
PMO	Preventief Medisch Onderzoek
PO	Primair Onderwijs
PaO	Passend Onderwijs
PSA	Personele- en salarisadministratie
P&V	Planning- en verantwoordingsgesprek
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RJO	Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs
RTC	Regionaal Transfercentrum
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVT	Raad van Toezicht
SBO	Speciale School voor Basisonderwijs
SBP	Strategisch beleidsplan
SFP	Schoolformatieplan
SOP	Schoolontwikkelingsprofiel
SRO	Sport, Recreatie en Onderwijsvoorzieningen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats
SWV	Samenwerkingsverband (in het kader van passend onderwijs)
TOP	Totaal Ontwikkel Plan
UPJO	Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VeLo	Vereenvoudiging Londo
Vf	Vervangingsfonds
VO	Voortgezet Onderwijs
VP	Verzuimpercentage
VSL	Vierslagleren
VU	Vakantie Uitkering
VV&VV	Verhogen Vitaliteit & Verminderen Verzuim
WAB	Wet Arbeidsmarkt in Balans
WDM	Werkdrukmiddelen
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WMK	Werken met Kwaliteit
WMS	Wet medezeggenschap op scholen
WPO	Wet Primair Onderwijs
WTF	Werktijdfactor
WWZ	Wet Werk en Zekerheid
ZW	Ziektewet

KENGETALLEN

	2020	2019
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	3,81	3,51
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	55,88	57,35
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	78,59	77,61
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	1,59	1,26
Weerstandvermogen excl MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa</i>) / rijksbijdragen * 100%)	17,90	15,79
Weerstandvermogen incl MVA (<i>Eigen vermogen / totale baten * 100%</i>)	29,57	28,45
Huisvestingsratio (<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen Gebouwen en terreinen</i>) / totale lasten * 100 %)	9,06	10,37
Materiële lasten / totale lasten (in %)	18,79	20,40
Personele lasten / totale lasten (in %)	81,21	79,60

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Onder verbonden partijen is St Ondersteuning, volledige tenaamstelling Stichting Ondersteuning Stichting PCBO Amersfoort opgenomen, welke Stichting een groepsmaatschappij is. Hier lopen alle private geldstormen van PCBO Amersfoort, zoals ouderbijdragen, schoolreis en schoolkamp etc, doorheen. PCBO Amersfoort is vrijgesteld tot consolidatie i.v.m. een verwaarloosbaar belang, zijnde <5% van het balanstotaal van PCBO.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Een investering is een goed met een aanschafwaarde > € 1.000 en een economische levensduur van meer dan één jaar.

Alle investeringen ICT en meubilair worden geregistreerd in het MVA register.

Hierin wordt per activum vermeld:

School (brin), grootboekrekening, omschrijving van het activum, leverancier, jaar van aanschaf, aanschafwaarde, afschrijvingspercentage (100 / levensduur in jaren) en vervolgens per jaar gedurende de levensduur:

- de afschrijving
- de cumulatieve afschrijving
- de boekwaarde (=aanschafwaarde minus cumulatieve afschrijving).

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf het eerstvolgende jaar na aanschaf. Investeringsubsidies die ontvangen zijn worden in mindering gebracht op de investering.

PCBO Amersfoort, Leusden

Activum	levensduur
ICT	
Digiborden	8 jaar
Beamers	4 jaar
Smartboards, touchscreens	8 jaar
Desktops, laptops	4 jaar
Tablets	3 jaar
Telefooncentrale	10 jaar
Netwerk	15 jaar
Inrichting	
Klassenmeubilair	20 jaar
Speellokaal	30 jaar

Voor investeringen in onderwijsmethoden geldt een afwijkende systematiek: het ideaalcomplex. Een systeem waarbij er een aantal onderwijsmethodes met eenzelfde levensduur zijn die onderling gelijkmatig in leeftijd verschillen.

De aanschaf van deze middelen gebeurt ieder jaar en dus gelijkmatig. De som van de afschrijvingen is dan gelijk aan de aanschafwaarde van de onderwijsmethodes. Deze onderwijsmethodes zijn in dat geval zelf-financierend en de kapitaalsbehoefte is gelijkmatig.

In uitzonderlijke gevallen zal een school uit het schoolbudget een activa aanschaffen. Dit wordt dan geboekt als aparte categorie met een afwijkende afschrijvingstermijn.

De aankoop van de onderwijsmethoden wordt direct als een afschrijving geboekt. De onderwijsmethoden worden derhalve niet opgenomen in het MVA register.

Gebouwen

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente Amersfoort, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele multifunctionele accommodaties zijn eveneens niet opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen.

Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene, niet gebonden, reserve en een aantal bestemmingsreserves. Aan de algemene reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting.

Voor een deel van het eigen vermogen heeft het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid aangebracht en daarmee dat deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve:

- Bestemmingsreserve Professionalisering op schoolniveau voor de uitvoering van toekomstige professionaliseringsplannen.

- Bestemmingsreserve Onderwijsmethodes op schoolniveau voor de vervanging/vernieuwing van onderwijsmethodes op de scholen.
 - Bestemmingsreserve School Budget materieel en personeel voor de dekking van toekomstige overschrijdingen van het materiele en personele budget op schoolniveau.
- Bovengenoemde bestemmingsreserves zijn publiekrechtelijke reserves.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in minderling zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 825 per FTE.

Voorziening spaarverlof:

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid :

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderensverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet.

De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend.

Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening eigen wachtgelders:

Indien een werknemer ontslagen wordt en de instroomtoets van het Participatiefonds niet positief wordt afgerond of er een negatieve beschikking wordt afgegeven, verhaalt het Participatiefonds de uitkeringen op het bevoegd gezag. Voor alle ex-werknemers waarvoor de instroomtoets niet met positieve beschikking is afgerond wordt voor de nog komende periode een voorziening gevormd.

Voor alle ex-medewerkers waarvan op 31 december 2018 zeker is dat voor hen de instroomtoets niet tot een positieve beschikking heeft geleid, of van wie het bevoegd gezag aangeeft geen positieve beschikking te verwachten wordt een voorziening gevormd. Deze is berekend als het aantal maanden dat het bevoegd gezag verwacht dat de uitkering zal duren vermenigvuldigd met het maandelijks bedrag dat verhaald wordt op de instelling, gebaseerd op informatie van het UWV.

Voorziening langdurig zieken (bij eigen risicodragerschap ziekteverzuim en/of WGA):

De instelling is eigen risicodragers voor het ziekteverzuim van de medewerkers gedurende de eerste 2

jaar. Voor medewerkers die per balansdatum langdurig ziek zijn (en dit naar verwachting blijven) wordt een voorziening gevormd voor de loonkosten van de nog resterende maanden van deze periode. Dit vanuit de veronderstelling dat deze medewerkers tijdens hun ziekte geen prestaties voor de instelling leveren. De voorziening wordt opgenomen voor de nominale waarde. De dotatie wordt ten laste van de personeelskosten gebracht. De werkelijke loonkosten voor deze medewerkers worden onttrokken aan de voorziening.

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 40 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat

van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2020 is 93,2%.

Per ultimo 2019 was deze 97,8%.

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden pas vanaf het nieuwe jaar na het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieververschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

B2 Balans per 31 december 2020
(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2020		31 december 2019	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Aktiva t.l.v. schoolreserve		32.245		14.740	
Meubilair		1.095.061		1.178.792	
ICT		1.103.624		1.152.781	
OLP en apparatuur		<u>470.114</u>		<u>498.120</u>	
			2.701.043		2.844.433
Financiële vaste activa	2				
Waarborgsommen		<u>36.048</u>		<u>24.000</u>	
			36.048		24.000
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Ministerie van OCW		975.900		912.206	
Overlopende activa		75.591		68.361	
Overige vorderingen		<u>376.116</u>		<u>72.869</u>	
			1.427.607		1.053.436
Liquide middelen	4		<u>7.331.930</u>		<u>6.676.641</u>
				<u>11.496.629</u>	<u>10.598.509</u>

[illegible]

B3 Staat van baten en lasten 2020

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	20.803.050	20.150.270	20.477.825
Overige overheidsbijdragen	289.841	280.597	246.067
Overige baten	632.915	591.609	638.292
	<u>21.725.805</u>	<u>21.022.476</u>	<u>21.362.185</u>
Lasten			
Personele lasten	17.362.454	17.456.981	16.790.997
Afschrijvingen	496.599	523.806	578.190
Huisvestingslasten	1.937.332	2.135.115	2.187.547
Overige instellingslasten	1.583.805	1.542.966	1.537.990
	<u>21.380.189</u>	<u>21.658.868</u>	<u>21.094.724</u>
Saldo baten en lasten	<u>345.616</u>	<u>-636.392</u>	<u>267.461</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	622	5.000	1.029
Financiële baten en lasten	<u>622</u>	<u>5.000</u>	<u>1.029</u>
Resultaat	<u>346.239</u>	<u>-631.392</u>	<u>268.490</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2020

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2020		2019	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		345.616		267.461
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	496.599		578.190	
- Mutaties voorzieningen	<u>462.852</u>		<u>-12.217</u>	
		959.450		565.973
Veranderingen in vlottende middelen				
- Vorderingen	-374.171		-35.369	
- Kortlopende schulden	<u>94.479</u>		<u>-58.043</u>	
		<u>-279.692</u>		<u>-93.412</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.025.374		740.022
- Ontvangen interest	<u>622</u>		<u>1.029</u>	
		<u>622</u>		<u>1.029</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.025.996		741.052
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-353.209		-497.113	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	28.006		89.474	
Afwaarderinglasten ideaalcomplex	-28.006		-89.474	
Waarborgsommen	<u>-12.048</u>		<u>-450</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-365.257		-497.563
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties investeringssubsidies	<u>-5.450</u>		<u>-35.012</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-5.450</u>		<u>-35.012</u>
Mutatie liquide middelen		<u>655.289</u>		<u>208.477</u>
Beginstand liquide middelen	6.676.641		6.468.164	
Mutatie liquide middelen	<u>655.289</u>		<u>208.477</u>	
Eindstand liquide middelen		<u>7.331.930</u>		<u>6.676.641</u>

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
1 Materiële vaste activa		
Aktiva t.l.v. schoolreserve	32.245	14.740
Meubilair	1.095.061	1.178.792
ICT	1.103.624	1.152.781
OLP en apparatuur	470.114	498.120
	<u>2.701.043</u>	<u>2.844.433</u>

	Aktiva t.l.v. schoolreserve	Meubilair	1.2.4 ICT	1.2.5 OLP en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde 31 december 2019</i>					
Aanschaffingswaarde	23.564	2.191.046	2.295.129	1.658.271	6.168.009
Cumulatieve afschrijvingen	-8.824	-1.012.254	-1.142.347	-1.160.151	-3.323.577
Boekwaarde 31 december 2019	<u>14.740</u>	<u>1.178.792</u>	<u>1.152.781</u>	<u>498.120</u>	<u>2.844.433</u>
<i>Mutaties</i>					
Investeringsen	18.324	22.439	261.640	50.807	353.209
Desinvesteringsen	0	-7.194	-153.764	-459.463	-620.421
Afschrijvingen	-819	-106.170	-310.798	-50.807	-468.593
Afschr. desinvesteringsen	0	7.194	153.764	431.457	592.415
Mutaties boekwaarde	<u>17.505</u>	<u>-83.731</u>	<u>-49.158</u>	<u>-28.006</u>	<u>-143.389</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2020</i>					
Aanschaffingswaarde	41.887	2.206.291	2.403.005	1.249.614	5.900.797
Cumulatieve afschrijvingen	-9.643	-1.111.230	-1.299.381	-779.501	-3.199.754
Boekwaarde 31 december 2020	<u>32.245</u>	<u>1.095.061</u>	<u>1.103.624</u>	<u>470.114</u>	<u>2.701.043</u>

Afschrijvingspercentages

	van	t/m
Aktiva t.l.v. schoolreserve	5,00 %	25,00 %
Meubilair	5,00 %	20,00 %
ICT	6,66 %	33,33 %
OLP en apparatuur		

(Onderwijsmethoden = ideaalcomplex)

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
2 Financiële vaste activa		
Waarborgsommen	36.048	24.000
	<u>36.048</u>	<u>24.000</u>

	Boek- waarde 1-1-20	Nieuwe waarborgsom	Mutatie waarborg som	Boek- waarde 31-12-20
	€	€	€	€
Waarborgsommen	24.000	12.048	0	36.048
	<u>24.000</u>	<u>12.048</u>	<u>0</u>	<u>36.048</u>

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
3 Vorderingen		
Ministerie van OCW	975.900	912.206
Overige vorderingen	376.116	72.869
Overlopende activa	75.591	68.361
	<u>1.427.607</u>	<u>1.053.436</u>

Ministerie van OCW		
Bekostiging OCW	976.140	938.311
Bekostiging OCW Prestatiebox	-239	-26.105
	<u>975.900</u>	<u>912.206</u>

Overige vorderingen		
Gemeente inzake vandalismeschade	6.575	7.113
Overige vorderingen	369.540	57.202
Bankgaranties	0	8.554
	<u>376.116</u>	<u>72.869</u>

Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	75.591	68.361
	<u>75.591</u>	<u>68.361</u>

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€

4 Liquide middelen

1.7.2 Banktegoeden	7.331.930	6.676.641
	<u>7.331.930</u>	<u>6.676.641</u>

PCBO Amersfoort, Leusden

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
1.7.2 Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	1.644.420	978.715
Betaalrekeningen scholen	27.258	38.271
Spaarrekeningen	<u>5.660.252</u>	<u>5.659.655</u>
	<u>7.331.930</u>	<u>6.676.641</u>

PASSIVA**5 Eigen vermogen****VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN**

	Saldo 1-1-2020	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	5.591.901	310.661	0	5.902.561
Bestemmingsreserves publiek (A)				
Professionalisering	63.806	37.597	0	101.403
Reserve OLP methoden	232.662	980	0	233.642
Reserve Schoolbudget mat. en personeel	150.999	-2.999	0	148.000
	447.467	35.578	0	483.045
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	447.467	35.578	0	483.045
Privaat vermogen : kapitaal	39.155	0	0	39.155
Eigen vermogen	6.078.523	346.239	0	6.424.762

	Saldo 1-1-2020	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval cq Overige mutatie	Saldo 31-12-2020
--	----------------	----------	---------------	----------------------------	------------------

6 Voorzieningen**Personeel:**

Duurzame inzetbaarheid	172.119	39.269	0	0	211.388
Jubilea	188.673	12.000	-16.681	-5.905	178.087
Overige pers. voorz.	0	49.419	0	0	49.419
	360.792	100.688	-16.681	-5.905	438.894

Overig:

MJ onderhoud gebouwen	1.786.447	637.576	-707.357	454.530	2.171.197
	1.786.447	637.576	-707.357	454.530	2.171.197
Voorzieningen	2.147.239	738.264	-724.037	448.625	2.610.091

Overzicht kort-middellang en langlopend deel voorzieningen

	Kort	Middel	Lang	
02426 Duurzame inzetbaarheid	26.832	66.843	117.713	211.388
02425 Jubilea	12.022	42.552	123.513	178.087
02428 ERD ziekte	49.419	-	-	49.419
02420 Onderhoud	-264.771	66.489	2.369.479	2.171.197
	-176.498	175.884	2.610.705	2.610.091

	31-12-2020		31-12-2019			
	€		€			
7 Langlopende schulden						
Vooruitontv investeringssub	165.181		170.631			
	<u>165.181</u>		<u>170.631</u>			
	Boek- waarde 01-01-20	Nieuwe subsidie 2020	Aflos- singen 2020	Boek- waarde 31-12-20	Looptijd > 1 jaar	Looptijd >5 jaar
	€	€	€	€	€	€
Vooruitontv investeringssubsidies	170.631	29.562	-35.012	165.181	131.486	33.694
	<u>170.631</u>	<u>29.562</u>	<u>-35.012</u>	<u>165.181</u>	<u>131.486</u>	<u>33.694</u>
	31-12-2020		31-12-2019			
	€		€			
8 Kortlopende schulden						
Crediteuren	290.158		348.600			
Ministerie van OCW	6.046		6.046			
Belasting en premie sociale verzekeringen	647.519		670.822			
Schulden inzake pensioenen	204.079		207.703			
Overige kortlopende schulden	132.695		282.473			
Overlopende passiva	1.016.097		686.472			
	<u>2.296.595</u>		<u>2.202.116</u>			
Ministerie van OCW						
OCW niet geormerkt	6.046		6.046			
	<u>6.046</u>		<u>6.046</u>			
Belasting en premie sociale verzekeringen						
Loonheffing	606.670		632.686			
Premie VF / PF	40.850		38.136			
	<u>647.519</u>		<u>670.822</u>			
Overige kortlopende schulden						
Overige kortlopende schulden	132.695		282.473			
	<u>132.695</u>		<u>282.473</u>			

PCBO Amersfoort, Leusden

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Overlopende passiva		
OCW niet geoormerkt: studieverlof lerarenbeurs	14.461	30.046
OCW / EZ : inhaal subsidie	288.119	0
Overlopende arrangementen SWV	54.327	25.654
Overlopende subsidies SWV de Eem	21.094	0
Subsidie Impuls Muziek Onderwijs	3.349	3.349
Nog te betalen vakantiegeld	523.079	501.237
Vooruitontv bijdrage Gemeente 1e inrichting	35.012	35.012
Vooruitontvangen investeringssubsidies SWV	9.854	0
Vooruitontvangen bedragen	50.738	58.910
Overige schulden	16.065	32.265
	<u>1.016.097</u>	<u>686.472</u>

Model G

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	(aankruisen wat van toepassing is)	
Lerarenbeurs	1006300	sep-19	7.860	7.860	X	
Lerarenbeurs	1006326	sep-19	9.069	9.069	X	
Lerarenbeurs	1006802	sep-19	19.348	19.348	X	
Lerarenbeurs	1007368	sep-19	5.555	5.555	X	
Lerarenbeurs	1007329	sep-19	9.674	9.674	X	
Lerarenbeurs	1090721	sep-20	7.256	7.256		X
Lerarenbeurs	1090675	sep-20	7.860	7.860		X
Lerarenbeurs	1091212	sep-20	9.674	9.674		X
OCW iop		aug-20	162.900	162.900		X
OCW iop		nov-20	220.500	220.500		X
	totaal		459.696	459.696		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR
	totaal	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31-12	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
	totaal	0	0	0	0	0	0

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020**Baten**

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding Personeel	13.325.622	13.078.390	13.023.532
Eenmalige bekostiging	4.523	0	353.231
Vergoeding PAB	2.979.270	2.881.673	2.793.218
Bekostiging samenvoeging	0	0	44.567
Niet-geoormerkte subsidies PB	719.478	696.782	705.349
Vergoeding Materiele Instandhouding	2.675.337	2.661.964	2.701.697
Aanvullende personele bekostiging	71.287	0	67.154
Impulsbekostiging	0	0	90.548
Bekostiging onderwijsachterstandenbeleid	427.242	359.036	163.509
Subsidie OCW inhaal- ondersteuning	95.281	0	0
Niet-geoormerkte subsidies studieverlof	40.375	0	61.887
Ontv bet Rijksbijdrage SWV	464.634	472.425	473.133
	<u>20.803.050</u>	<u>20.150.270</u>	<u>20.477.825</u>
Overige overheidsbijdragen			
Gemeente LEA subsidie taalcentrum	107.778	118.000	108.447
Gemeente vergoeding gymlokalen	13.625	12.000	13.414
Gemeente vrijval 1e inrichting	35.012	35.011	40.306
Gemeente LEA subsidie zorg	77.543	82.376	79.398
Gemeente subsidie participatiewet	12.188	3.000	4.502
Gemeente overig	36.202	30.210	0
Subsidie PF OOP	7.493	0	0
	<u>289.841</u>	<u>280.597</u>	<u>246.067</u>
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	295.034	293.564	340.406
Vergoeding gedetacheerd pers.	71.966	186.500	114.260
Opbrengst acties	1.281	0	1.459
Interne doorberekeningen	14.835	14.835	14.835
SWV overige subsidies	10.010	0	0
Overige arrangementen	38.083	16.750	36.147
Ov baten Personeel oa PABO's	139.994	28.000	70.831
Ov baten Materieel oa SindeK	61.711	51.960	60.355
	<u>632.915</u>	<u>591.609</u>	<u>638.292</u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Lasten			
Personele lasten			
Lonen en salarissen	12.315.928	16.184.986	11.874.152
Sociale lasten	1.817.803	0	1.766.572
Premies PF	441.671	0	417.860
Premies VF	16.526	0	24.440
Pensioenlasten	1.801.968	0	1.893.978
Overige personele lasten	1.400.336	1.421.995	1.059.900
Uitkeringen (-/-)	-431.780	-150.000	-245.905
	<u>17.362.454</u>	<u>17.456.981</u>	<u>16.790.997</u>
Lonen en salarissen			
Loonkosten directie	1.231.663	1.266.330	1.421.157
Loonkosten OP	11.733.690	11.959.868	11.117.234
Loonkosten detachering	152.356	186.505	244.644
Loonkosten inz ontslagvergoeding	33.972	40.000	75.309
Loonkosten OOP	1.220.698	1.372.935	1.135.625
Loonkosten professionalisering	17.042	73.863	65.099
Loonkosten overig	3.486	2.363	3.981
Loonkosten GMR/secretariaat	4.046	6.641	6.100
Loonkosten participatiewet	64.311	51.000	50.811
Loonkosten Formatieve Fricie	131.100	989	107.414
Loonkosten werkdrukverlaging	631.484	196.801	460.721
Loonkosten ouderschapsverlof	173.969	172.509	230.905
Loonkosten WKR	34.052	15.000	30.956
Loonkosten DI verlof	195.110	231.416	196.937
Loonkosten inhaal subsidie	59.042	0	0
Loonkosten reiskosten	3.064	5.000	5.411
Loonkosten i.v.m. ziekte vervanging	496.346	379.197	553.357
Loonkosten UWV-ZW-WAZO-AGV	171.929	199.371	242.795
Loonkosten RPV	28.690	25.198	23.381
Loonkosten onbetaald verlof	7.846	0	5.166
Correctie sociale lasten	-1.817.803	0	-1.766.572
Correctie premie PF	-441.671	0	-417.860
Correctie premie VF	-16.526	0	-24.440
Correctie pensioenen	-1.801.968	0	-1.893.978
	<u>12.315.928</u>	<u>16.184.986</u>	<u>11.874.152</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	<u>1.817.803</u>	<u>0</u>	<u>1.766.572</u>
	<u>1.817.803</u>	<u>0</u>	<u>1.766.572</u>
Premies PF			
Premies PF	<u>441.671</u>	<u>0</u>	<u>417.860</u>
	<u>441.671</u>	<u>0</u>	<u>417.860</u>
Premies VF			
Premies VF	<u>16.526</u>	<u>0</u>	<u>24.440</u>
	<u>16.526</u>	<u>0</u>	<u>24.440</u>

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	1.801.968	0	1.893.978
	<u>1.801.968</u>	<u>0</u>	<u>1.893.978</u>
Overige personele lasten			
Dotatie voorziening jubilea	12.000	12.000	12.000
Vrijval voorziening jubilea	-5.905	0	-3.073
Dotatie voorziening DI	39.269	20.000	9.216
Vrijval voorziening personeel	0	0	-25.124
Dotatie overige personeelsvoorziening	49.419	0	0
Inhuur (GFS en ad interim)	716.003	447.500	515.180
Inhuur conform formatieplan	5.661	500	3.036
Inhuur bij frictie en juridisch advies	26.216	35.000	38.992
Inhuur bij vervanging ziekte	30.663	225.000	108.904
Inhuur vervanging zw verlof	4.969	0	34.721
Inhuur bij overig verlof	9.335	0	1.175
Overige personeelskosten	81.261	74.500	57.111
Professionalisering	228.811	373.495	173.939
Kosten Arbo	36.010	68.000	43.133
Reintegratie/preventie individuen	62.130	40.000	36.910
Governance	36.186	51.000	46.137
Wervingskosten	68.308	75.000	7.644
	<u>1.400.336</u>	<u>1.421.995</u>	<u>1.059.900</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-431.780	-150.000	-245.905
	<u>-431.780</u>	<u>-150.000</u>	<u>-245.905</u>

Personeelsbezetting

	2020 Gem aantal FTE's	2019 Gem aantal FTE's
DIR	13,04	16,32
OP	185,25	195,96
OOP	34,28	30,74
	<u>232,57</u>	<u>243,02</u>

WNT-verantwoording 2020 PCBO Amersfoort

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden.

De WNT is van toepassing op de Stichting PCBO Amersfoort.

Het voor de PCBO toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2020 EUR 157.000 (klasse D)

Gemiddelde baten 4 complexiteitspunten.

Gemiddeld aantal leerlingen 3 complexiteitspunten.

Het aantal gewogen onderwijssoorten is 2 complexiteitspunten.

Dit totaal van 9 complexiteitspunten correspondeert met WNT klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Functiegegevens	G.J. Mellink	H.C. van Lingen	M.E. Bakker
Functie	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020		01-01/31-12	01-09/31-12
Omvang dienstverband (in fte)		1,0	0,8
Dienstbetrekking		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ -	€ 111.445	€ 24.354
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ 18.538	€ 4.359
<i>Subtotaal</i>	€ -	€ 129.983	€ 28.713
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ -	€ 157.000	€ 41.867
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ -	€ 129.983	€ 28.713
Reden van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2019			
Functie	Bestuurder	Bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01/30-11	01-01/31-12	
Omvang dienstverband (in fte)	0,9	1,0	
Dienstbetrekking	ja	ja	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	€ 83.914	€ 107.711	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.467	€ 18.617	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ 98.381	€ 126.328	€ -
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 125.400	€ 152.000	€ -
Totale bezoldiging	€ 98.381	€ 126.328	€ -

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1		Mw Drs G.Visser	Dhr J.v.d. Velden	Dhr Drs A.v.d.Veen
Functie	Lid	Lid	Voorzitter	
Aanvang en einde functie vervulling in 2020	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 6.534	€ 6.534	€ 8.100	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.700	15.700	23.550	
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	€ 0	
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2019				
Functie	Lid	Lid	Voorzitter	
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	01-01/31-12	01-01/31-12	01-01/31-12	
Totale bezoldiging	€ 5.400	€ 5.400	€ 8.100	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.200	€ 15.200	€ 22.800	

Bedragen x € 1		Dhr E. Hartman	Mw Drs S. Unck
Functie	Lid	Lid	
Aanvang en einde functie vervulling in 2020	01-01/31-12	25-05/31-12	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	€ 6.534	€ 4.356	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.700	9.463	
-/- onverschuldigd betaald bedrag	€ 0	€ 0	
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2019			
Functie	Lid		
Aanvang en einde dienstvervulling in 2019	24-06/31-12		
Totale bezoldiging	€ 3.150		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 15.200		

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1		Dhr Ir. G.de Vries	Dhr Ir. J.Voppen
Functie	Lid		Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2020			
Bezoldiging			
Totale bezoldiging		€ 0	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		-	-
-/- onverschuldigd betaald bedrag		€ 0	€ 0
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Functie	Lid		Lid
Aanvang en einde dienstervulling in 2019		01-01/30-06	01-01/31-05
Totale bezoldiging		€ 2.700	€ 2.250
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 15.200	€ 15.200

Bedragen x € 1		Mw Drs. S.Scholten-Klei	Dhr J. Lindemulder
Functie	Lid		Lid
Aanvang en einde functieervulling in 2020			
		01-01/25-05	
Bezoldiging			
Totale bezoldiging		€ 1.350	€ 0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		6.288	-
-/- onverschuldigd betaald bedrag		€ 0	€ 0
Reden waarom overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Functie	Lid		Lid
Aanvang en einde dienstervulling in 2019		01-01/31-12	15-04/30-09
Totale bezoldiging		€ 5.400	€ 1.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 15.200	€ 15.200

PCBO Amersfoort, Leusden

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Afschrijvingen			
Overige activa tlv schoolbudget	819	819	819
ICT	310.798	321.639	296.331
Meubilair	106.170	105.648	105.253
OLP	50.807	95.700	86.314
Desinvesteringen ideaalcomplex	28.006	0	89.474
	<u>496.599</u>	<u>523.806</u>	<u>578.190</u>
Huisvestingslasten			
Huur huisvesting/terrein	93.641	77.500	76.941
Dotatie voorz. groot onderhoud	637.576	637.576	637.576
Kosten groot onderhoud MFA	35.237	0	44.268
MFA bijdrage eigenaren ohd	107.443	113.345	107.322
MFA bijdrage gebruikers ohd	79.132	79.132	76.089
Onderhoud gebouw/installaties	97.536	67.549	124.466
Onderhoudsabonnementen	48.017	48.000	32.595
Energie en water	350.800	337.100	314.461
Schoonmaakkosten	437.584	427.979	421.631
Heffingen en vuilafvoer	70.052	72.584	73.237
Tuinonderhoud	16.267	24.350	30.210
Overige huisvestingslasten	-35.953	250.000	248.752
	<u>1.937.332</u>	<u>2.135.115</u>	<u>2.187.547</u>
Overige instellingslasten			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>			
Schooladministratie	158.058	140.000	148.455
Telefoonkosten	39.254	29.200	35.917
Accountantskosten	13.756	13.000	13.099
Juridische zaken / MR / GMR	7.807	18.140	9.321
Overige administratie- en beheer	119.459	66.704	92.042
	<u>338.334</u>	<u>267.044</u>	<u>298.834</u>
<i>Overige</i>			
Contributies	101.173	91.427	94.578
Verzekeringen	3.769	7.500	7.859
Portikosten / drukwerk	3.894	3.565	3.408
Projecten	5.992	0	0
Overige kosten kantine	28.390	31.122	29.689
	<u>143.219</u>	<u>133.614</u>	<u>135.534</u>

PCBO Amersfoort, Leusden

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	526.073	430.343	492.529
Informatietechnologie	252.380	246.369	225.741
Overig	13.528	17.808	30.571
Cultuureducatie	84.707	104.730	102.408
Leerlingenzorg (niet arr)	70.588	160.000	87.140
Projecten	74.709	125.000	89.951
Kopieerkosten	80.267	58.058	75.283
	<u>1.102.252</u>	<u>1.142.308</u>	<u>1.103.622</u>
Totaal Overige instellingslasten	<u>1.583.805</u>	<u>1.542.966</u>	<u>1.537.990</u>

Financiële baten en lasten**Financiële baten**

Rentebaten	622	5.000	1.029
	<u>622</u>	<u>5.000</u>	<u>1.029</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>622</u>	<u>5.000</u>	<u>1.029</u>

Specificatie honorarium accountantskosten

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	13.756	12.997	13.099
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
	<u>13.756</u>	<u>12.997</u>	<u>13.099</u>

Model E

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2020 EUR	Resultaat jaar 2020 EUR	Art.2: 403 BW Ja/Nee	Deelname %
SWV PO EEM	Stichting	Leusden	4	nvt	nvt	nee	0
St Ondersteuning	Stichting	Amersfoort	4	446293	36019	nee	0
ST ABC	Stichting	Amersfoort	4	nvt	nvt	nee	0

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.

Toelichting inzake subsidies Gemeente Amersfoort

	Inkomsten		Uitgaven		Schuld aan Gemeente
Subsidiernr 190513 Taalentklas Amersfoort 2020	EUR 112.514	EUR	107.778	EUR	4.736
Subsidiernr 190471 Preventieve zorg in/om school 2020	EUR 82.376	EUR	155.086	EUR	4.833

B10 Niet uit de balans blijvende activa en verplichtingen

Contractuele verplichtingen:

Er zijn meerjaren verplichtingen aangegaan met :

Leverancier	Periode		Soort	Jaarbedrag incl. btw	
	van	tot			
Succes Schoonmaak	22-07-2019	08-07-2023	Schoonmaak	€	277.000,00
DVEP gas	01-01-2021	31-12-2025	Energie v. scholen	€	148.140,00
DVEP energie	01-01-2021	31-12-2025	Energie v. scholen	€	64.498,00
Cushman	01-08-2017	30-11-2022	Huur en Services	€	51.000,00
Heutink ICT	11-01-2021	10-01-2023	ICT-beheer	€	45.374,00
Remondis	01-02-2019	31-01-2023	Afval	€	26.500,00

PCBO Amersfoort, Leusden

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan, die belangrijk zijn voor de interpretatie van de cijfers.

PCBO Amersfoort, Leusden

Statutaire regeling omtrent bestemming van het resultaat

Het bestuur verdeelt het resultaat over 2020 ad € 346.239 als volgt over de reserves.

		2020
		€
Resultaat algemene reserve		310.661
Resultaat reserve Professionalisering	37.597	
Resultaat bestemmingsreserve Reserve OLP	980	
Resultaat Reserve SchoolBudget mat. en personeel	<u>-2.999</u>	
Resultaat bestemmingsreserve publiek		<u>35.578</u>
Resultaat bestemmingsreserve		35.578
Resultaat Eigen vermogen		<u>346.239</u>

CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring invoegen blad 1-5